

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Bălțați județul Iași

2021-2027

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ

a comunei Bălțați, județul Iași

pentru perioada 2021-2027

CUPRINS

CUVÂNT ÎNAINTE 9

PARTEA I. MACRO-CONTEXT 12

CAPITOLUL 1. CONTEXT MONDIAL ȘI EUROPEAN..... 14

Context mondial 14

Contextul european 23

CAPITOLUL 2. CONTEXT NAȚIONAL 48

CAPITOLUL 3. CONTEXT REGIONAL 78

CAPITOLUL 4. CONTEXT JUDEȚEAN..... 96

PARTEA II. PREZENTARE LOCALĂ și ANALIZA DIAGNISTIC..... 120

CAPITOLUL 1. PREZENTARE LOCALĂ..... 122

Localizare geografică și acces 122

Scurt istoric și componență teritorial-administrativă 126

Elemente de cadru natural 128

Relații în teritoriu 140

Imagini din comuna Bălțați 149

CAPITOLUL 2. POPULAȚIE ȘI FOND LOCATIV 175
Demografie – evoluție și structură 175
Salariați și câștig salarial 199
Șomeri și rata șomajului 204
Fondul locativ 208
CAPITOLUL 3. INFRASTRUCTURĂ DE ACCES. UTILITĂȚI PUBLICE. FACTORI DE MEDIU 213
Rețea de drumuri 213
Rețea de alimentare cu apă și canalizare 216
Alimentarea cu gaze naturale 231
Alimentarea cu energie electrică și iluminat public 236
Transport public 237
Serviciul de salubritate 238
Factori de mediu 240
Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Bălțați 242
CAPITOLUL 4. SERVICII PUBLICE 243
Sănătate 243
Asistență socială 245
Educație 256
Cultură, artă și timp liber 286

Viața spirituală locală 324
Administrația publică locală 338
CAPITOLUL 5. ECONOMIE 347
Agricultură 347
Piscicultură 361
Silvicultură 364
Mediul de afaceri 366
Turism 383

PARTEA III. ANALIZA SWOT 384
Agricultură și dezvoltare rurală 386
Educație, cultură și culte 397
Sănătate și asistență socială 408
Administrație publică 417
Economie și potențial local 421

PARTEA IV. DEZVOLTARE LOCALĂ: 2021-2027 432

Portofoliu proiecte pentru perioada 2021-2027 434

Surse posibile de finanțare 441

Monitorizare și implementare 468

CUVÂNT ÎNAINTE

Stimați cetățeni,

CUVÂNT ÎNAINTE

Stimați cetățeni,

După 18 ani de activitate în administrația publică, din care șase ani funcționar public la primăria orașului Târgu Frumos și doisprezece ani Primar al Comunei Bălțați, *cred că sunt îndreptățit să afirm și să susțin faptul, că pentru mine și colegii mei vorbesc faptele.*

De la început am fost conştient că Administraţia Locală are obligaţia să propună colectivităţii programe şi proiecte pentru reabilitarea şi modernizarea zonei. În aceste condiţii, de când mi-aţi acordat încrederea dumneavoastră am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să modernizez comuna Bălţaţi și să contribui la creşterea confortului localnicilor.

În toată această perioadă de activitate în administrația publică, singura mea grijă a fost să găsesc soluții, fonduri, pentru ca în fiecare an, în fiecare mandat viața oamenilor din Comuna Bălțați să se schimbe în bine. Un primar care la ora 7:00 intră în Primărie și pleacă ultimul seara târziu, are rezultate.

Scopul prezentului document strategic este de a demara şi finaliza proiectele prin care vom reuşi să dezvoltăm comuna pe care o reprezentăm. Proiectele pe care le-am întreprins până acum şi cele viitoare sunt făcute pentru a îmbunătăţi viaţa locuitorilor comunei Bălţaţi. Datorită faptului că m-aţi sprijinit atunci când a fost nevoie şi pentru că realizaţi ce presupune alinierea cu zonele dezvoltate, vreau să vă mulţumesc şi să vă asigur că ne vom bucura împreună de fiecare proiect finalizat.

Vă aştept alături de mine, vă asigur că merită!

Cu stimă,

Ing. Vasile AŞTEFANEI

Primarul Comunei BĂLŢAŢI, Județul IAŞI

PARTEA I

MACRO CONTEXT

- Capitolul 1. Context mondial și european
- Capitolul 2. Context național
- Capitolul 3. Context regional
- Capitolul 4. Context județean

CAPITOLUL 1. CONTEXT MONDIAL ȘI EUROPEAN

Context mondial

Anul 2020 va rămâne în istorie ca „anul COVID-19”. Pandemia cauzată de noul coronavirus reprezintă un șoc enorm pentru economii, atât în Uniunea Europeană, cât și la nivel mondial, cu consecințe foarte grave din punct de vedere socioeconomic.

La nivel mondial, criza provocată de COVID-19 reprezintă o provocare care necesită soluții imediate. Uniunea Europeană a elaborat planuri de sprijinire a eforturilor țărilor partenere în combaterea pandemiei, realizând o acțiune colectivă concentrată pe următoarii piloni:

- soluții la criza sanitară imediată și la nevoile umanitare ce decurg din aceasta
- consolidarea sistemelor de sănătate, de aprovizionare cu apă și de canalizare ale țărilor partenere:
- sporirea capacităților de cercetare și de pregătire pentru a face față pandemiei.

- atenuarea impactului socioeconomic.

Comisia Europeană, a realizat în toamna anului 2020 o analiză[1] a activității economice din țările membre UE, din care a reieșit următoarele:

- în prima jumătate a anului 2020, activitatea economică din Europa a suferit un șoc major și s-a redresat puternic în al treilea trimestru, concomitent cu eliminarea treptată a măsurilor restrictive. Cu toate acestea, recrudescența din ultimele săptămâni a pandemiei duce la o serie de perturbări, în timp ce autoritățile naționale introduc noi măsuri de sănătate publică pentru a limita răspândirea virusului. Previziunile de creștere pe perioada analizată fac obiectul unui grad extrem de ridicat de incertitudine și de riscuri.

[1] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/ip_20_1269

Potrivit previziunilor economice [2] formulate de Comisia Europeană, economia zonei euro va înregistra următoarele date:

Economia Zonei Euro- previziuni			
Perioada Previziunii	**Anul 2020**	**Anul 2021**	**Anul 2022**
Octombrie 2020	scădere de 7,8%	creștere de 4,2 %	creștere de 3%
Iunie 2020	scădere de 8,7%	creștere de 6,1 %	creștere de 6,1%

sursa: Adaptată după Comisia Europeană- previziuni Economice din 2020

Din tabelul anterior sesizăm că previziunile din Iunie 2020 erau pesimiste cu privire la scăderea economiei în anul 2020 și mai optimiste pentru următorii doi ani.Nici în zona euro, nici în UE producția nu este preconizată să revină la nivelul pre-pandemic în 2022.

Impactul economic al pandemiei a variat foarte mult în Uniunea Europeană și aceeași variabilitate este valabilă și în ceea ce privește perspectivele de redresare. Această neuniformitate

[2] https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/summer-2020-economic-forecast-deeper-recession-wider-divergences_ro

reflectă răspândirea virusului, strictețea măsurilor de sănătate publică adoptate pentru a-l ține sub control, compoziția sectorială a economiilor naționale și forța răspunsurilor politice naționale.

Previziunile au fost elaborate în contextul unei incertitudini grave, statele membre anunțând noi măsuri de sănătate publică importante în a doua jumătate a lunii octombrie 2020 pentru a limita răspândirea virusului.

Aceste previziuni se bazează pe seria uzuală de ipoteze tehnice referitoare la întemeiate pe informațiile disponibile până la data de 22 octombrie 2020:

- evoluția cursurilor de schimb
- evoluția ratelor dobânzilor
- evoluția prețurilor produselor de bază

Pentru toate celelalte date necesare, inclusiv cele referitoare la politicile publice, aceste previziuni iau în considerare informațiile

disponibile până la data de 22 octombrie, inclusiv. Cu excepția cazului în care politicile sunt anunțate în mod credibil și sunt detaliate în mod corespunzător, estimările pornesc de la ipoteza că politicile nu se modifică.

Previziunile realizate depind de două ipoteze tehnice importante:

1. În primul rând, se presupune că măsurile de sănătate publică rămân în vigoare într-o anumită măsură în perioada analizată în previziuni. Cu toate acestea, după înăsprirea lor semnificativă în cel de al patrulea trimestru al anului 2020, se estimează că strictețea măsurilor va scădea treptat în 2021. Se presupune, de asemenea, că impactul economic al unui anumit nivel de restricții va scădea în timp, pe măsură ce sistemul de sănătate și agenții economici se adaptează la mediul creat de pandemie.

2. În al doilea rând, având în vedere că relațiile viitoare dintre UE și Regatul Unit nu sunt încă clare, previziunile pentru 2021 și 2022 se bazează pe o presupunere tehnică conform căreia UE și Regatul Unit vor face schimburi comerciale în temeiul normelor Organizației Mondiale a Comerțului privind clauza națiunii celei mai favorizate începând cu 1 ianuarie 2021. Această ipoteză este utilizată doar în scop de prognozare și nu reflectă nici o anticipare și nici o previziune în ceea ce privește rezultatele negocierilor dintre UE și Regatul Unit cu privire la relațiile lor viitoare.

Următoarea previziune a Comisiei Europene va fi o actualizare a previziunilor privind PIB-ul și inflația urmează să fie prezentate în februarie 2021 și vor fi previziunile economice din iarna anului 2021.

La nivel politic global, ne aflăm în fața primirii rezultatului alegerilor prezidențiale din Statelor Unite ale Americii: aparent,Joe Bideneste viitorul președinte american, dar va mai fi cel puțin o perioadă de minim două luni până acesta își va începe mandatul. Referitor modul de abordare a relațiilor transatlantice, Joe Biden a anunţat la Conferinţa de Securitate de la Munchen, din februarie 2019, că America va arăta altfel, iar relaţiile se vor reface, îmbunătăți. Candidatul democrat a avut aceeaşi poziţie proeuropeană şi pro NATO pe tot parcursul campaniei electorale.

„Strategia de Dezvoltare a României în următorii 20 de ani", editată de Academia Română în anul 2017 prezintă câteva elemente importante pentru contexul mondial, care sunt regăsite în discursul președintelui american Donald Trump- acesta preciza următoarele:

- „Susţinem cu tărie NATO, o alianţă care are la bază legăturile din timpul celor două Războaie Mondiale, care au

detronat fascismul, şi un Război Rece care a înfrânt comunismul... . Însă partenerii noştri trebuie să-şi îndeplinească obligaţiile financiare". „Iar acum, în urma unor discuţii foarte directe şi deschise, aceştia (N.B. statele partenere, ex. România – Parteneriatul strategic) au început să facă acest lucru. Ne aşteptăm din partea partenerilor noştri, din NATO, din Orientul Mijlociu, din Pacific – să joace un rol semnificativ şi direct în operaţiunile militare şi strategice şi să-şi achite partea lor din costuri".

〉 „În acelaşi timp, Administraţia mea a răspuns cererilor poporului american pentru controlul imigraţiei şi securizarea frontierelor. Prin punerea în aplicare a legilor privind imigraţia, vom putea mări salariile, ajuta şomerii, să economisim miliarde de dolari şi să ne facem mai sigure comunităţile noastre". „Trebuie să restabilim integritatea şi aplicarea legii la frontierele noastre. Pentru aceasta, vom

începe în curând construcţia unui mare zid de-a lungul frontierei noastre sudice”.

〉 „Mai multe naţiuni din întreaga lume, cum ar fi Canada, Australia şi multe altele – au un sistem de imigraţie bazat pe merit. Principiul de bază este acela că persoanele care doresc să emigreze într-o ţară trebuie să se poată susţine singure din punct de vedere financiar”. „Nu este compasiune, ci nesăbuinţă, să permiţi intrarea necontrolată a unor persoane din locuri unde o verificare adecvată (în materie de securitate) nu este posibilă (...) Nu putem permite formarea unui cap de pod pentru terorism în interiorul Americii – nu putem permite ca ţara noastră să devină un sanctuar pentru extremişti”.

De asemenea, Donald Trump anunţase faptul că a cerut Departamentului Apărării să dezvolte un plan pentru distrugerea organizaţiei teroriste Stat Islamic şi noile sancţiuni impuse de Washington la adresa entităţilor şi persoanelor care sprijină

programul balistic al Iranului şi a reafirmat susţinerea sa pentru „alianţa de neclintit” a Statelor Unite cu Israelul.

Potrivit unui sondaj de opinie realizat de CNN şi ORC, peste 75% dintre persoanele care au urmărit discursul lui Donald Trump au avut o reacţie pozitivă şi aproape şapte din zece telespectatori sunt de părere că politicile propuse de preşedinte vor îndrepta Statele Unite ale Americii în direcţia bună.

La nivelul anului 2020, candidatul democrat Joe Biden a avut o poziţie mai deschisă, proeuropeană şi pro NATO pe tot parcursul campaniei electorale. Dacă acesta își va implementa mandatul în aceeași direcție, contextul macro-politic va fi favorabil și pentru Uniunea Europeană.

Contextul european

Uniunea Europeană a stabilit o serie de priorități care conturează agenda sa politică până în 2024, în urma alegerilor

europene din mai 2019. Aceste priorități contribuie la abordarea principalelor provocări cu care se confruntă UE și cetățenii săi, pe plan politic, economic sau social.

Prioritățile Uniunii Europene și a statelor membre au fost stabilite în urma unui dialog între:

- liderii UE
- miniștrii statelor membre
- instituțiile UE
- grupurile politice din Parlamentul European.

În iunie 2019, liderii Uniunii Europene și-au stabilit prioritățile în **Agenda strategică a UE pentru perioada 2019-2024.** Aceasta reprezintă o sursă de inspirație pentru prioritățile politice ale Comisiei Europene, elaborate înainte de preluarea oficială a mandatului de 5 ani.

Agenda strategică a UE pentru perioada 2019-2024

sursa: adaptare după Consiliul Europei[3]

Uniunea Europeană își propune să abordeze provocările interne și externe într-un mod integrat. Pentru ca acțiunea externă să fie eficace, are nevoie de o bază economică internă solidă. Instituțiile de la nivelul UE trebuie să se concentreze asupra a ceea ce contează. În concordanță cu principiul subsidiarității și cu cel al proporționalității, UE trebuie să acorde

[3] *https://www.consilium.europa.eu/en/eu-strategic-agenda-2019-2024/*

o atenție sporită aspectelor importante și o atenție redusă amănuntelor. Trebuie să le acorde actorilor sociali și economici suficient spațiu să respire, să creeze, să inoveze. Va fi important să se colaboreze cu cetățenii, cu societatea civilă și cu partenerii sociali, precum și cu actorii regionali și locali. Instituțiile noastre de la nivelul UE vor lucra în conformitate cu litera și spiritul tratatelor. Ele vor respecta principiile democrației, statului de drept, transparenței și egalității între cetățeni și între statele membre. Buna guvernanță depinde și de o punere în aplicare riguroasă și o asigurare riguroasă a respectării normelor și politicilor asupra cărora s-a convenit, procese care trebuie monitorizate îndeaproape.

O prezentare succintă a principalelor priorități politice conturate în cadrul **Agendei strategice a UE pentru perioada 2019-2024** este realizată mai jos, în tabelul următor:

Agenda strategică a UE pentru perioada 2019-2024

Descrierea priorităților politice

Prioritățile politice	Scurtă descriere
Protejarea cetățenilor și a libertăților	Controlul eficient al frontierelor externe ale UE și dezvoltarea unei politici cuprinzătoare în domeniul migrației. Combaterea terorismului, a criminalității transfrontaliere și a criminalității online, creșterea capacității de reziliență a UE împotriva dezastrelor naturale și a celor provocate de om.
Dezvoltarea unei baze economice solide și dinamice	Construirea unei economii reziliente prin aprofundarea uniunii economice și monetare, finalizarea uniunii bancare și a uniunii piețelor de capital, consolidarea rolului internațional al monedei euro, investițiile în competențe și educație, sprijinirea întreprinderilor europene, adoptarea transformării digitale și dezvoltarea unei politici industriale solide.
Construirea unei Europe ecologice, echitabile și neutre din punct de vedere climatic	Investițiile în inițiative ecologice care îmbunătățesc calitatea aerului și a apei, promovarea agriculturii durabile și protejarea sistemelor de mediu și a biodiversității. Crearea unei economii circulare eficiente și a unei piețe europene a energiei care să ofere energie durabilă, sigură și la prețuri accesibile. O tranziție mai rapidă către surse regenerabile de energie și eficiență energetică, reducând, în

	același timp, dependența UE de sursele externe de energie. Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale.
Promovarea intereselor și a valorilor europene la nivel global	Construirea unei politici externe solide, cu o politică de vecinătate ambițioasă și un parteneriat cuprinzător cu Africa. Promovarea păcii, stabilității, democrației și a drepturilor omului la nivel mondial. Asigurarea unui comerț solid, bazat pe multilateralism și pe o ordine mondială axată pe norme globale. Asumarea unei responsabilități sporite în materie de securitate și apărare, cooperând îndeaproape cu NATO.

sursa: adaptare după Consiliul Europei4

În septembrie 2015, la Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, țări din întreaga lume au semnat Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă a Organizației Națiunilor Unite (Agenda 2030 a ONU) și cele 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD) ale acesteia, stabilind împreună o listă de acțiuni concrete de întreprins pentru oameni și pentru planetă.

[4] *https://www.consilium.europa.eu/en/eu-strategic-agenda-2019-2024/*

sursa: Organizației Națiunilor Unite, Agenda 2030 a ONU

Liderii mondiali și-au declarat angajamentul pentru eradicarea sărăciei, protejarea planetei și asigurarea faptului că toți oamenii se bucură de pace și prosperitate. Obiectivele de dezvoltare durabilă, împreună cu Acordul de la Paris privind schimbările climatice, reprezintă foaia de parcurs către o lume mai bună, cadrul mondial pentru cooperarea internațională în materie de dezvoltare durabilă și dimensiunile economice,

sociale, de mediu și de guvernanță ale acestui cadru. UE a fost una dintre principalele forțe care au sprijinit Agenda 2030 a ONU, angajându-se ferm să o pună în aplicare.

Obiectivele de dezvoltare durabilă nu reprezintă un obiectiv în sine, ci servesc drept puncte de reper. Acestea oferă o perspectivă necesară pe termen lung, care merge dincolo de perioadele electorale și de dorința de a obține câștiguri rapide pe termen scurt. Aceste obiective ne ajută să menținem democrații solide, să construim economii moderne și dinamice și să contribuim la o lume cu standarde de viață mai ridicate, în care inegalitățile se reduc, să ne asigurăm că nimeni nu este lăsat în urmă, cu respectarea în același timp a resurselor limitate de care dispune planeta noastră și prezervarea acestora pentru generațiile viitoare.

În urma eforturilor de reformă depuse la toate nivelurile, am asistat la o redresare a fundamentelor economice ale UE după criza economică și financiară[5]

Cu toate acestea, potrivit unor previziuni recente[6], trebuie să consolidăm ratele de creștere, să reducem nivelul datoriei și să menținem disciplina fiscală pentru a asigura cadrul necesar unei economii solide. Dacă nu luăm măsuri pentru a spori reziliența economică și coeziunea și pentru a aborda vulnerabilitățile structurale, putem pierde, în anii care vor urma, impulsul câștigat, fapt asociat cu riscuri mari. Dimpotrivă, dacă efectuăm reformele structurale necesare, putem asigura un nivel mai ridicat de bunăstare și un viitor mai solid, inclusiv prin investiții în cercetare și inovare, servicii publice, sisteme de protecție socială și protecția mediului. Sunt necesare măsuri atât la nivelul UE, cât și la nivelul statelor membre pentru a

[5]Analiza anuală a creșterii pentru anul 2018, Comisia Europeană, p. 690.
[6]Previziunile economice europene din toamna anului 2018, publicate la 8 noiembrie 2018. Se poate consulta la adresa: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip089_en_0.pdf.

asigura sustenabilitatea sistemelor de pensii și a sistemelor bugetare, inclusiv stabilitatea veniturilor fiscale în cadrul pieței unice.

În plus, multe provocări au devenit din ce în ce mai presante și ne amenință bunăstarea și prosperitatea economică. Toate aceste provocări sunt complexe și strâns legate între ele, ceea ce înseamnă că abordarea uneia dintre ele poate avea consecințe pozitive asupra altora.

Deficitul cel mai grav în materie de sustenabilitate și totodată cea mai mare provocare cu care ne confruntăm este datoria ecologică, de a cărei scadență ne apropiem prin utilizarea abuzivă și epuizarea resurselor noastre naturale; acest lucru ne amenință capacitatea de a răspunde nevoilor generațiilor viitoare în limitele în limitele resurselor de care dispune planeta noastră. La nivel mondial, presiunea asupra resurselor de bază,

de la apă dulce până la terenuri fertile, pune în pericol însăși existența omenirii.

Consumul global de resurse materiale a crescut de paisprezece ori între 1900 și 2015 și se estimează că va crește de peste două ori între 2015 și 2050[7], lumea se apropie rapid de mai multe puncte critice. Pe lângă presiunea asupra mediului, acest lucru reprezintă o provocare serioasă pentru economia Uniunii Europene, care este dependentă de materiale de pe piețele internaționale.

Uniunea Europeană intenționează să își asigure materiile prime critice pentru sectoarele strategice, după ce epidemia de coronavirus a arătat problemele pe care le poate avea Europa în cazul unor întreruperi ale aprovizionării.

[7] *WWF. 2018. Living Planet Report - 2018: Aiming Higher. Grooten, M. și Almond, R.E.A.(editori). WWF, Gland, Elveția.*

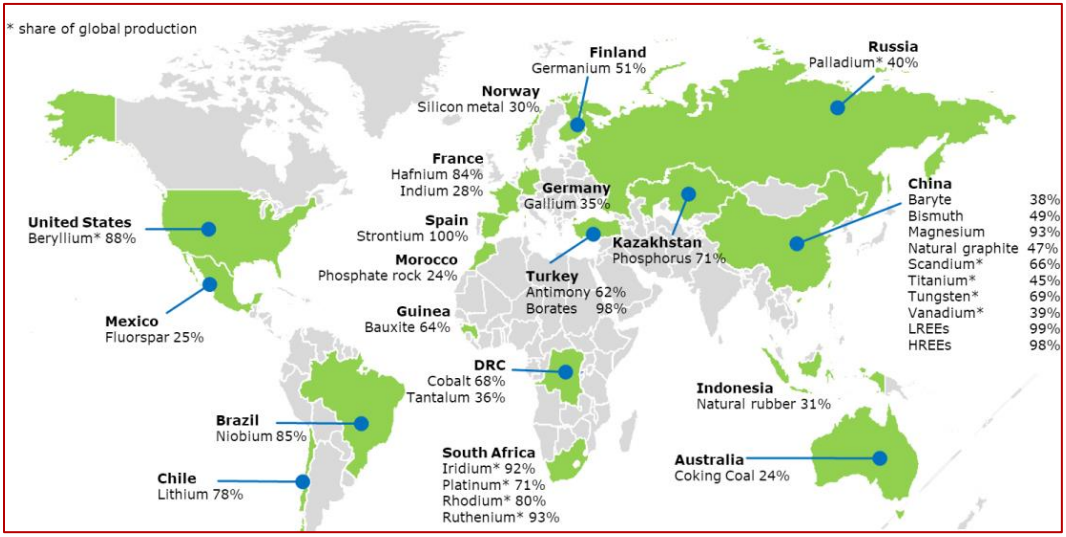
Comisia Europeană a prezentat în Septembrie 2020 următoarele măsuri cu privire la materiile prime necesare la nivelul Uniunii Europene:

- plan de acțiune privind materiile prime critice
- lista din 2020 a materiilor prime critice
- un studiu prospectiv privind materiile prime critice pentru tehnologii și sectoare strategice din perspectiva anilor 2030 și 2050.

Aprovizionarea cu materii prime critice necesare UE suferă de o mare concentrare a furnizorilor, după cum putem observa și din harta de mai jos.

China livrează 98% din necesarul UE de pământuri rare, Turcia asigură aceeași proporție de borat, iar Africa de Sud este sursa a 71% din consumul de platină și are proporții și mai mari la iridiu, rodiu și ruteniu.

Harta Furnizorilor de materii prime strategice pentru Europa

sursa: Comisia Europeană

Planul de acțiune pentru achiziția materiilor prime critice analizează provocările actuale și viitoare și propune acțiuni de reducere a dependenței Europei de țările terțe, diversificând oferta provenită atât din surse primare, cât și din surse secundare și îmbunătățind eficiența și circularitatea utilizării resurselor, promovând, în același timp, aprovizionarea responsabilă la nivel mondial.

Planul de acțiune al Comisie Europene privind materiile prime critice urmărește:

- să stabilească lanțuri valorice reziliente pentru ecosistemele industriale ale UE.
- să reducă dependența de materiile prime critice principale prin utilizarea circulară a resurselor, prin folosirea produselor durabile și prin inovare.
- să consolideze aprovizionarea internă cu materii prime în UE.
- să diversifice aprovizionarea de proveniență din țări terțe și să elimine denaturările în ceea ce privește comerțul internațional, respectând totodată pe deplin obligațiile internaționale ale UE.

Pentru a atinge aceste obiective, Comisia Europeană a screat o ***Alianță europeană în domeniul materiilor prime***. Prin

reunirea tuturor părților interesate relevante, alianța se va concentra în primul rând pe nevoile cele mai presante, și anume pe creșterea rezilienței UE în ceea ce privește lanțul valoric al pământurilor rare și al magneților, întrucât aceasta este vitală pentru majoritatea ecosistemelor industriale ale UE.

Acțiunile vizează atât tranziția către o economie verde și digitală, cât și reziliența Europei și autonomia în ceea ce privește tehnologiile esențiale necesare pentru o astfel de tranziție. Lista materiilor prime critice a fost actualizată pentru a reflecta evoluția importanței economice și a provocărilor în materie de aprovizionare, pe baza aplicării lor în industrie, incluzând, spre exemplu, litiul, care este esențial pentru trecerea la mobilitatea electrică și a fost adăugat pe listă pentru prima dată.

Dezvoltarea regională și coeziunea după 2020: noul cadru, în forma sintetizată

Investițiile în dezvoltare regională se vor realiza pe cinci priorități investiționale mijlocite optim de Uniunea Europeană, dar se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele Fondului European de Dezvoltare Regională și ale Fondului de coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.

1. **Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
2. **Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatic

3. **Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale.
4. **Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
5. **Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a 3 categorii:

- Regiuni mai puțin dezvoltate
- Regiuni în tranziție,
- Regiuni mai dezvoltate).

Metoda de alocare a fondurile se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se vor introduce noi

criterii pentru a reflecta mai bine realitatea de pe teren, în vederea alocării fondurilor:

- șomajul în rândul tinerilor
- nivel scăzut de educație
- schimbări climatice
- primirea și integrarea migranților

Regiunile ultraperiferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la Uniunea Europeană. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare conduse la nivel local și să autonomizeze gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 6 % din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane, sub denumirea Inițiativa urbană europeană.

Pentru întreprinderile și antreprenorii care beneficiază de sprijinul UE, noul cadru oferă mai puțină birocrație și modalități mai simple de solicitare a plăților, prin utilizarea opțiunilor simplificate în materie de costuri. Pentru facilitarea sinergiilor, un cadru unic de reglementare acoperă în prezent 7 fonduri UE implementate în parteneriat cu statele membre („gestionare partajată”). Comisia propune, de asemenea, controale mai relaxate la programele cu istoric bun, o mai mare încredere în sistemele naționale și extinderea principiului „auditului unic”, pentru a evita suprapunerea verificărilor.

Noul cadru reunește stabilitatea necesară planificării investițiilor cu nivelul corespunzător de flexibilitate bugetară, pentru a face față unor evenimente neprevăzute. O evaluare intermediară va determina dacă este nevoie de modificarea programelor pentru ultimii doi ani ai perioadei de finanțare, pe baza priorităților emergente, a executării programelor și a celor mai recente recomandări specifice fiecărei țări.

În anumite limite, se vor permite transferuri de resurse în cadrul programelor fără a fi necesară o aprobare oficială a Comisiei. O dispoziție specifică facilitează mobilizarea de fonduri UE începând din prima zi, în caz de dezastru natural.

Politica de coeziune sprijină reformele pentru crearea unui mediu favorabil investițiilor, în care întreprinderile pot să prospere. Se va asigura deplina complementaritate și coordonare cu **Programul de sprijin al reformei**, în forma sa nouă și consolidată.

În perioada bugetară, recomandările specifice fiecărei țări (RST) formulate în contextul semestrului european vor fi luate în considerare de două ori: la început, pentru conceperea programelor din cadrul politicii de coeziune, și apoi în cadrul evaluării intermediare. Pentru a stabili condițiile propice creșterii economice și creării de locuri de muncă, **noile condiții favorizante vor contribui la înlăturarea obstacolelor din**

calea investițiilor. Aplicarea lor va fi monitorizată pe întreaga perioadă financiară.

Mai multe oportunități pentru sinergii în setul UE de instrumente bugetare

Cadrul de reglementare unic care acoperă fondurile politicii de coeziune și Fondul pentru azil și migrație vor facilita crearea de **strategii de integrare a migranților la nivel local sprijinite prin resurse UE utilizate în sinergie**; Fondul pentru azil și migrație se va concentra pe nevoile pe termen scurt ale migranților în momentul sosirii, în timp ce politica de coeziune va sprijini integrarea lor socială și profesională. În afara cadrului unic de reglementare, vor fi facilitate sinergii cu alte instrumente UE, cum ar fi **politica agricolă comună, Orizont Europa, programul LIFE sau Erasmus +**.

Interreg: eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare

Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni.

Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră (**„Interreg”**) va ajuta statele membre să depășească **obstacolele transfrontaliere** și să dezvolte **servicii comune**. Comisia propune un nou instrument pentru regiunile de frontieră și pentru țările dornice să-și armonizeze cadrele juridice, denumit **Mecanismul transfrontalier european**.

Pornind de la succesul acțiunii pilot din 2014-2020, Comisia propune crearea **Investițiilor interregionale pentru inovare**. Regiunile cu active corespunzătoare de „specializare inteligentă” vor fi sprijinite mai mult pentru alcătuirea **clusterelor paneuropene** în sectoare prioritare precum datele

masive (big data), economia circulară, sistemele avansate de fabricație sau securitatea cibernetică.

Norme consolidate pentru investițiile UE cele mai performante

Toate programele își vor menține cadrul de performanță cu obiective cuantificabile (numărul de locuri de muncă create sau accesul suplimentar la rețele în bandă largă). Noul cadru instituie un **bilanț anual al performanței**, sub forma unui dialog politic între autoritățile programului și Comisie. Performanța programelor va evaluată și cu ocazia evaluării intermediare. Din motive de transparență și pentru ca cetățenii să poată urmări progresele înregistrate, **statele membre vor trebui să raporteze toate datele de implementare o dată la două luni**, iar platforma de date deschise privind coeziunea va fi actualizată automat.

Utilizarea mai intensă a instrumentelor financiare

Subvențiile singure nu pot face față nevoilor semnificative de investiții. Ele pot fi completate eficient de instrumente financiare, care au un efect de pârghie și sunt mai aproape de piață. În mod voluntar, statele membre vor putea transfera o parte din resursele politicii de coeziune noului **fond InvestEU** administrat central, pentru a accesa garanția oferită de bugetul UE. Combinarea subvențiilor și instrumentelor financiare este mai ușoară, iar noul cadru include și dispoziții speciale pentru a atrage mai mult capital privat.

Mai multe eforturi de comunicare pentru a îmbunătăți vizibilitatea politicii de coeziune

Pentru o Europă tot mai apropiată de cetățeni, se pune mai mult accent pe necesitatea de a comunica mai bine rezultatele pozitive ale politicii de coeziune. Statele membre și regiunile au consolidat cerințele de comunicare, de exemplu în ceea ce

privește organizarea de evenimente pentru inaugurarea proiectelor mari cu finanțare de la UE și dezvoltarea unor planuri de informare prin rețelele sociale.

În același timp, comunicarea pe tema proiectelor finanțate de la Uniunea Europeană se simplifică, introducându-se un singur branding pentru toate fondurile UE, un portal unic unde apar toate finanțările disponibile pentru întreprinderi și o bază de date unică pentru proiecte gestionată de Comisie.

CAPITOLUL 2. CONTEXT NAȚIONAL

Eurostat este departamentul Comisiei Europene responsabil de publicarea unor statistici comparabile pentru tot teritoriul Uniunii Europene. Serviciul consolidează datele colectate de autoritățile naționale și le armonizează pentru a garanta că fiecare indicator – de exemplu valoarea șomajului – este calculat la fel în toate statele membre.

La începutul anilor '70, Eurostat a instituit clasificarea NUTS (Nomenclatorului Unităţilor Teritoriale pentru Statistică) ca un sistem unic și coerent de împărțire a teritoriului UE pentru a produce statistici regionale pentru Comunitate. Timp de aproximativ treizeci de ani, punerea în aplicare și actualizarea clasificării NUTS au fost gestionate în cadrul unei serii de „acorduri pentru bărbați” între statele membre și Eurostat.

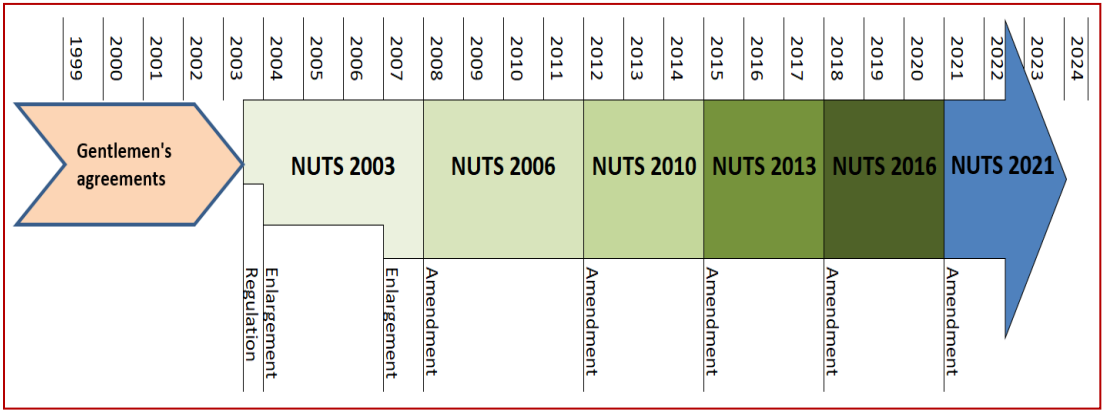
Lucrările la Comisia Europeană privind realizarea Regulamentului (CE) nr. 1059/2003- pentru a da un statut legal

NUTS au început în primăvara anului 2000. Acest regulament a fost adoptat în mai 2003 și a intrat în vigoare în iulie 2003.

Regulamentul specifică, de asemenea, stabilitatea clasificării timp de cel puțin trei ani. Stabilitatea se asigură că datele se referă la aceeași unitate regională pentru o anumită perioadă de timp. Acest lucru este crucial pentru statistici, în special pentru seriile cronologice.

Cu toate acestea, uneori interesele naționale necesită schimbarea defalcării regionale a unei țări. Când se întâmplă acest lucru, țara în cauză informează Comisia Europeană cu privire la modificări. La rândul său, Comisia modifică clasificarea la sfârșitul perioadei de stabilitate în conformitate cu regulile regulamentului NUTS.

Istoricul clasificării NUTS în Europa

sursa: Comisia Europeană- Eurostat

O primă modificare regulată a anexelor a fost adoptată prin Regulamentul (CE) nr. 105/2007 al Comisiei și versiunea NUTS 2003 a fost înlocuită cu versiunea 2006 la 1 ianuarie 2008. Aceasta a fost precedată de completarea clasificării NUTS cu defalcările regionale ale țările care au aderat la UE în 2004 și 2007 (a se vedea Regulamentul (CE) nr. 1888/2005 al Comisiei și Regulamentul (CE) nr. 176/2008 al Comisiei).

A doua modificare regulată a anexelor a fost adoptată prin Regulamentul (UE) nr. 31/2011 al Comisiei, a intrat în vigoare

la 7 februarie 2011 și se aplică, în ceea ce privește transmiterea datelor către Comisie (Eurostat), de la 1 ianuarie 2012.

Al treilea amendament regulat la anexe a fost adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 1319/2013 al Comisiei , intrat în vigoare la 31 decembrie 2013 și se aplică, în ceea ce privește transmiterea datelor către Comisia Europeană (Eurostat), de la 1 ianuarie 2015.

Al patrulea amendament extraordinar la anexe a fost adoptat prin Regulamentul (UE) nr. 868/2014 al Comisiei, intrat în vigoare la 8 august 2014 și se aplică, în ceea ce privește transmiterea datelor către Comisie (Eurostat), de la 1 ianuarie 2015. Al cincilea amendament la anexe (unul regulat) a fost adoptat prin Regulamentul (UE) 2016/2066 al Comisiei , a intrat în vigoare la 19 decembrie 2016 și se aplică, în ceea ce privește transmiterea datelor către Comisie (Eurostat), de la 1 ianuarie 2018 .

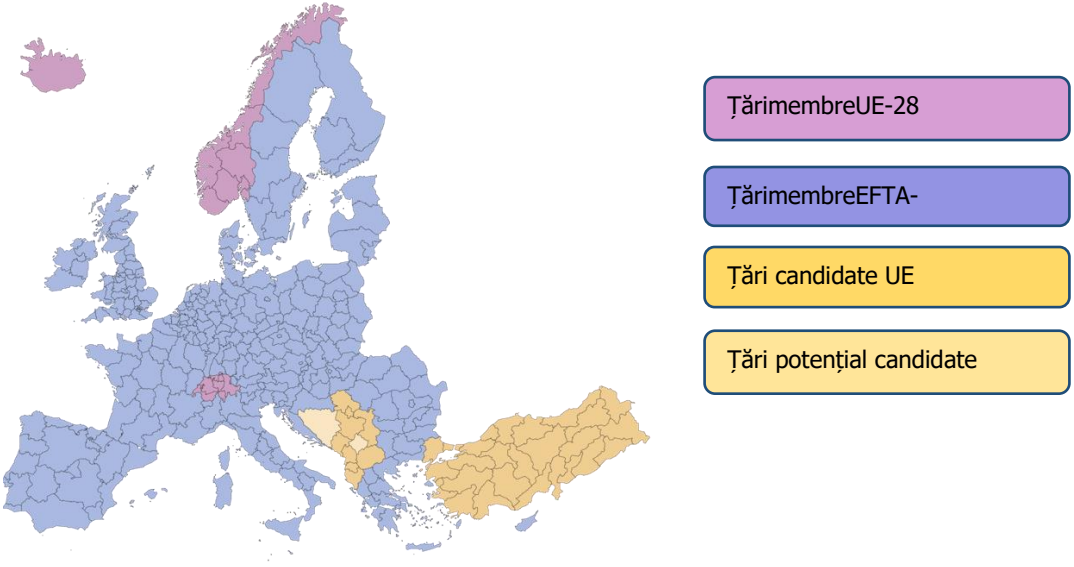
Regulamentul NUTS a fost modificat prin Regulamentul Tercet la 18 ianuarie 2018, care a introdus o serie de tipologii teritoriale în acesta; vezi secțiunea „Tercet - Tipologii teritoriale" pentru mai multe detalii. Versiunea consolidată a regulamentului NUTS modificat este disponibilă pe EUR-Lex.

A șasea modificare regulată a anexelor a fost adoptată prin Regulamentul delegat al Comisiei 2019/1755 , a intrat în vigoare la 8 august 2019 și se aplică, în ceea ce privește transmiterea datelor către Comisia Europeană (Eurostat), de la 1 ianuarie 2021.

În cazul unei modificări a clasificării, statul membru în cauză trebuie să înlocuiască datele istorice cu serii cronologice în conformitate cu noua defalcare regională în termen de doi ani. Decizia privind lista seriilor temporale și a lungimilor acestora este supusă evaluării fezabilității.

Harta care arată modificările între versiunile NUTS 2013 și NUTS 2016 poate fi regasită mai jos și resurse electronice despre regiuni ale Europei se pot regăsi aici: https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/nuts-maps.

NUTS 2016- țări din Europa

sursa: adaptare după https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/nuts-maps

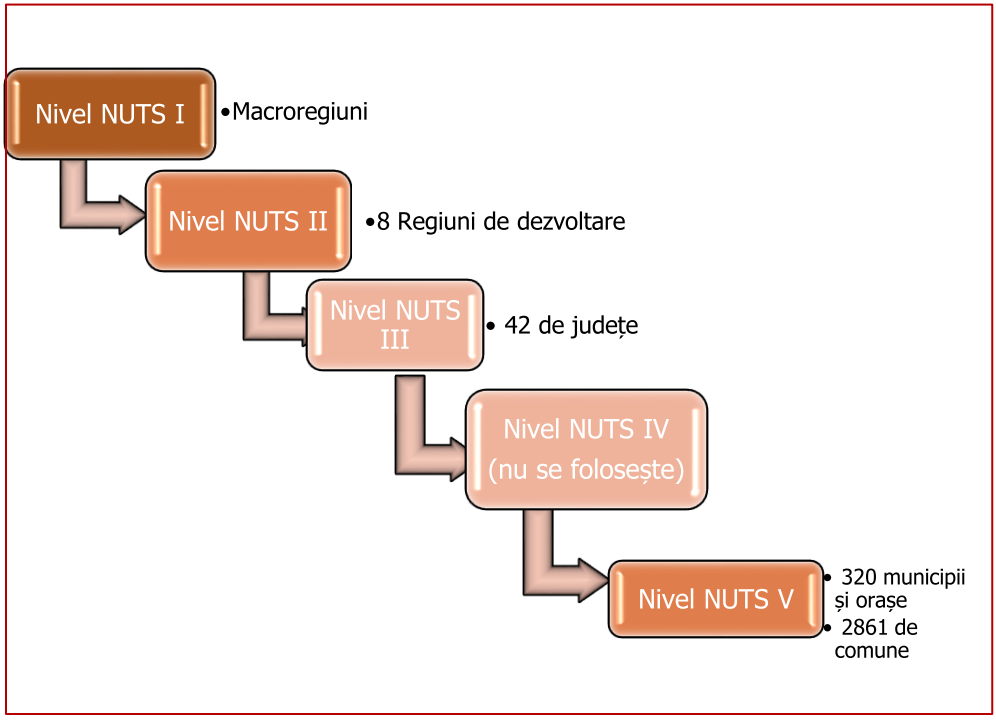
Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte infrastructurale regionale şi au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană.

În România, cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin legea nr. 151 / 1998, privind dezvoltarea regional.

Conform Ordonanţei de Urgenţă nr.75/2001 privind funcţionarea Institutului Naţional de Statistică au fost create opt direcţii generale pentru statistică regională, care alături de cele 34 de direcţii judeţene de statistică, au ca scop dezvoltarea statisticii regionale.

Actele normative cu privire la organizarea statistică a României definesc structurile asimilabile NUTS, după cum urmează în graficul următor.

Structura administrativ teritorială a României după NUTS (Nomenclatorului Unităţilor Teritoriale pentru Statistică)

sursa: Adaptare după Institutul Național de Statistică

Statistici și indicatori pentru România comparativ cu Uniunea Europeană

Comisia Europeană (CE) a publicat în iunie 2014 o serie de recomandări pentru România. Acestea iau în considerare particularitățile țării, dar și obiectivele generale ale Strategiei Europa 2020. Recomandările oglindesc cele 12 domenii identificate de Comisie, în care Romania este deficitară:

Domenii deficitare în România	**Recomandările Comisiei Europene**
Strategia bugetară	Obiectivul României, conform Programului de convergență pentru 2014, este un deficit structural de 1% din PIB în 2015. CE consideră că aceste previziuni reflectă o perspectivă prea optimistă în anumite domenii, potențiale riscuri decurgând din evoluția negativă a controlului cheltuielilor și înregistrarea unui nivel de colectare a impozitelor mai scăzut decât cel prevăzut.
Frauda fiscală și evaziunea fiscală în domeniul TV	CE semnalează riscurile cauzate de îmbătrânirea populației și inadecvarea sistemului de pensii, precum și numărul mare al celor care lucrează fără contract de muncă, fenomen încurajat

	de sarcina fiscală ridicată suportată de persoanele cu venituri mici si medii. Se notează totuşi progrese înregistrate în domeniul taxelor de mediu.
Ineficiența și riscul nesustenabilității sectorului sănătății (publice)	România a demarat o serie de reforme care vizează sistemul public de sănătate, dar plățile informale practicate pe scară largă, performanța nesatisfăcătoare a asistenței medicale primare și a sistemelor de orientare către centrele specializate afectează în continuare buna funcționare a acestui domeniu.
Nevalorificarea potențialului de muncă și calitatea nesatisfăcătoare a muncii	Această problemă reflectă lipsa de eficiență a serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și este corelată cu procentul ridicat și în creștere de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare.
Salariul minim	Comisia Europeană semnalează lipsa unor orientări transparente privind stabilirea salariului minim.
Educația	CE atrage atenția asupra declinului învățământului profesional și tehnic în ultimii 20 de ani, precum și asupra necorelării dintre competențele absolvenților de învățământ terțiar și cerințele pieței. Rata scăzută a participării la activități de învățare pe tot parcursul vieții și fenomenul accentuat al abandonului şcolar timpuriu reprezintă alte două aspecte criticate în raportul

	Comisiei.
Sărăcia	Principalele aspecte care necesită îmbunătățiri sunt serviciile comunitare pentru persoanele cu dizabilități și integrarea romilor. Îngrijorătoare sunt, de asemenea, scăderea veniturilor brute ale gospodăriilor și creșterea inegalităților între venituri.
Administrația publică	Aceasta prezintă o capacitate redusă de a elabora și pune în aplicare politici. Printre recomandările Comisiei se numără îmbunătățirea instrumentelor decizionale, a răspunderii și a coordonării în cadrul și între diferite niveluri administrative.
Absorbția fondurilor UE	Cadrul instituțional complex, corupția, conflictele de interese, deficiențele sistemelor de gestiune și control se numără printre principalele cauze pentru care România, în ciuda înregistrării unor progrese importante, rămâne una dintre țările cu rata cea mai scăzută de absorbție a fondurilor europene.
Reglementări, justiție, corupție politică	Calitatea precară și lipsa de transparență reprezintă principalele probleme semnalate de CE în ceea ce privește reglementările privind combaterea corupției. Se observă progrese în lupta împotriva corupției în sistemul judiciar, dar procesul trebuie continuat în acest domeniu, precum și la nivel politic și administrativ.
Piața de energie	Problematică aici este, în special, lipsa de eficiență și

electrică și gaz	transparență a întreprinderilor de stat. De aceea, Comisia încurajează promovarea concurenței în aceste sectoare.
Infrastructura	Atât rețeaua de transport rutier, precum și cea de transport naval sunt insuficient dezvoltate, parte din problemă reprezentând-o, din nou, întreprinderile de stat din domeniu. Recomandarea CE este aceeași: încurajarea concurenței.

Sursa: Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2014 privind Programul Național de Reformă al României pentru 2014 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de Convergență al României pentru 2014 (2014/C 247/21), publicat în Jurnalul Oficial al UE 29.07.2014.

Pentru a reduce aceste deficite, România a propus Comisiei Europene o serie de măsuri și a stabilit o serie de obiective pentru perioada următoare, care sunt structurate în tabele ce urmează.

Rata de angajare (% din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani)		
Anul	**Uniunea Europeană (28 țări)**	**România**
2008	70,2	64,4
2009	68,9	63,5
2010	68,5	64,8
2011	68,6	63,8

Rata de angajare (% din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani)		
Anul	**Uniunea Europeană (28 țări)**	**România**
2012	68,4	64,8
2013	68,4	64,7
2014	69,2	65,7
2015	70,1	66,0
2016	71,1	66,3
2017	72,2	68,8
2018	73,2	69,9
2019	73,9	70,9

sursa: Comisia Europeană

Obiectivul Uniunii Europene pentru rata de angajare este 75% din populația cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani, iar obiectivul României este 70%. Se observă o creștere a ratei de angajare în România cu 6,5% în anul 2019 față de anul 2008.

Cheltuieli interne brute pentru cercetare și dezvoltare (% din PIB)		
Anul	**Uniunea Europeană (28 țări)**	**România**
2008	1,83	0,55

Cheltuieli interne brute pentru cercetare și dezvoltare (% din PIB)		
Anul	**Uniunea Europeană (28 țări)**	**România**
2009	1,93	0,44
2010	1,92	0,46
2011	1,96	0,50
2012	2,00	0,48
2013	2,01	0,39
2014	2,02	0,38
2015	2,03	0,49
2016	2,04	0,48
2017	2,08	0,50
2018	2,11	0,50

sursa: Comisia Europeană

Obiectivul Uniunii Europene pentru Cheltuieli interne brute pentru cercetare și dezvoltare sunt de 3% din PIB, iar obiectivul României este 2%. Se observă o scădere a cheltuielilor interne brute pentru cercetare și dezvoltare cu 0,05% în anul 2019 față de anul 2008, în România.

Părăsirea timpurie a educației și formării (% din populația cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani)		
Anul	**Uniunea Europeană (28 țări)**	**România**
2008	14,7	15,9

Părăsirea timpurie a educației și formării (% din populația cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani)		
Anul	**Uniunea Europeană (28 țări)**	**România**
2009	14,2	16,6
2010	13,9	19,3
2011	13,4	18,1
2012	12,7	17,8
2013	11,9	17,3
2014	11,2	18,1
2015	11	19,1
2016	10,7	18,5
2017	10,5	18,1
2018	10,5	16,4
2019	10,3	15,3

sursa: Comisia Europeană

Obiectivul Uniunii Europene pentru Rată de abandon este de 10% din populația cu vârste cuprinse între 18 și 24 de ani, iar obiectivul României este 11,3%. Se observă o scădere semnificativă a ratei de abandon în România, în anul 2019 față de anul 2010, cu 4%.

Pentru România sunt importante creşterea competitivităţii, managementul durabil al resurselor naturale şi dezvoltarea teritorială echilibrată. Finanţarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilităţi mai mari.

România salută iniţiativa Comisiei de a crea pentru noua perioadă de programare, pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja, ca răspuns la nevoileunor zone sau grupuri specifice.

România susţine includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca depopularea, abandonul terenurilor agricole şi creşterea capacităţii economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice.

Acţiunile asupra cărora trebuie să se concentreze noul pachet adresat micilor fermieri trebuie să vizeze aspecte privind:

- Mărirea sprijinului financiar acordat acestora;
- Simplificarea condiţiilor de accesare a fondurilor;
- Stabilirea unor acţiuni specifice pentru promovarea produselor;
- Măsuri specifice ce vizează consilierea, consultanţa, formarea profesională şi creditarea acestei categorii de fermieri;
- Dezvoltarea canalelor locale de distribuţie, în vederea facilitării accesului direct al consumatorilor la produsele micilor fermieri (agricultură ecologică, produse tradiţionale sau locale) şi sprijinirea pieţelor locale;
- Stabilirea unor condiţii și cerinţe privind standardele minime de realizare a producţiei şi comercializare, adaptate capacităţii financiare a micilor fermieri.

În ceea ce priveşte pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, România susţine continuarea şi dezvoltarea măsurilor de inginerii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la

credite, garanţii, capital social ş.a., acestea reprezentând aspecte esenţiale pentru creşterea competitivităţii sectorului agricol, având în vedere particularităţile acestui sector.

Alte măsuri considerate importante de România:

- Susţinerea inovaţiei, utilizării metodelor agricole prietenoase faţă de mediu, precum şi a mijloacelor alternative de energie în spaţiul rural, pentru a spori eficienţa energetică, productivitatea şi capacitatea de adaptare a agriculturii la schimbările climatice;
- Dezvoltarea spaţiului rural, prin continuarea susţinerii modernizării infrastructurii şi a serviciilor non-agricole pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai;
- Diversificarea acţiunilor pentru digitalizare și formare, creşterea sprijinului financiar.

Planul național de investiții și relansare economică

Planul național de investiții și relansare economică a fost realizat de Guvernul României în iulie 2020 și principalul motor al realizării acestui plan a fost criza economică ce poate fi provocată de COVID-19.

Modelul de dezvoltare a României, bazat preponderent pe stimularea consumului și implicit pe creșteri conjuncturale, și-a atins limitele, devenind chiar un impediment pentru o creștere durabilă și robustă.

Acumularea unor deficite bugetare nesustenabile, la care se adaugă deficitele comerciale și de cont curent în creștere, marchează în mod clar necesitatea schimbării actualului model economic.

Într-un context global și regional tot mai competitiv, România trebuie să privească mai departe de creșterile conjuncturale

înregistrate în ultimii ani și să se orienteze spre un model al schimbărilor structurale care să asigure o creștere durabilă.

Schimbarea modelului de dezvoltare economică și socială, conform *Planului național de investiții și relansare economică,* trebuie axată pe:

- stimularea și dezvoltarea capitalului și a competitivității companiilor românești
- investiții în domenii-cheie ale infrastructurii publice
- transformarea digitală a economiei și a administrației publice
- pregătirea economiei pentru tranziția către o economie durabilă.

Realizarea noilor piloni de dezvoltare necesită reforme structurale ample și susținute, care să stimuleze competitivitatea economiei românești și să accelereze

convergența reală a României cu economiile dezvoltate din Uniunea Europeană

Prioritățile pe <u>termen scurt</u> ale Guvernului României sunt:

- **asigurarea capitalului de lucru** necesar pentru întreprinderile afectate de COVID-19 ca urmare a închiderii temporare a activităților, reducerii cererii de consum și întreruperilor din lanțul de aprovizionare, prin programe de acces la finanțare pentru capital de lucru și investiții cu garanții de stat, granturi și scheme de ajutor de stat pentru investiții noi și pentru reluarea sau reconversia activităților economice.
- Dezvoltarea de **instrumente financiare noi** care să ducă pe termen mediu la o transformare modernă a economiei românești prin stimularea capitalizării companiilor, asigurarea lichidității în economie prin scheme de garantare a instrumentelor de plată, încurajarea investițiilor private în domenii economice strategice printr-un fond de investiții

de tip private equity, sprijinirea proiectelor de investiții publice și private printr-o bancă românească de dezvoltare după modelul altor bănci europene de dezvoltare.

- **în domeniul muncii și protecției sociale** vor continua măsurile adoptate pentru protejarea locurilor de muncă, prin plata șomajului tehnic pentru personalul din domeniile a căror activitate a fost întreruptă temporar ca urmare a restricțiilor impuse de autorități. Sunt în aplicare măsurile pentru susținerea angajărilor prin măsuri active de sprijin pentru companii și salariați, stimularea angajărilor din rândul

  tinerilor și a persoanelor vulnerabile precum și a românilor care au revenit din străinătate. Se află deja în pregătire măsuri pentru sprijinirea activităților de muncă sezonieră și pentru zilieri, în domenii specifice, precum și introducerea programului flexibil de muncă pentru

angajații și angajatorii a căror activitate afectată de pandemie se află în proces de relansare.

- **politici de trans- formare digitală** care să modernizeze operațiunile și interacțiunea cu cetățenii în furnizarea serviciilor publice, precum și modul intern de lucru al instituțiilor publice – procese care au fost demarate deja ca parte a măsurilor de răspuns ale Guvernului în fața provocării reprezentate de efectele pandemiei de COVID-19. În același timp, va fi încurajată pregătirea economiei pentru revoluția industrială 4.0, prin programe de sprijin pentru transformarea digitală a industriei și întărirea competivității.
- încurajarea inițiativelor antreprenoriale în domeniul economic și vor fi stimulate **sectoarele economice cu valoarea adăugată mare**, cu potențial de export, care valorifică rezultatele inovării și cercetării prin dezvoltarea de produse și soluții tehnologice cu drept de proprietate

intelectuală și **industriile care asigură cererea internă** de consum din producția locală, contribuind la siguranța energetică, alimentară și sanitară a României.

Pactul Ecologic European va deveni principala strategie de creștere economică la nivelul Uniunii Europene pe termen lung. România va trebui să utilizeze cât mai eficient resursele europene puse la dispoziție, atât fondurile din Cadrul Financiar Multianual 2021-2027, cât și cele din programele europene de răspuns la criza COVID-19, astfel încât transformarea preconizată a economiei să favorizeze tranziția către o economie durabilă.

Prioritățile pe <u>termen mediu și lung</u> ale Guvernului României, în funcție de domenii, sunt:

- **infrastructură**
  - prioritatea pe termen scurt este creșterea ritmului de finalizare a lucrărilor aflate în execuție și pregătirea proiectelor majore de infrastructură pe termen mediu și lung din domeniile transporturilor, energiei, comunicațiilor, agriculturii, sănătății, sportului și educației.
  - pe termen mediu și lung, obiectivul Guvernului este demararea și realizarea unui program amplu de investiții publice cu o alocare bugetară din fonduri europene și naționale, rambursabile și nerambursabile, de aproximativ **100 de miliarde euro** în perioada 2020 – 2030.

- **infrastructura de transport**:
  - finalizarea lucrărilor de infrastructură care înregistrează mari întârzieri, din cauza deficiențelor anterioare de pregătire a proiectelor. Acestea însumează 407,3 km de autostrăzi și drumuri expres, cu o finanțare necesară de 4,3 miliarde de euro.
  - pe termen mediu și lung, asigurarea conectării cu autostrăzi a provinciilor istorice ale României și cu rețelele de transport pan-europene, prin demararea lucrărilor la aproximativ 3.000 de km de autostrăzi și drumuri expres, cu un cost estimat de 31 miliarde de euro. La acestea se adaugă investiții în cca. 3.000 de km de cale ferată, cu un cost estimat de aproximativ 18 miliarde de euro, și investiții în domeniul naval și aerian care însumează peste 6 miliarde de euro.

- **sectorul energetic** necesită un volum investițional uriaș pe întreg lanțul tehnologic, de la producere de electricitate, la rețele inteligente de transport și distribuție de gaze naturale și electricitate, precum și la reformarea pieței de electricitate și gaze naturale care să facă față unui model nou, bazat pe capacități energetice eficiente, curate, flexibile și tehnologii inovatoare.

  Valoarea investițiilor programate în Sistemul Energetic Național pentru perioada 2020 – 2025 este estimată la 12,48 miliarde de euro, la care se adaugă proiectele de dezvoltare din sectorul de transport al energiei electrice și al gazelor naturale, precum și proiectele de investiții ale companiilor energetice în capacități noi de producție și de exploatare, dezvoltate în parte- neriat cu alte companii private.
- **infrastructura națională de sănătate**

- construirea a 8 spitale regionale la nivel național și a unui spital metropolitan în Municipiul București. Au fost semnate contractele pentru construirea primelor 3 spitale regionale la Iași, Cluj și Craiova cu o valoare totală de 1,64 miliarde de euro.
- pe termen mediu și lung- un alt obiectiv este construirea, modernizarea și reabilita- rea a 25 de spitale județene și 110 spitale orășenești cu o alocare bugetară de 17,5 miliarde de lei în perioada 2021 – 2027.

- **infrastructura de învățământ**
  - obiectivul de bază este reducerea ratei de abandon școlar, creșterea siguranței elevilor și profesorilor în școli, reducerea supra-aglomerării elevilor în clase și asigurarea accesului la învățământ gratuit, în proximitatea domiciliului, pentru fiecare copil. În acest sens, Guvernul României a programat pentru

perioada 2021-2027 un pachet de investiții pentru infrastructura de învățământ care urmărește modernizarea și reabilitarea a 2.488 de unități școlare, construcția a 346 de grădinițe, 40 de campusuri școlare, construirea a 30 de cămine studențești și reabilitarea a 8 centre universitare, costurile totale ridicându-se la 14 miliarde de lei.

- **modernizarea comunităților locale**
  - sunt proiectate investiții în drumuri județene și locale, infrastructura de apă și canalizare, stații de epurare a apei, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, construcția de unități școlare, centre medicale și baze sportive care însumează 102 miliarde de lei în perioada 2021 – 2027.
- **agricultura**
  - obiectiv prioritar al Guvernului pe termen mediu și lung este elaborarea și implementarea unei Strategii

de Gestionare a Apei care se referă la reabilitarea infrastructurii de irigații existente, în perioada 2021-2024, prin punerea în funcțiune a 138 amenajări de irigații, cu un buget estimat de 3,4 miliarde de euro.

- reabilitarea infrastructurii de desecare – drenaj care deservește o suprafață de 2,8 milioane de ha, cu o valoare de 1,1 miliarde de euro, precum și efectuarea de lucrări de combatere a eroziunii solului care deservesc o suprafață de aproxima- tiv 510 mii de ha, cu o valoare de 500 milioane de euro.
- dezvoltarea unei rețele naționale de colectare, depozitare, sortare, ambalare, procesare și comercializare a produselor românești.

CAPITOLUL 3. CONTEXT REGIONAL

România este organizată în opt regiuni de dezvoltare prin asocierea consiliilor judeţene pentru a coordona dezvoltarea regională. Aceste regiuni nu au personalitate juridică şi nici statut administrativ deşi ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.

Regiunea	Judeţe
Nord-Est	Bacău, Botoşani, Iaşi, Neamţ, Suceava, Vaslui
Sud-Est	Brăila, Buzău, Constanţa, Galaţi, Vrancea, Tulcea
Sud-Muntenia	Argeş, Călăraşi, Dîmboviţa, Giurgiu, Ialomiţa, Prahova, Teleorman
Sud-Vest Oltenia	Dolj, Gorj, Mehedinţi, Olt, Vâlcea
Vest	Arad, Caraş-Severin, Hunedoara, Timiş
Nord-Vest	Bihor, Bistriţa-Năsăud, Cluj, Maramureş, Satu Mare, Sălaj
Centru	Sibiu, Alba, Braşov, Covasna, Harghita, Mureş
Bucureşti-Ilfov	Bucureşti, Ilfov

Regiunea Nord Est este este regiunea de dezvoltare cu cea mai mare suprafaţă din România ocupând un teritoriu de 36.850 $km^{2,}$ reprezentând 15,46% din suprafaţa totală a ţării, cele mai întinse judeţe fiind Suceava cu 8.553 km^2 acesta fiind urmat de judeţul Bacău (6621 km– 18%), judeţul Neamţ (5896 kmp – 16%), judeţul Iaşi (5476 kmp – 14,9%), judeţul Vaslui (5318 kmp – 14,4%) şi judeţul Botoşani (4985 kmp).

Unitate teritorială	Suprafaţa totală km^2	Densitatea populaţiei	Număr municipii	Număr oraşe	Număr comune	Număr sate
Regiunea Nord Est	**36850**	**100,3**	**17**	**34**	**506**	**2414**
Bacău	6621	107,6	3	5	85	491
Botoşani	4986	89,2	2	5	71	333
Iaşi	5476	150	2	3	93	418
Neamţ	5896	95,1	2	3	78	344
Suceava	8553	82,9	5	16	98	379
Vaslui	5318	84,2	3	2	81	449

sursa: Anuarul Statistic al României, INS

Din punct de vedere teritorial – administrativ, Regiunea Nord-Est se învecinează astfel:

- la nord cu Ucraina
- la est cu Republica Moldova
- la sud cu Regiunea Sud-Est (judeţele Vrancea şi Galaţi)
- la vest cu Regiunea Centru (judeţele Covasna, Harghita şi Mureş)

Regiunea Nord-Est este formată din 6 judeţe: Bacău, Botoşani, Iaşi, Neamţ, Suceava şi Vaslui. Acestea conţin la rândul lor 17 municipii, 29 oraşe şi 506 comune cu 2414 sate componente.

Accesul în Regiunea de Dezvoltare Nord-Est se poate realiza prin intermediul căilor rutiere, feroviare sau aeriene.

Amplasarea în teritoriu a orașelor din Regiunea Nord-Est[8]

[8] *sursa: adaptare după ADR N-E*

Cele mai importante **reţele rutiere** care traversează regiunea Nord Est sunt:

- Drumul European E85: (Lituania, Belarus, Ucraina) – Siret – Suceava – Fălticeni - Roman - Bacău – Buzău – Urziceni – Bucureşti – Giurgiu - (Bulgaria, Grecia);
- Drumul European E574: Bacău - Oneşti - Târgu Secuiesc – Braşov – Piteşti – Craiova;
- Drumul European E581: Tişiţa – Tecuci – Bârlad – Huşi – Albiţa - (Republica Moldova, Ucraina);
- Drumul European E58: (Austria, Slovacia, Ucraina) - Halmeu – Baia Mare – Dej - Bistriţa - Vatra Dornei – Suceava - Botoşani - Târgu Frumos - Iaşi - (Republica Moldova, Ucraina, Rusia);
- Drumul European E583: Săbăoani – Iaşi – Sculeni;
- Drumul European E576: Suceava – Vatra Dornei – Cluj-Napoca.

Distanţe rutiere între principalele municipii ale regiunii şi capitala ţării-Bucureşti:

	Bacău	Botoşani	Iaşi	Piatra Neamţ	Suceava	Vaslui	Bucureşti
Bacău	-	193	130	58	151	83	294
Botoşani	193	-	125	145	42	258	499
Iaşi	130	187	-	139	145	71	430
Piatra Neamţ	58	145	139	-	103	129	354
Suceava	151	42	145	103	-	216	457
Vaslui	83	258	71	129	216	-	359

Legătura cu Republica Moldova se face prin punctele de frontieră:

- Rădăuţi – Prut şi Stanca în judeţul Botoşani pe DN 29 E
- Sculeni, judeţul Iaşi pe drumul european E 583
- Albiţa, judeţul Vaslui pe drumul european E 581

De asemenea, Regiunea de Dezvoltare Nord-Est este traversată de Coridorul paneuropean IX: Helsinki - Vîborg - Sankt Petersburg - Pskov - Gomel - Kiev - Lijubaşevka - Chişinău – Bucureşti - Dimitrovgrad – Alexandroupolis, cu ramificaţiile Sankt PetersburgMoscova-Kiev, Kaliningrad, respectiv Klaipeda – Vilnius, Minsk, Gomel şi Liubaşevska – Odessa.

Transportul feroviar în Regiunea Nord – Est se desfăşoară pe căi feroviare simple sau duble, electrificate sau neelectrificate, asigurând transportul de pasageri şi mărfuri pe magistralele principale: Bucureşti-Bacău-Roman-Suceava-Ucraina – magistrala principală 500 şi Bucureşti-Bârlad-Vaslui-Iaşi-Ungheni-Republica Moldova – magistrala principală 600.

Principalele **magistrale feroviare** care asigură accesul în Regiunea Nord-Est sunt:

- Magistrala principală 500: Bucureşti (nord) - Ploieşti (sud) - Adjud - Paşcani - Suceava - Vicşani;
- Magistrala principală 600: Făurei - Tecuci - Bârlad - Crasna - Vaslui - Iaşi – Ungheni. La acestea se adaugă aproximativ 20 magistrale feroviare secundare, care asigură conexiunea celor mai importante localităţi din regiune.

Accesul aerian în Regiunea Nord – Est este asigurat de aeroporturile internaţionale de la Iaşi, Bacău şi Suceava.

În regiune se află localitatea situată la cea mai mare latitudine din România: Horodistea –48o 14’9’’. Regiunea se desfășoară între 48o 15’N - 46o 00’N latitudine nordică și 28o 15’E - 24o 56’E longitudine estică. Altitudinea maximă din regiune este de 2.100 m pe vârful Pietrosul Calimani, situat la limita dintre județele Suceava și Mureș.

Din punct de vedere geografic regiunea se mândreşte cu lanţurile muntoase din partea vestică, podişurile line din cetru şi câmpiile cu lacuri, vii şi zone agricole extinse din partea estică.

Regiunea Nord-Est principalele firme de relief[9]

[9]*sursa: prelucrare după ADR N-E*

Din punct de vedere al reliefului, regiunea se împarte în trei zone:

- zona montană – ocupă 28% din teritoriu şi este caracterizată aliniamentul vestic reprezentat de Munţii Călimani, aliniamentul central format din roci dure, cristaline, caracterizat de un relief şters, monoton cu excepţia Munţilor Rarău şi Hăşmaş unde se disting elemente spectaculoase precum Pietrele Doamnei, Piatra Şoimului şi Piatra Singuratică şi aliniamentul situate în partea estică a Carpaţilor Orientali, un peisaj cu culmi domoale, unde se remarcă Obcinele Bucovinei şi Ceahlău.

Din punct de vedere climatic zona montană este influenţată în nord de masele de aer scandinavo – baltice, iar pe direcţia est-vest de masele de aer oceanice transportate de vânturile de vest care aduc o creştere a precipitaţiilor medii anuale până la 1200 mm în Ceahlău. Temperaturile medii anuale au fost

înregistrate în jurul valorii de 7^0C la 1000 m, iar la peste 1800 m este prezent climatul alpin cu temperaturii medii anuale de 0^0C.

- zona subcarpatică – ocupă 12 % din teritoriu, altitudinea medie este de 400 – 500 m, înconjurând munţii ca un brâu.

În zona subcarpatică predomină circulaţia aerului pe direcţia nord–est – sud-est, pe văile principalelor râuri, pătrunzând uneori şi crivăţul dinspre nord – est. În depresiunile subcarpatice se produc iarna inversiuni termice, iar primăvara fenomene de tipul foehnului. Temperaturile medii anuale cresc de la nord spre sud, situându-se în jurul valorii de 8 – 9 ^{0}C, iar precipitaţiile nu depăşesc 700 mm / an.

- zona de podiş – ocupă 60 % din teritoriu şi gazduieşte integral judeţele Botoşani, Iaşi şi Vaslui. Zona de podiş este subdivizată de Podişul Sucevei în partea central nordică, Podişul Bârladului în partea sud - estică şi Câmpia Moldovei în partea nord – estică.

Clima zonei de podiş este caracterizată în est prin influenţe continentale estice, aride, cu temperature medii anuale de 9 – 10 ^{0}C şi precipitaţii de 400 – 500 mm / an. Iernile sunt reci fiind prezent şi crivăţul, iar verile sunt foarte călduroase şi secetoase. În nord temperaturile medii anuale scad până la 6 ^{0}C, iar precipitaţiile cresc până la 800 mm.

Din punct de vedere hidrografic, Regiunea Nord – Est este străbătută de opt cursuri importante de apă, care drenează teritoriul pe direcţia nord – sud, întrega regiune aparţinând bazinului hidrografic al râurilor Siret şi Prut.

Apele subterane prezente în Regiunea Nord – Est sunt în număr de zece cursuri, cinci aparţinând bazinului Siret şi cinci bazinului Prut, două sunt de adâncime şi două clasificate ca având o stare proastă. Apa provenită din subteran este folosită la alimentarea cu apă a populaţiei, în industrie şi zootehnie, principalii poluatori fiind cei industriali şi agricoli.

Apele freatice din zona montană sunt considerate a fi ape dulci, potabile, cu grad de mineralizare diferit în funcţie de substratul geologic. Ape cu mineralizare foarte mică întâlnim Dorna Candrenilor, Fundu Moldovei, Vatra Dornei, Păltiniş, Toşorog, Bicayul Ardelean. Ape divers mineralizate şi mofete găsim la Slănic Moldova, ape sulfuroase la Drânceni, Nicolina, Strunga.

Regiunea Nord – Est are diferite specii de plante şi animale în funcţie de habitatele specifice prezente care aparţin Natura 2000 – SCI şi Natura 2000 – SPA.

În zona carpatică sunt prezente următoarele tipuri de sol: andosoluri, soluri brun – acide, spodosoluri şi soluri brune, iar în zona subcarpatică predominante sunt solurile argiloiluviale, solurile cenuşii şi cernoziomice.

Resursele subsolului sunt compuse din: minereu uranifer, minereu polimetalic, minereu cuprifer, barită, mangan, sare gemă, sulf, tuf ardezic, turbă, nisipuri cuarţoase, gips, săruri de

potasiu, nămoluri, roci utile (andezite, calcare, serpentinite, nisipuri şi pietrişuri, argile, luturi loessoide), petrol şi gaze natural, cărbune brun, şisturi bituminoase, ape minerale terapeutice, ape minerale carbogazoase şi necarbogazoase.

Regiunea Nord Est din punct de vedere turistic este cunoscută prin:

- patrimoniul cultural – religios din nordul regiunii inclus în UNESCO
- centrele vechi şi patrimonial cultural din Iaşi
- patrimoniul religios din zona Neamţ
- podgoriile Cotnari şi Huşi
- staţiunile Vatra Dornei, Gura Humorului, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Câmpulung Moldovenesc, Piatra Neamţ, Târgu Neamţ
- zonele montane Ceahlău, Rarău, Călimani
- gastronomia şi ospitalitatea zonei
- tradiţiile şi meşteşugurile

Rezervaţii şi monumente ale naturii:

- Parcul Naţional Munţii Călimani
- Parcul Naţional Cheile Bicazului - Hăşmaş
- Parcul Naţional Ceahlău
- Parcul Natural Vânători – Neamţ
- Reţeaua Ecologică Natura 2000 – arii protejate

Judeţ	Număr rezervaţii	Suprafaţa (ha)
Total regiune	126	49 183,8
Botoşani	9	3 223,8
Suceava	28	4 959,2
Neamţ	28	25 800,2
Iaşi	26	5 036,4
Bacău	26	9 884,7
Vaslui	9	276,3

Potenţialul balnear – balneo – terapeutic şi bogăţia de izvoare minerale:

Staţiuni: Vatra Dornei, Slănic Moldova, Târgu Ocna, Bălţăteşti, Oglinzi, Neguleşti, Cacica, Câmpulung Moldovenesc, Gura Humorului, Sărata Băi.

Regiunea Nord Est are un potenţial balnear bun, putând constitui o destinaţie turistică important în orice anotimp. Resursele disponibile şi climatul sunt adecvate pentru diferite tratamente terapeutice.

Regiunea Nord Est deţine 3996 monumente de interes internaţional, naţional şi local conform listei de patrimoniu a Ministerului Culturii şi Cultelor din 2010, care cuprinde: situri arheologice, clădiri de interes istoric şi arheologic, case

memorial, monumente funerare sau for public, monumente religioase.

Zonele etnografice se remarcă prin frumuseţe, valoare şi autenticitate, artă popular – olărit, ţesături, încondeiat, împletituri.

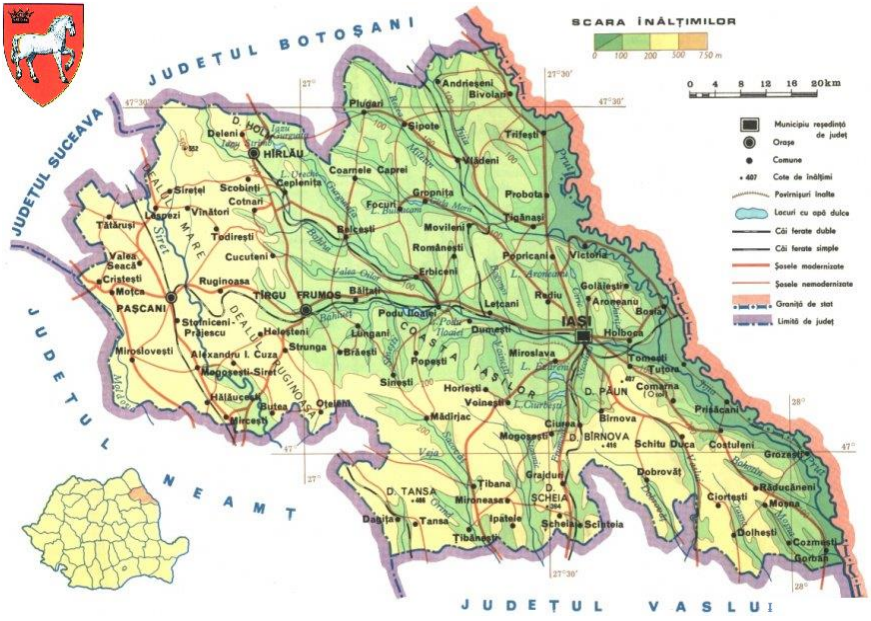
Infrastructura de agrement este vitală în contextual dezvoltării turismului, calitatea acesteia influenţând durata de şedere a turiştilor. O infrastrutură de agrement diversificată măreşte atractivitatea zonei, se extind grupurile ţintă de turişti şi, implicit, creşte numărul turiştilor. Pe lângă diversitatea zonele de agrmenet, un punct important în atragerea unui număr cât mai mare de turişti este dat de calitatea serviciilor de cazare şi masă.

Forme de turism practicate în regiunea Nord – Est:

- Montan (drumeţii montane)
- Sporturi extreme (rafting şi canioning pe Bistriţa, delta-plan şi parapantă, schi nautic, surfing, hidroscuter, snowboard)
- Balnear
- Cultural
- Religios
- Rural şi agroturism
- Ecoturism
- Oenologic (viti-vinicol)

CAPITOLUL 4. CONTEXT JUDEȚEAN

Judeţul Iaşi este situat în sud - estul Europei, respectiv în nord – estul României. De asemenea, Iaşi este un judeţ important la frontiera de est a României.

Judeţul Iaşi se întinde pe o suprafaţă de 5.476 km pătrați, ocupând 2,3% din suprafaţa României.

Judeţul Iaşi este traversat de drumul European E 583 şi se află la o distanţă de 400 km de Bucureşti, capitala României, la 150 km distanţă de Chişinău, capitala Republicii Moldova şi la 600 km distanţă faţă de Kiev, capitala Republicii Ucraina.

Componenţa administrativă a judeţului Iaşi cuprinde:

- 2 municipii: Iaşi şi Paşcani;
- 3 oraşe: Târgu Frumos, Hârlău şi Podu Iloaiei;
- 93 de comune

Judeţul Iaşi se învecinează astfel:

- în partea de nord cu judeţul Botoşani;
- în partea de nord – vest cu judeţul Suceava;
- în partea de vest cu judeţul Neamţ;
- în partea de sud cu judeţul Vaslui;
- în partea de est este graniţa cu Republica Moldova formată din râul Prut.

Istoric

Istoria acestui judeţ este marcată de numeroase monumente şi vestigii arheologice. Municipiul Iași numit şi "oraşul celor şapte coline" a fost atestat prima dată într-un document din secolul al XV-lea, dat de către domnitorul Alexandru cel Bun (1400-1432) prin care acorda privilegii comerciale oraşului. Istoria Iaşului merge însă înapoi până la începutul mileniului. Săpăturile arheologice de la Cucuteni au scos la iveală una dintre cele mai strălucitoare culturi neolitice din Europa, faimoasa cultură Cucuteni (mileniul III şi II i.Hr.), Băiceni-Mlada (secolele II şi III i.Hr.), Dumbrava (secolul II d.Hr.) şi Iaşi - Nicolina (din Epoca Fierului până în secolele IV-XII d.Hr.).

Iaşul este un centru universitar de renume:

- Universitatea Alexandru Ioan Cuza este cea mai veche universitate din România, fondată în 1864);
- Universitatea Politehnica Gh. Asachi;

- Universitatea de Medicină şi Farmacie Grigore T. Popa;
- Universitatea Agronomică Ion Ionescu de la Brad;
- Academia de Artă, Institutul Teologic (Ortodox şi Catolic).

Cadrul natural

Judeţul Iaşi este situat în întregime în Podişul Moldovei. Relieful are altitudini maxime care depăşesc 500 m în nord – vestul judeţului, iar altitudini minime se întâlnesc în lunca Prutului (32 m) la confluenţa Bahluiului cu Jijia şi la confluenţa Prutului cu Jijia (28 m).

Clima judeţului se încadrează în zona temperat – continentală pronunţată, sub influenţa anticiclonilor atlantic şi euro-asiatic. Temperaturile medii anuale sunt de 8 – 90C înregistrate ăn zona de vest şi sud a judeţului şi de 9 – 100C înregistrate în zona de nord şi nord – est. Precipitaţiile atmosferice care cad pe teritoriul judeţului variază între 450 – 500 mm în zona de

contact dintre zona înaltă şi câmpia colinară şi peste 600 mm în zonele înalte din vest şi sud. Vânturile care bat pe teritoriul judeţului se caracterizează prin fluctuaţii mari de direcţie şi viteză, fiind determinate atât de circulaţia generală a maselor de aer, cât şi de orientarea reliefului.

Se disting două mari **bazine hidrografice:** Prut şi Siret. Cele mai importante cursuri de apă, aşa cum se succed de la est la vest, sunt: Prut, Jijia, Bahlui, Miletin, Jijioara, Siret şi Moldova. Partea de sud a judeţului aparţine bazinului superioar al Bârladului, afluent al Siretului, cursurile principale fiind Vasluieţul, Sacovăţul şi Stavnicul.

Diversitatea condiţiilor pedo-climatice şi oro-hidrografice ale judetului Iaşi, au determinat instalarea unei **vegetaţii** foarte variate, cu elemente floristice bogate şi de origini diferite, ca urmare a interferenţei pe acest teritoriu a provinciei central europene est-carpatice cu provincia ponto-sarmatică.

Zona forestieră este caracteristică sectoarelor înalte de podiş din vest şi sud, fiind reprezentată prin păduri de foioase, ce aparţin etajului stejarului şi gorunului, iar în părţile cele mai înalte, limitei inferioare a fagului.

Pădurile de fag (Fagus silvatica, F. taurica), pure sau în amestec, se întâlnesc în nord - vestul judeţului în Dealul Mare - Hîrlău, dealurile Moţcăi şi în sud, pe platourile Poieni - Bîrnova, Cheia Domniţei, Ipatele, Tansa.

Dintre arbuşti sunt prezenţi: alunul, voniceriul, dârmozul, clocotişul, cornul, sângerul, socul, ş.a., iar din flora ierboasă fac parte: firuţa de pădure, aliorul de pădure, toporaşul de pădure, obsiga de pădure, lăcrămioara, sângele voinicului, susai de pădure etc.

Etajul gorun - stejar are o dezvoltare mai mare, ocupând în general suprafeţele cu altitudini de peste 200 - 300 m. Cele două specii de bază sunt asociate frecvent cu carpenul, teiul,

jugastrul, frasinul, arţarul, ulmul de câmp, cireşul, mărul pădureţ, părul pădureţ, uneori teiul argintiu, teiul cu frunza lată.

Zona de silvostepă este caracteristică Câmpiei Colinare, dar se întâlneşte şi în sectoarele mai joase ale podişului din sud (dealurile Prutului şi depresiunea Negreşti), unde climatul este de un continentalism mai accentuat, iar solurile sunt cernoziomice sau cenuşii.

Vegetaţia naturală a silvostepei este reprezentată prin pâlcuri de pădure (şleauri) şi pajişti, puternic transformate şi modificate antropic. Pădurile silvostepei sunt formate din şleauri de gorun şi stejar, alături de care se întâlnesc: carpenul, teiul, arţarul, jugastrul, ulmul, cireşul, şi, mai rar, stejarul brumăriu, mojdreanul, cărpiniţa, teiul pucios, arţarul tătărăsc. Stratul de arbuşti, dezvoltat mai ales la periferia pădurilor este constituit din aceleaşi esenţe ca în cazul pădurilor de stejar şi gorun ale zonei forestiere, la care se adaugă: voniceriul pitic, migdalul pitic, caragana, cireşul pitic, scumpia, verigariul.

Pajiştile silvostepei sunt formate din asociaţii de păiuş, colilie, firuţă cu bulb, bărboasă, pin gros, obsigă, peliniţă, laptele câinelui etc.

Vegetaţia specifică luncilor este formată din asociaţii de pir târâtor, iarba câmpului, firuţă de câmp, păiuş, zâzanie, coada vulpii etc. Izolat, se întâlnesc pâlcuri de pădure (zăvoaie) formate mai ales din esenţe moi: salcie, răchită, plop. În lunca Prutului se mai întâlnesc şi păduri de esenţe tari: stejar, ulm, frasin.

Vegetaţia naturală a judeţului a fost intens modificată de intervenţiile antropice. Defrişările şi desţelenirile practicate, uneori fără discernământ, în vederea extinderii culturilor agricole, au diminuat suprafeţele ocupate de păduri şi pajişti.

Aceste acţiuni au declanşat reacţii negative asupra celorlalte componente naturale: creşterea gradului de continentalism, reducerea debitelor apelor subterane şi de suprafaţă, creşterea

torenţialităţii şi a eroziunii, declanşarea de alunecări de teren etc.

Fauna pădurilor, întâlnită în masivele forestiere din vest şi sud, este reprezentată prin următoarele grupe şi specii:

a) Mamiferele frecvent întâlnite sunt: căprioara, mistreţul, cerbul carpatin, lupul, vulpea, iepurele, pisica sălbatică, veveriţa, jderul, nevăstuica, pîrşul, viezurele, dihorul, şoarecele scurmător, şoarecele de pădure .

b) Păsările sunt foarte numeroase, dintre cele mai caracteristice fiind: ghionoaia, ciocănitoarea mare, ciocănitoarea de stejar, ciuful de pădure, huhurezul mic, cucuveaua, buha, şorecarul comun, gaia roşie, gaia neagră. Foarte comune sunt: piţigoiul, cinteza, sticletele, câneparul, botgrosul, mierla, ciocârlia de pădure, sfrânciocul etc

c) Reptilele din zona forestieră au în general specii puţine: vipera, şarpele de pădure, şarpele de alun, iar în poieni, şopârla .

d) Amfibiile sunt reprezentate de: broasca de pădure, broasca râioasă brună, brotăcelul, broasca roşie de pădure, tritonul, buhai de baltă.

Fauna silvostepei şi stepei este mai săracă, fiind mult diminuată în urma expansiunii activităţilor umane.

a) Mamiferele cele mai reprezentative sunt din grupul rozătoarelor: popândăul, căţelul pământului, şoarecele de stepă, şoarecele de câmp, şobolanul de câmp, hârciogul, iepurele, iepuraşul de vizuină, ultimul colonizat în 1905 la Cristeşti lângă Iaşi, de unde s-a răspândit repede în jur.

Mai pot fi menţionate de asemenea, dihorul, nevăstuica, bursucul (sau viezurele), vulpea, iar uneori, în apropierea zonelor forestiere, căprioara, mistreţul şi chiar lupul.

b) Pasările caracteristice silvostepei şi stepei sunt: prepeliţa, potârnichea, ciocârlia, fîsa de câmp, presura, sticletele, cinteza, graurul, turturica, guguştiucul, pupăza, cucul, câneparul, porumbelul, mărăcinarul, vrabia, rândunica, lăstunul, cioara. În pădurile de silvostepă de la Aroneanu şi Corneşti a fost colonizat fazanul.

Dintre păsările răpitoare menţionăm şorecarul comun, gaia.

c) Amfibienii sunt legaţi de un mediu acvatic sau mai umed şi umbrit, mai reprezentative fiind: broaştele, buhaiul de baltă.

Fauna luncilor nu se deosebeşte prea mult de cea din stepă. De remarcat este totuşi prezenţa în lunca Prutului a câinelui enot şi a vidrei, ultima fiind în prezent o raritate.

Fauna acvatică are o distribuţie sub formă de areale reduse, legate de apele stagnante sau curgătoare. Dintre mamiferele mai comune menţionăm şobolanul de apă şi chiţcanul, iar cu mod de viaţă strict acvatic şi destul de rar, vidra.

Fauna piscicolă este de asemenea bogată şi variată atât în lacuri, cât şi în apele curgătoare (mai ales în cele mari, Prut şi Siret), speciile mai importante fiind: crapul, şalăul, somnul, ştiuca, plătica, mreana, cleanul, scobarul, obleţul, bibanul. Recent, în iazuri şi acumulări au fost introduşi crapi chinezeşti care s-au adaptat bine şi cu rezultate promiţătoare.

Păsările sunt numeroase şi variate, multe prezentând interes cinegetic. Dintre cele mai frecvente menţionăm: raţa mare, raţa mică, raţa cârâitoare, raţa suliţar, raţa roşie, gâsca de vară, gârliţa mare, gârliţa mică.

Cultură și turism

Judeţul Iaşi are în patrimoniu 526 locuri arheologice, 20 case memoriale din care 10 sunt muzee, cât şi 580 monumente istorice şi arhitecturale. Iaşul este numit şi judeţul - muzeu al României.

Clădirile impozante din Iaşi plasează oraşul pe locul doi în România ca oraş cultural. Dintre acestea amintim:

- Biserica "Trei Ierarhi" unde se găsesc osemintele domnitorilor Vasile Lupu, Dimitrie Cantemir şi Alexandru Ioan Cuza
- Teatrul Naţional
- Biblioteca Foundation
- Universitatea Alexandru Ioan Cuza – prima universitate din țară
- Palatul de Cultură - reperul Iaşului
- Clopotele din Turnul Central care cântă la fiecare oră fixă, Hora Unirii.

Biserica Domnească Sf. Nicolae a fost construită de Ştefan cel Mare în anul 1492. Aici domnitorii Moldovei de la Despot Vodă până la Alexandru Ioan Cuza au fost încoronaţi. Catedrala Mitropolitană a fost construită între anii 1833-1839 de către Mitropolitul Veniamin Costachi. În anul 1880 lucrările de

restaurare au fost conduse de arhitectul Al. Orăscu şi pictorul Gh. Tătărescu. Atât afară, cât şi înăuntru se găsesc elemente neoclasice şi baroce. Din 1888 aici se găsesc moaștele Sf. Cuvioase Paraschiva, patroana religioasă a Moldovei.

În grădina Copou se găseşte cel mai vechi monument din România, Monumentul Legilor Constituționale cunoscut ca Obeliscul cu lei, construit de Gh. Asachi.

În centrul parcului Copou, lângă Teiul lui Eminescu, se găseşte bustul lui Eminescu, dar şi bustul vechiului său prieten, Ion Creangă, ridicat în 1932. Mai târziu a fost ridicată Aleea "Junimea" cu busturile din bronz ale membrilor săi.

Judeţul cuprinde şi alte monumente importante, cum sunt:

- Palatul domnitorului Alexandru loan Cuza de la Ruginoasa;
- Casa Memorială şi Mausoleul "Vasile Alecsandri" de la Mircesti;

- Vestigiile arheologice ale civilizației neolitice "Cucuteni" din mileniile IV - III î.Ch.;
- Ruinele Curţii Princiare şi ale Cetăţii Dacice de la Cotnari.

Tot la Iaşi a fost fondat primul teatru naţional în limba română şi era cunoscută Orchestra Filarmonica şi Teatrul de copii "Luceafarul".

Elementele cadrului natural, pitorescul zonelor, bogăţia istorică şi culturală a Iaşului îl face un important punct de atracţie turistică.

Principalele forme de turism practicate sunt:

- turismul cultural – legat îndeosebi de prezenţa numeroaselor monumente istorice, elementelor de patrimoniu (526 situri arheologice, 20 case memoriale din care 10 sunt muzee, 580 monumente istorice şi de arhitectură). De asemenea, Iaşul ocupă locul 2 în România ca oraş cultural;

- turismul ecleziastic – Iaşiul este cunoscut ca un oraş de pelerinaj mai ales în octombrie când Moaştele Sf. Cuv. Parascheva atrag mii de turişti. De asemenea, existenţa numeroaselor mănăstiri - aproximativ 180 biserici şi mănăstiri – şi a celor peste 10 biserici de o valoareincontestabilă din oraşul Iaşi este importantă pentru turismul ecleziastic;
- turismul de afaceri se practică cu precădere în oraşul Iaşi şi este considerat una dintre cele mai importante surse de venituri din industria hotelieră autohtonă. Este influenţat de turismul de tranzit stimulat şi de deplasările persoanelor dinspre şi înspre Republica Moldova;
- turismul de agrement propice zonelor împădurite din preajma municipiului Iaşi, zona lacurilor de acumulare, baza nautică de la Ezăreni;

- turismul balneo-medical – complexul balnear şi de recuperare de la Băile Nicolina şi Spitalul de Recuperare, sanatoriul Bârnova, staţiunea Strunga;
- turismul etnografic – prezenţa târgurilor de ceramică “Cucuteni 5000”, numeroase festivaluri folclorice;
- turismul ştiinţific – stimulat de existenţa rezervaţiilor naturale şi arheologice, Rezervaţia Paleontologică Repedea, Valea lui David, Rezervaţia arheologică Cucuteni, Grădina Botanică etc.;
- turismul viticol – podgoriile de la Cotnari.

În anul 2020, pe raza judeţului Iași funcționează 86 de structuri de cazare turistică: ponderea cea mai mare a capacităţii de cazare turistică existentă o deţin hotelurile şi pensiunile urbane şi rurale.

Tipuri de structuri de primire turistică, județul Iași, 2020

Tipuri de structuri de primire turistică	Anul 2020
Total	86
Hoteluri	31
Hosteluri	4
Moteluri	2
Vile turistice	4
Cabane turistice	1
Campinguri	1
Popasuri turistice	1
Căsuțe turistice	1
Tabere de elevi şi preşcolari	1
Pensiuni turistice	21
Pensiuni agroturistice	19

sursa: Tempo INSSE, octombrie 2020

În anul 2019, la nivelul județul Iași, indicele de utilizare a capacităţii de cazare în funcţiune a fost de 39,70% pe total structuri de cazare turistică.

Capacitatea şi activitatea de cazare turistică

Judeţul Iași	Capacitate de cazare		Sosiri	Înnoptări	Indicii de utilizare netă a capacităţii în funcţiune (%)
	Existentă (locuri)	În funcţiune (locuri - zile)			
2001	3198	699.551	104.911	258.318	36,93
2002	3406	778.330	109.572	255.441	32,82
2003	3325	755.956	121.985	261.552	34,60
2004	2996	690.802	133.507	278.724	40,35
2005	3428	717.590	138.387	289.725	40,37
2006	3314	812.272	152.797	326.248	40,16
2007	3209	824.982	159.520	372.147	45,11
2008	3460	876.339	166.658	376.218	42,93
2009	3934	1.081.224	158.512	338.764	31,33
2010	3367	1.175.225	172.961	343.071	29,19
2011	3245	1.151.647	182.240	349.461	30,34
2012	3530	1.180.231	185.946	365.736	30,99
2013	3547	1.214.466	183.305	356.667	29,37
2014	4014	1.374.729	197.024	391.404	28,47
2015	4276	1.445.261	246.470	454.161	31,42

Judeţul Iași	Capacitate de cazare		Sosiri	Înnoptări	Indicii de utilizare netă a capacităţii în funcţiune (%)
	Existentă (locuri)	În funcţiune (locuri - zile)			
2016	4284	1.531.273	298.657	545.063	35,60
2017	4392	1.490.230	321.359	548.558	36,81
2018	4210	1.469.437	333.021	562.873	38,31
2019	4346	1.457.099	341.916	578.528	39,70

sursa: Tempo INSSE, octombrie 2020

Repere economice și ocuparea forței de muncă

Datorită reliefului, economia este centrată pe agricultură, industria existând doar în oraşe. Principalele ramuri industriale predominante sunt:

- industria chimică;
- industria farmaceutică;
- industria metalurgică şi de utilaje grele;
- industria textilă;
- industria alimentară.

În industria uşoară predomină confecţiile, pielăria, încălţămintea şi textile.

Populaţia ocupată, pe activităţi ale economiei naţionale (la sfârşitul anului) CAEN Rev. 2

mii persoane

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani					
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Total	**280,3**	**277,4**	**276,1**	**282,7**	**287,3**	**289,3**
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	87,5	76,2	65,2	65,6	66,5	65,7
Industrie	44,6	46,6	49,8	50,7	50,8	48,4
B. Industria extractivă	*0,1*	*0,1*	*0,2*	*0,1*	*0,3*	*0,2*
C. Industria prelucrătoare	*38,7*	*40,8*	*43,5*	*44,3*	*44,1*	*41,7*
D.Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldășiaer condiționat	*1,0*	*1,0*	*1,3*	*1,3*	*1,4*	*1,4*
E.Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	*4,8*	*4,7*	*4,8*	*5,0*	*5,0*	*5,1*
F.Construcții	23,2	23,7	24,8	25,9	25,7	27,5
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	35,9	36,6	36,7	36,4	36,5	37,9
H.Transport și depozitare	10,6	10,8	11,4	11,7	12,3	13,1

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale)	Ani					
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
I.Hoteluri și restaurante	5,2	5,3	6,4	6,8	7,3	7,5
J.Informații și comunicații	5,8	6,9	8,1	10,2	12	13,9
K. Intermedieri financiare și asigurări	2,4	2,4	2,3	2,4	2,4	2,4
L.Tranzacții imobiliare	1,1	1,4	1,5	1,1	1,1	1,2
M.Activitati profesionale, științifice și tehnice	4,4	5,4	6,1	6,3	6,7	6,5
N.Activitati de servicii administrative si activitati de servicii suport	8,6	10	10,4	11,7	11,5	10,1
O.Administratie publica si aparare; asigurari sociale din sistemul public	5,7	5,8	5,7	5,9	6,1	6,2
P.Învățământ	18,5	18,5	18,7	18,6	18,5	18,7
Q. Sănătate și asistență socială	19,2	19,9	20,6	21,4	21,9	22,4
R.Activități de spectacole, culturale și recreative	2,8	2,8	2,6	2,6	2,6	2,7
S.Alte activități de servicii	4,8	5,1	5,8	5,4	5,4	5,1

sursa: Tempo INSSE, octombrie 2020

PARTEA II

PREZENTARE LOCALĂ și ANALIZA DIAGNOSTIC

- Capitolul 1. Prezentare locală. Analiză diagnostic
- Capitolul 2. Populație și fond locativ
- Capitolul 3. Infrastructură de acces și de utilități publice. Factori de mediu
- Capitolul 4. Servicii publice și administrație publică locală
- Capitolul 5. Economie

CAPITOLUL 1. PREZENTARE LOCALĂ

Localizare geografică și acces

Comuna Bălțați se află în centrul județului Iași, aproximativ la jumătatea distanței dintre Municipiul Iași și Municipiul Pașcani.

Comuna este străbătută de șoseaua națională DN28, care leagă Iașul de Roman și este încadrată între Câmpia Moldovei, șesul Bahluiului și afluenții lui.

Față de municipiul Iași, comuna Bălțați este situată la o distanță de 39 km pe DN28 (DE583).

Vecinii comunei Bălțați sunt:

- comunele Belcești și Erbiceni – în Nord
- orașul Podu Iloaiei – în Est
- comunele Lungani și Brăiești – în Sud
- orașul Târgu Frumos, comuna Cucuteni și comuna Cotnari – în Vest.

Amplasarea comunei Bălțați în cadrul județului Iași

Comuna are în componență următoarele localități:

- Bălțați (reședința)
- Cotîrgaci
- Filiași
- Mădîrjești
- Podișu
- Sîrca
- Valea Oilor.

Principalele căi de acces în comuna Bălțați sunt:

- E 583
- DN 28
- DJ 282E
- Drumurile comunale DC 90, DC 115 (Sârca-Spinoasa), DC 116 (Bălțați-Valea Oilor-Podișu), DC 117 (Războinei-Podișu-Belcești)

Centru urbane importante apropiate:

- orașul Târgu Frumos – 9,5 km
- orașul Podu Iloaiei– 12,5 km
- municipiul Iași – 35 km.

Distanţa din centrul comunei până la:

- Aeroport Iași – 43 km
- Municipiul Pașcani – 35 km
- E583 – 0,45 km

- Gara Sârca – 5 km
- Benzinărie – 5,5 km (benzinăria din comuna Războieni); 8,5 km (benzinăria din satul Budăi, orașul Podu Iloaiei).

Scurt istoric și componență teritorial-administrativă

La sfârșitul secolului al XIX-lea, comuna nu exista, o parte din satele ei, existente la acea vreme, fiind incluse în comuna Brăești și altele alcătuind comuna Sârca (cu satele Sârca, Bidăile, Lungani, Crucea, Cosițeni, Mădârjești și Goești având în total 3.519 locuitori, 5 biserici, 3 școli, 4 mori de apă și 2 de aburi). Anuarul Socec din 1925 consemnează apariția comunei Bălțați, în plasa Cârligătura a județului Iași, având 1.183 de locuitori în satele Bălțați, Sârca și Valea Oilor și în cătunele Făcuți și Gugea. În 1931, comuna a fost desființată și satele ei au fost incluse în comuna Lungani.

Comuna Bălțați a fost reînființată, în structura anterioară, plus satele Cotârgaciu și Mădârjești, după al Doilea Război Mondial. În 1950, ea a fost transferată raionului Târgu Frumos și apoi (după 1956) raionului Pașcani din regiunea Iași. În 1968, comuna a revenit la județul Iași, reînființat și tot atunci a fost desființat satul Gugea, comasat cu Valea Oilor.

ROMÂNIA
UE
PRIMĂRIA
COMUNEI
BĂLȚAȚI
JUDEȚUL IAȘI
- DUMNEZEU SA VA
BINECUVANTEZE ! -

Elemente de cadru natural

Relieful

Relieful se prezintă sub formă de interfluvii largi, cu platouri întinse și cu versanți cu diferite grade de înclinare.

La Nord de Valea Bahluiețului se desfășoară o serie de interfluvii largi, separate de văi înguste cu direcția NV-SE. Atât suprafața generală, cât și fiecare interfluviu luat în parte are o înclinație ușoară de la NV la SE, datorită înclinării în acest sens a stratelor geologice.

Argilele și marnele au o apariție frecventă datorită eroziunii intense. Asocierea eroziunii de duprafață cu eroziunea de adâncime, alunecările active și semiactive, solifluxiuni și eflorescente de săruri, determină un aspect de badlans (pământuri rele) al acestor versanți.

Relieful sculptural de pe raza comunei Bălțați este caracterizat prin interfluvii larg boltite, văi cu pante domoale și șesuri

dezvoltate, versanți modelați de alunecări. Din punct de vedere practic, aceste platouri, alături de terasele Bahluiețului, consitutie terenuri foarte bune pentru agricultură, care se pretează pentru mecanizarea lucrărilor.

Relieful de acumulare sau acumulatico-eroziv se găsește de-a lungul văilor principale, la contactul dintre diferitele trepte de relief sau la schimbările de pantă, reprezentate prin șesuri, terase, conuri de dejecție și glacisuri coluviale sau proluviale.

Pe raza comunei Bălțați se întâlnesc următoarele tipuri de drenaj extern:

- Solurile cu drenaj împiedicat – întâlnite în formele depresionare de pe văi, unde apa se acumulează din precipitații și din scurgeri laterale și stagnează la suprafața solului timp îndelungat (3-4 luni), înlesnind menținerea unei vegetații hidrofile de mlaștină

- Solurile cu drenaj foarte lent – întâlnite pe șesurile Bahluiului și Baluiețului, unde apa din precipitații bălțește timp de 2-3 săptămâni
- Soluri du drenaj lent – întâlnite în zonele înalte de pe șesurile Bahluiului și Bahluiețului și pe alte văi înguste, unde apa din precipitații este îndepărtată cu o întârziere de 4-6 zile
- Solurile cu drenaj moderat – întâlnite pe interfluvii, terase și versanți slab înclinați, de unde apa se scurge într-un timo relativ scurt
- Soluri cu drenaj lent la rapid – situate pe versanți cu alunecări de teren stabilizate, semiactive
- Soluri cu drenaj rapid – întânite pe pante cu înclinare moderată și puternică, de pe care apa din precipitații este rapid îndepărtată prin scurgere superficială și activă, unde datorită neuniformității versanților, drenajul este diferit.

Clima

Comuna Bălțați se află într-o zonă cu climă continentală, cu ierni geroase și veri foarte calde. Temperaturile medii anuale sunt de 9-10 grade Celsius, iarna între -2 și -3 grade Celsius (partea estică – joasă, fiind zona inversiunilor termice), iar vara 18-20 grade Celsius.

Temperaturile minime absolute ale cărot valori scad sub 0 grade se înregistrează din a doua decadă a lunii septembrie, cel mai devreme și se pot prelungi până în ultima decadă a lunii mai, cel mai târziu. Temperaturile minime absolute sunt de -28 grade Celsius și se înregistrează în lunile decembrie, ianuarie și februarie.

Regimul precipitațiilor anuale nu depășește 475 mm / anual. În sezonul cald precipitațiile au uneori caracter torențial, în special vara când se înregistrează averse de o intensitate deosebită.

Cantități mari de precipitații căzite în intervale scurte de timp provoacă vara inundații și eroziunea solului, iar iarna înzăpeziri.

Seceta și grinda sunt fenomenele negative ce afectează teritoriul comunei.

Rețeaua hidrografică

Râurile care aparțin bazinelor Jijiei și Bahluiului, alături de numeroasele iazuri, au un regim strâns legat de cel climatic. Astfel, alimentarea râurilor dominante (85-95%) este pulvio-nivală, iar scurgerea medie are valori foarte mari primăvara (44-51%) destul de ridicate vara (23-30%) și reduse iarna și toamna. Numărul mediu al zilelor cu îngheț este de 75-100 zile pe an.

Rețeaua hidrografică este formată din cursurile de apă Bahluieț și Valea Oilor cu afluenții lor Albești și Gerești, afluenți din izvoare de coastă. Regimul lor hidrologic este caracterizat prin variații însemnate ale debitelor și nivelurilor, creșterile acestora producându-se mai ales primăvara și vara generând exces de umiditate și inundații locale.

Apele subterane sunt cantonate în intercalațiile permeabile ale substratului geologic Sarmațian, precum și în baza depozitelor cuaternare a complexului nisipos, fiind întâlnită adâncimi ce variază de la 2 la 20 m pe terase și interfluvii. În perioadele bogate în precipitații, sub cornișă, în prima treime a versanților în unele zone apar la zi izvoare de coastă.

Pânzele acvifere din teritoriu au debite relativ reduse (1l/s/foraj), neputând constitui surse alimentare cu apă în sistem centralizat.

Conform evidenței cadastrale – pe teritoriul comunei Bălțați se întâlnesc următoarele întinderi de apă:

- Sârca – râul Oii – cu o suprafață de 104 ha
- Dobre, Sârca – râul Oii – cu o suprafață de 31 ha
- Iaz piscicol Filiași, râul Oii – cu o suprafață de 19 ha
- Iazul Filiași Podișii, râul Oii – cu o suprafață de 14 ha
- Iazul Bejeneasa Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 32 ha
- Iazul Boureni Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 11 ha
- Iazu Facuri Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 27 ha
- Iazul Podișu (Ichim), râul Oii – cu o suprafață de 26 ha
- Iazul Mădîrjești Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 41 ha.

Solurile

În comuna Bălțați se întâlnesc următoarele clase de soluri: clasa molisolurilor, clasa solurilor hidromorfe, clasa solurilor neevoluate, trunchiate sau desfundate și complexe de soluri, alături de ravene și gropi de extracție.

Solurile dominante sunt cele din grupa cernoziomului levigat, iar pe suprafețele mai mici se întâlnesc și lăcoviști, lăcoviști de coastă și solonețuri de coastă afectate de procese de eroziune.

Fertilitatea solurilor erodate și a celor sărăturate se poate mări prin luarea unor măsuri antierozionale complexe și administrarea de amendamente cu fosfogips.

Aceste tipuri de sol sunt favorabile unei game largi de culturi agricole, cum ar fi cele cerealiere, tehnice, vii și livezi, iar solurile de pe versanții accentuați se recomandă a fi utilizate pentru pădure, plantații sau pășuni.

Vegetație și faună

Din punct de vedere geobotanic, teritoriul comunei Bălțați aparține zonei pădurilor cu o singură subzonă: subzona silvostepei care cuprinde între teritoriul. Pădurile de pe raza comunei ocupă 97,81 ha din suprafața totală, realizate din plantații pe terenuri degradate de eroziuni de suprafață, de adâncime și alunecări de teren. Aceste plantații sunt formate din quercus, pendunculiflora, acer campestra și ulmus campestris.

De asemenea, în comuna Bălțați există 10,65 ha perdele de-a lungul căii ferate, din diverse specii de plop și arbore: răchitarii, tufărișuri stejar, carpen, alun, cireș sălbatic.

Pajiștile sunt răspândite pe versanții erodați afectați de alunecări și salinizare, și pe șesuri și funduri de văi inundabile, cu soluri salinizate și gleizae, ocupând suprafața de 976,53 ha.

Influența negativă cel mai puternic resimțită este accelerarea eroziunii solurilor ca urmare a defrișării vegetației lemnoase, desțelenirii pajiștilor de pe versanți, precum și nerespectarea măsurilor agrotehnice antierozionale.

Fauna actuală a Comunei Baltatii este formată din iepuri, căprioare, nevăstuici, șoareci, ciocănitori, fazani. porci mistreți și căprioare, bursuci, rațe sălbatice, lebede.

Pădurile

Conform înregistrărilor cadastrale locale, la nivelul comunei Bălțați, o suprafață de 98 ha este acoperită cu păduri. Această suprafață este în administrația Ocolului Silvic Podu Iloaiei.

Pădurile de pe teritoriul comunei Bălțați administrate de Romsilva, prin Ocolul Silvic Podu Iloaiei sunt organizate pe 3 tronsoane și sunt cunoscute sub următoarele denumiri:

- Pădurea Chicerea (Sîrca)
- Pădurea La Popescu (Bălțați)
- Pădurea Cotîrgaci (Cotîrgaci).

La nivelul comunei Bălțați, Comunitatea Românilor din Emirate în colaborare cu asociația EcoAssist, au demarat o acțiune de protecție a mediului înconjurator și proiectul a constat în plantarea unei păduri. Proiectul a inceput în anul 2013 când s-au plantat 2 ha de pădure, respectiv 10.000 de puieți și a continuat în anul 2014 cu o extindere pentru 5 ha.

Proiectul a prevăzut plantarea de păduri pe o suprafață totală de 15 ha în decurs de 5 ani.

Proiectul este unul național și se numește “Plantăm fapte bune în România”. Partenerii locali la nivelul comunei comunei Bălțați în acest proiect au fost:

- Direcția Silvică Iași
- SalubrIS
- Penitenciarul Iași
- Primăria Comunei Bălțați
- Agenția de Protecția Mediului Iași

Pe raza comunei Bălțați se întinde pe o suprafață de 13,62 km pătrați, **Situl Acumulările Belcești** cod sit ROSPA0109. Din acest sit, 0,31 km pătrați sunt pe raza comunei Coarnele Caprei și 2,50 km pătrați pe raza comunei Scobinți, cea mai mare suprafață desfășurându-se în comuna Bălțați.

Relații în teritoriu

Comuna Bălțați face parte din Grupul de Acțiune Locală Belcești-Focuri.

Asociaţia „Grupul De Acţiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri” este persoană juridică de drept privat cu scop nepatrimonial, independentă, înfiinţată în baza Ordonanţei Guvernului nr. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare, în anul 2012. Membrii fondatori, în număr de 37,

sunt reprezentanţi ai Autorităţilor Publice Locale, parteneri din mediul privat şi societatea civilă.

Asociaţia „Grupul De Acţiune Locala Microregiunea Belcesti-Focuri” s-a înfiinţat pe baza liberului consimţământ al membrilor săi conform Actelor Adiționale nr. 1 și nr. 2 la Actul Constitutiv și Statut.

Scopul Asociației îl constituie dezvoltarea economică și socială la nivel regional și subregional, în baza unor acțiuni durabile, de calitate, sustenabile financiar, uman si instituțional, cooperarea cu alte microregiuni, reprezentarea unitară a intereselor legitime ale Asociației în raport cu administrațiile de la diferite niveluri, cu organismele guvernamentale centrale sau decentralizate, cu organele de justiție, cu organismele naționale sau europene cu oricare alte instituții, entități asociative, persoane fizice sau juridice, care activează în domeniul dezvoltării rurale și urbane, în vederea creării și/sau

îmbunătățirii cadrului necesar pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală a GAL-ului.

Teritoriul Grupului de Acţiune Locală - Microregiunea Belceşti-Focuri se întinde pe raza judeţului Iaşi, cuprinzând comunele din partea central-nordică a judeţului Iaşi .

Din punct de vedere administrativ, Grupul de Acţiune Locală - Microregiunea Belceşti-Focuri cuprinde 8 unităti administrativ – teritoriale, având în componenţă un număr de 33 localităţi.

Componența GAL se prezintă astfel:

- Comuna Bălțați
- Comuna Belcești
- Comuna Coarnele Caprei
- Comuna Erbiceni
- Comuna Fântânele
- Comuna Focuri
- Comuna Scobinți
- Comuna Sirețel.

Sursa:http://www.galbelcestifocuri.ro/prezentare/teritoriul-gal/s60.html, noiembrie 2020

Strategia locală pentru Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri" își are originile din necesitatea tot mai stringentă de a pune la dispoziţia factorilor preocupați progresul economico-social al localităţilor componente, o gândire unitară cu privire la căile necesare de urmat, creând

premisele apariţiei unui efect sinergic, benefic pentru asigurarea unei dezvoltări armonioase şi durabile.

Dinamica locurilor de muncă care nu reușește să absoarbă din numărul șomerilor, coroborată cu scăderea numărului de locuitori și migrarea forței de muncă active, lipsa investițiilor, birocrația, personalul din instituțiile publice insuficient pregătit pentru a accesa fondurile europene destinate modernizării și comprimării decalajului dintre zona rurală și mediul urban, justifică necesitatea de a pune la dispoziţia factorilor implicati un instrument de lucru care să faciliteze dezvoltarea, promovarea şi implementarea unor proiecte ce vor contribui la dezvoltarea durabilă a teritoriului “Belcești-Focuri”, respectiv a Strategiei de Dezvoltare Locală. Pe de alta parte, pe termen lung, obiectivul acestei strategii este de a contribui la transformarea teritoriului ce-i face obiectul într-o zonă cu un caracter distinct şi cu o economie viabilă, capabil să ofere

locuitorilor condiţii de trai mai bune, într-un mediu curat şi sănătos.

Principiile care au stat la baza elaborării strategiei au vizat în primul rând implicarea comunităţii, transparenţa, obiectivitatea şi sustenabilitatea acțiunilor prezente și viitoare ce vor fi derulate pentru dezvoltarea acestor comunități. Pentru a asigura cu success realizarea acestor deziderate, strategia va fi sprijinită la nivelul administraţiei publice de un management riguros, capabil să identifice toate oportunităţile pentru beneficiul comunităţii. Implementarea strategiei presupune cooperare între toţi factorii responsabili locali, respectiv administraţia publică locală, agenţi economici, organizaţii neguvernamentale şi societatea civilă.

Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri” are sediul social în județul Iași, localitatea Focuri, comuna Focuri, și este un parteneriat public-privat format din 37 de parteneri.

Teritoriul acoperit de Asociația „Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri”, aparține din punct de vedere administrativ judetului Iași, fiind o zonă continuă, uniformă din punct de vedere al datelor geografice și economice, cuprinzând 8 comune: Bălțați, Belcești, Coarnele Caprei, Erbiceni, Fântânele, Focuri, Scobinți, Sirițel.

Suprafata totala a teritoriului este de 497,22 km², cu o populație în număr de 41.656 locuitori (conform datelor furnizate de INSSE: și Recensământul populației din 2011), densitatea medie fiind de 83,78 locuitori/km². Cele 8 comune ce alcătuiesc teritoriul Grupului de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri, au în componență 33 de localități.

Direcții principale și responsabilităţi în ceea ce priveşte dezvoltarea teritorială a teritoriului identificate sunt diversificarea activităților economice non-agricole și încurajarea micilor întreprinzători; crearea, îmbunătățirea și diversificarea facilităților de dezvoltare economică, infrastructură fizică locală

la scară mica și a serviciilor de bază; creșterea atractivității zonei și diminuarea migrației pupulației, în special a tinerilor; îmbunătățirea incluziunii sociale inclusiv în ceea ce privește grupurile minoritare.

Imagini din comuna Bălțați

Peisaj din comuna Bălțați

Peisaj din comuna Bălțați

Peisaj din comuna Bălțați

Peisaj și drum din comuna Bălțați

Peisaj și drum din comuna Bălțați

Primăria și Consiliul Local Bălțați

Monument al eroilor în comuna Bălțați

Proiect Înfrumusețare Centru Civic în comuna Bălțați

Proiect Înfrumusețare Centru Civic în comuna Bălțați

Clădirea în care funcționează Căminul Cultural și Biblioteca Comunală Bălțați

Elemente de infrastructură și utilități publice, comuna Bălțați

Elemente de infrastructură și utilități publice, comuna Bălțați

Elemente de infrastructură și utilități publice, comuna Bălțați

Stația de epurare, comuna Bălțați

Stație de pompare, comuna Bălțați

Parc Fotovoltaic, Sârca, comuna Bălțați

Gara CFR Sârca

Postul de Poliție, comuna Bălțați

Oficiul Poștal Bălțați

Centrul de zi pentru bătrâni, Bălțați

sursa: https://www.facebook.com/Centrudezibaltati/photos/a.262404290769931/1329177810759235

Cabinet medical individual, comuna Bălțați

Farmacie Bălțați

Centrul de Excelență al Cireșului și Nucului

Centrul de Excelență al Cireșului și Nucului

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, Sârca

Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură, Sârca

CAPITOLUL 2. POPULAȚIE ȘI FOND LOCATIV

Demografie – evoluție și structură

Județul Iași cuprinde în structura sa administrativ-teritorială: două municipii (Iași – reşedinţă de judeţ, Pașcani), 3 orașe (Hârlău, Podu Iloaiei, Târgu Frumos), 93 de comune și 418 sate.

Organizarea administrativă a teritoriului județului Iaşi

Categorii de unități administrative	Anul 2019
	număr
Municipii	2
Orașe	3
Localități componente ale municipiilor și orașelor	11
Comune	93
Sate	418
Din care: aparțin de municipii și orașe	4

sursa datelor: Institutul Național de Statistică, noiembrie 2020

La 1 iulie 2020, efectivul demografic al județului Iași era de 494.245 persoane.

Raportat la aceeași dată, 1 iulie 2020, populația stabilă a comunei Bălțați, număra 5.605 persoane. Pe parcursul ultimilor 6 ani de zile, în perioada 2015-2020, populația comunei Bălțați a înregistrat o reducere de 27 persoane (o scădere a numărului de locuitori stabili cu 0,5%).

Trendul descendent înregistrat la nivelul populației stabile din comuna Bălțați este mai ridicat decât cel înregistrat în mediul rural la nivel județean (creștere de 4,4%) și regional (creștere de 0,1%).

Evoluția populației din mediul rural după domiciliu la 1 iulie, în perioada 2015-2020

Mediul rural...	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2015	
			persoane				*persoane*	*%*
România	9,706,971	9,712,665	9,696,571	9,683,852	9,656,011	9,649,738	-57,233	-0.6%
Reg. Nord-Est	2,160,940	2,164,073	2,162,948	2,162,819	2,159,453	2,162,337	1,397	0.1%
Jud. Iași	473,359	479,110	482,368	486,525	489,020	494,245	20,886	4.4%
Com. Bălțați	5,632	5,634	5,678	5,660	5,641	5,605	-27	-0.5%

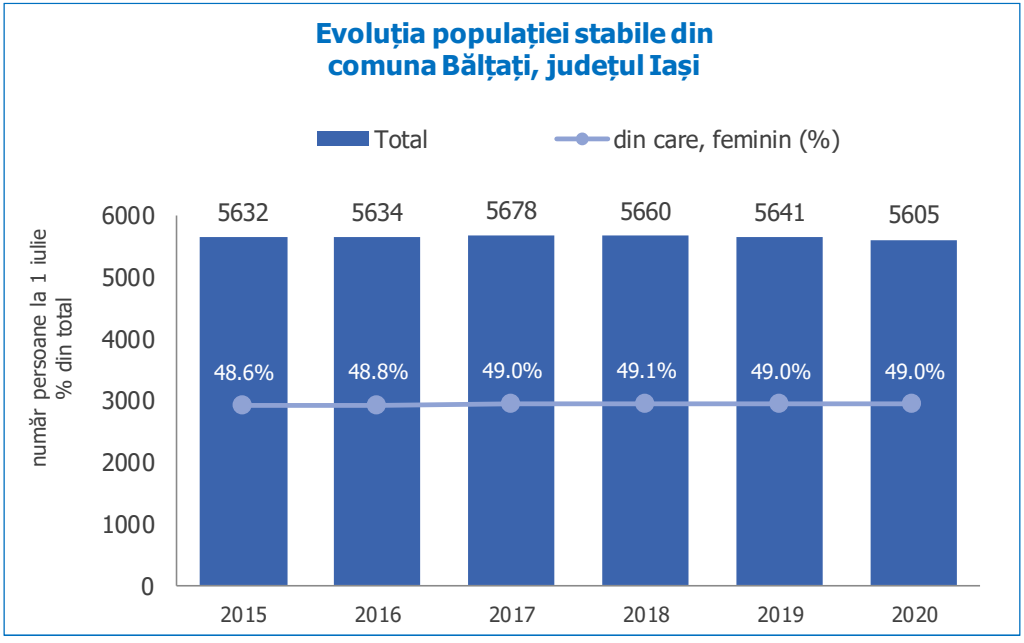
sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Populația României din mediul rural a scăzut, în medie, de la 1 iulie 2015 până la 1 iulie 2020 cu -0,6%, ceea ce reprezintă un efectiv de peste 57 mii persoane.

Rata de creștere / descreștere a populației din mediul rural în perioada 2015-2020

Mediul rural...	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020/2015
	persoane	*% față de anul precedent*					*% mediu*
România	*9,706,971*	0.1%	-0.2%	-0.1%	-0.3%	-0.1%	-0.12%
Reg. Nord-Est	*2,160,940*	0.1%	-0.1%	0.0%	-0.2%	0.1%	0.01%
Jud. Iași	*473,359*	1.2%	0.7%	0.9%	0.5%	1.1%	0.87%
Com. Bălțați	*5,632*	0.0%	0.8%	-0.3%	-0.3%	-0.6%	-0.09%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

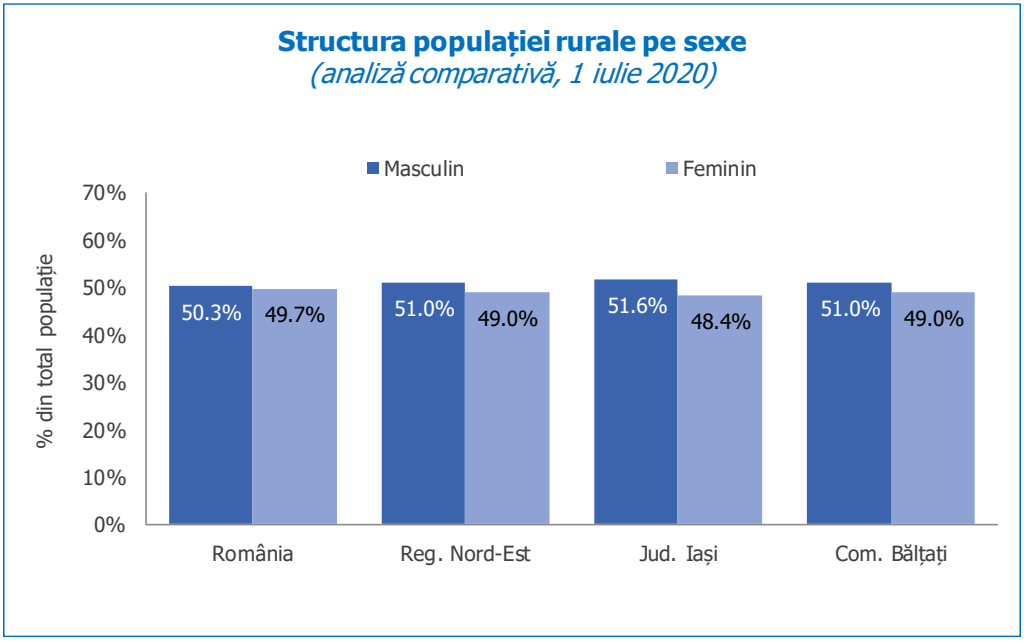
Având în vedere structura efectivului demografic rural pe sexe, se observă că la 1 iulie 2020, la nivel național, ponderea

persoanelor de sex feminin este de 49,70%, în timp ce ponderea persoanelor de sex masculin este de 50,30%. La nivelul comunei Bălțați se remarcă o distribuție mai înclinată spre partea masculină (51,01% dintre persoane sunt de sex masculin, iar 48,99% sunt persoane de sex feminin).

Structura populației din mediul rural pe sexe, la 1 iulie 2020

Mediul rural din	Total	Masculin	Feminin	Masculin	Feminin	Raportul de masculinitate
		persoane		*%*		*bărbați la 100 femei*
România	9,649,738	4,853,591	4,796,147	50.30%	49.70%	101.2
Reg. Nord-Est	2,162,337	1,103,202	1,059,135	51.02%	48.98%	104.2
Jud. Iași	494,245	255,261	238,984	51.65%	48.35%	106.8
Com. Bălțați	5,605	2,859	2,746	51.01%	48.99%	104.1

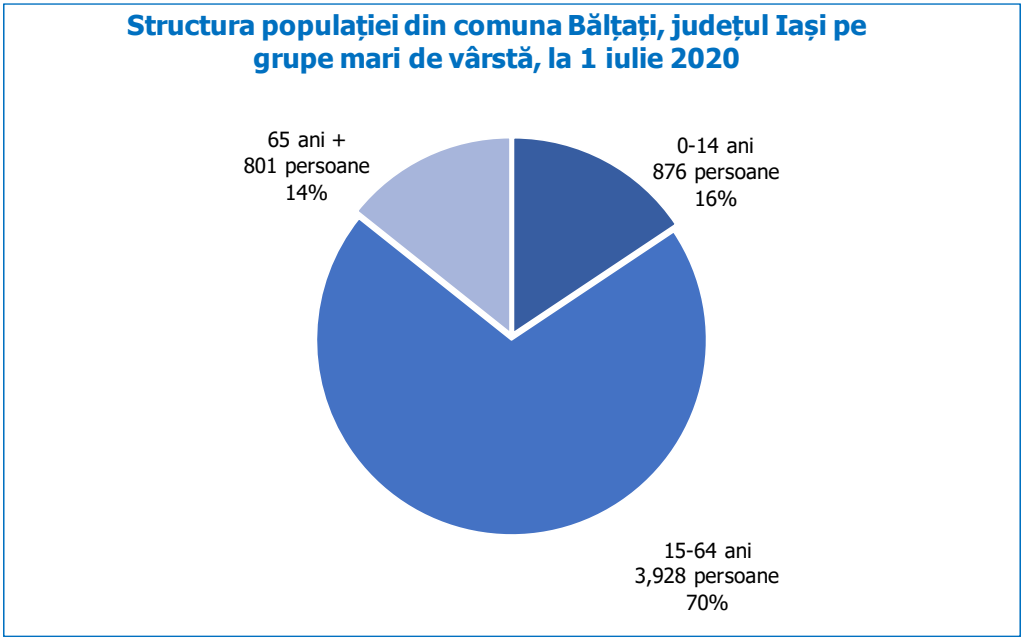
sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

În ceea ce privește structura populației rurale pe sexe, comparând distribuția înregistrată la nivel național cu cea înregistrată la nivelul Regiunii de Nord-Est, cât și cu cea de la nivelul județului Iași, se remarcă o diferență mică între distribuții, populația masculină însumând valori cuprinse între 50,3% și 51,65% din totalul demografic rural.

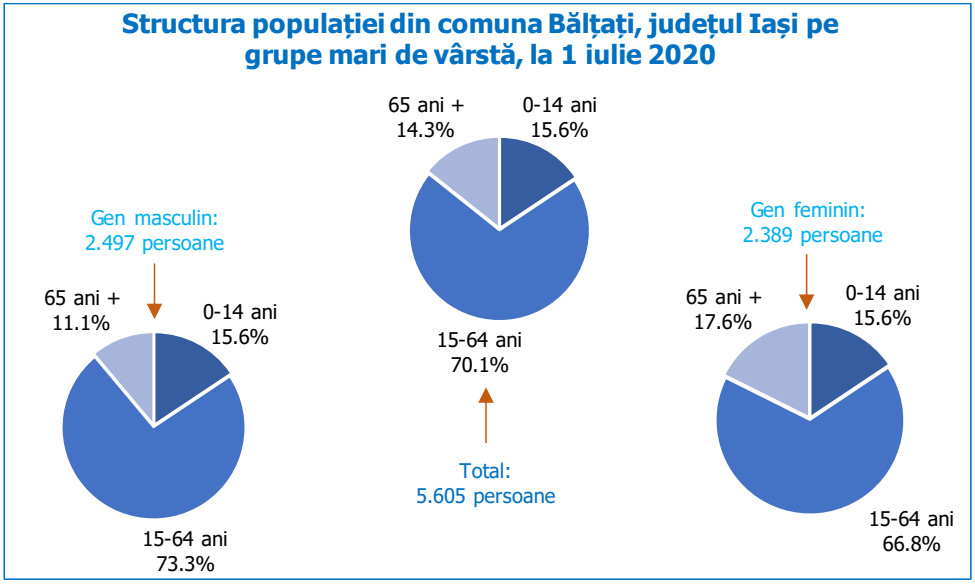
Un indicator demografic important în analizarea populației este reprezentat de raportul de masculinitate. Acest raport de masculinitate este calculat prin raportarea numărului de bărbați la cel al numărului de femei dintr-o populație dată și, în general, este exprimat ca numărul de bărbați la 100 de femei. În comuna Bălțați, la data de 1 iulie 2020, raportul de masculinitate era de 104,1 bărbați la 100 femei (104,1 bărbați la 100 de femei), în timp ce în mediul rural din județul Iași, raportul de masculinitate înregistra valoarea de 106,8 (106,8 bărbați la 100 femei).

La nivelul comunei Bălțați, din cei 5.605 locuitori (populația după domiciliu înregistrată la 1 iulie 2020), 16% sunt tineri (cu o vârstă cuprinsă între 0 și 14 ani), 70% sunt adulți, iar 14% sunt persoane vârstnice (65 ani și peste). Observăm că numărul persoanelor vârstnice este mai mic cu 2% comparativ cu numărul persoanelor cu o vârstă de până la 14 ani.

La 1 iulie 2020, populația comunei Bălțați număra 5.605 persoane. În ceea ce privește distribuția pe grupe de vârstă și pe sexe a comunei Bălțați, se observă că segmentul de populaţie tânără (0-14 ani) reprezintă 16% din totalul populației, în timp ce persoanele de gen masculin pentru aceeași grupă de vârstă dețin 15,6%.

În rândul populației adulte (15-64 ani) se remarcă diferența semnificativă dintre ponderile pe cele două sexe: 73,3% din populația masculină are o vârstă cuprinsă între 15 și 64 ani, în timp ce în rândul persoanelor de gen feminin aceeași grupă de vârstă deține 66,8%.

Segmentul de populație vârstnică este mai bine reprezentat la nivelul populației de sex feminin, 17,6% din populația de gen feminin are o vârstă de 65de ani și peste.

Raportul de masculinitate variază pe grupe de vârstă, fapt datorat mortalității diferite în cazul persoanelor de sex masculin, respectiv persoanelor de sex feminin. La nivelul comunei Bălțați, indicatorul raportului de masculinitate pentru categoria de vârstă 65 de ani și peste 65 ani are o valoare de 65,5 bărbați la 100 femei. Această valoare este mult mai mică decât raportul de masculinitate per total comună (104,1) și poate fi explicată prin existența fenomenului cunoscut ca „speranţa de viaţă mai mare la femei”.

Structura populației din comuna Bălțați pe grupe mari de vârstă, la 1 iulie 2020

Grupă de vârstă	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Raportul de masculinitate
	persoane			% din total			bărbați la 100 femei
0-14 ani	876	447	429	15.6%	15.6%	15.6%	104.2
15-64 ani	3,928	2,095	1,833	70.1%	73.3%	66.8%	114.3
65 ani +	801	317	484	14.3%	11.1%	17.6%	65.5
Total	5,605	2,859	2,746	100.0%	100.0%	100.0%	104.1

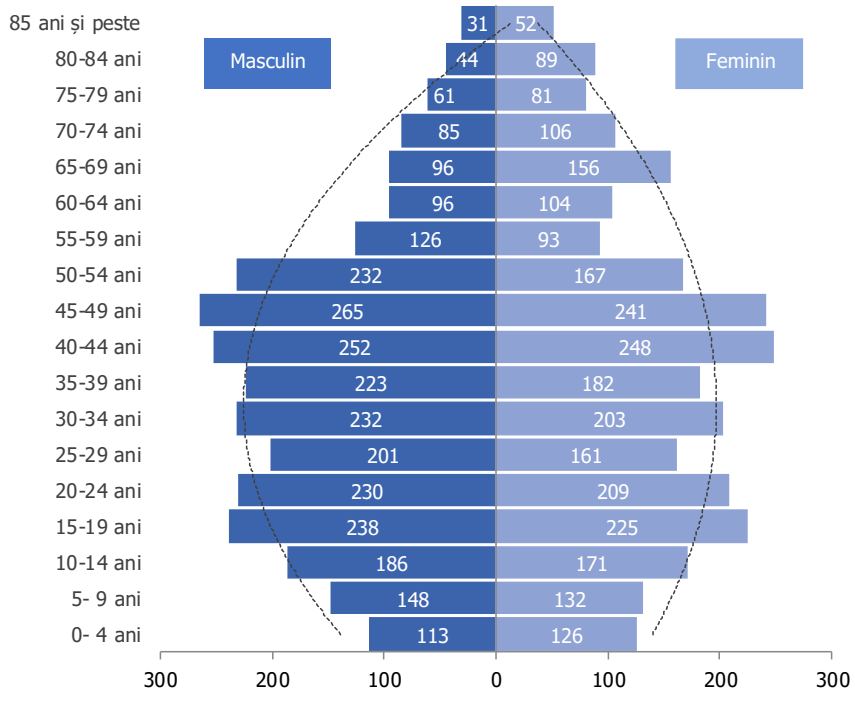
Grupă de vârstă	Total	Masculin	Feminin	Total	Masculin	Feminin	Raportul de masculinitate
		persoane			% din total		bărbați la 100 femei
vârsta medie	38.0 ani	36.9 ani	39.2 ani	-	-	-	-

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Raportul de masculinitate pentru grupa de vârstă 15-64 ani este de 114,3 – ceea ce înseamnă că la fiecare 100 persoane de gen feminin revin 114,3 persoane de gen masculin.

În anul 2020, potrivit INS România, la nivel județean, în mediul rural, speranța de viață, pentru ambele sexe, a fost de 74,3 ani. În ceea ce privește speranța de viață pe sexe, acest indicator a înregistrat valoarea de 70,5 ani la bărbați, iar la femei de 78,9 ani.

Structura populație din comuna Bălțați, județul Iași pe grupe mici de vârstă *(piramida vârstelor, 1 iulie 2019)*

Distribuția populației din comuna Bălțați pe grupe mici de vârstă evidențiază diferențe între ponderea persoanelor de sex masculin și ponderea persoanelor de sex feminin.

Diferențele cele mai semnificative pe grupe mici de vârste se observă pentru următoarele categorii de vârstă:

- 50-54 ani (diferență dintre cele 2 sexe: 65 persoane; pondere masculin: 8,1%; pondere feminin: 6,1%)
- 65-69 ani (diferență dintre cele 2 sexe: 60 persoane; pondere masculin: 3,4%; pondere feminin: 5,7%)
- 80-84 ani (diferență dintre cele 2 sexe: 45 persoane; pondere masculin: 1,5%; pondere feminin: 3,2%)
- 35-39 ani (diferență dintre cele 2 sexe: 41 persoane; pondere masculin: 7,8%; pondere feminin: 6,6%)
- 25-29 ani (diferență dintre cele 2 sexe: 40 persoane; pondere masculin: 7%; pondere feminin: 5,9%)

Raportul de dependență demografică reprezintă un indicator al poverii economice pe care o poartă populația productivă (persoanele cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 ani); cu toate acestea, există situații în care unele persoane denumite

generic „dependente” (și anume, persoanele cu vârsta până în 15 ani și persoanele de peste 65 ani) sunt active, iar unele persoane apte de muncă (de vârstă productivă) sunt dependente din punct de vedere economic.

La 1 iulie 2020, în comuna Bălțați, raportul de dependență demografică înregistrat era de 42,7%: astfel la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15-64 de ani) revin 42,7 persoane dependente (grupele de vârstă de 0-14 ani și 65 ani și peste).

Indicatori demografici la nivelul teritoriului comunei Bălțațișimediul rural românesc, la 1 iulie 2020

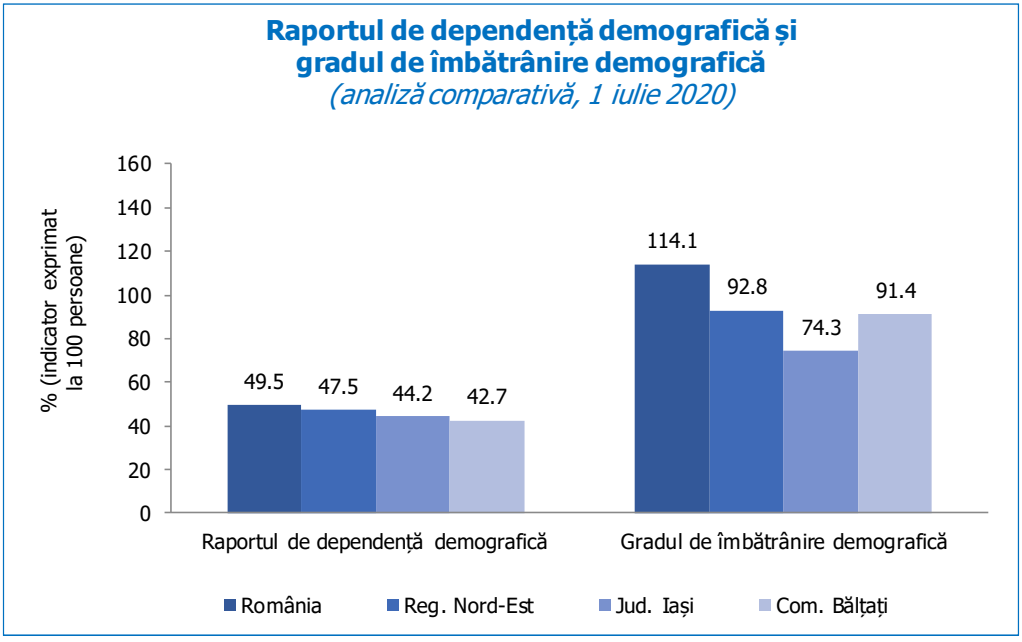
	Com. Bălțați	Jud. Iași	Reg. Nord-Est	România
	1 iulie 2019: persoane, mediul rural			
0-14 ani	876	86,840	361,050	1,492,932
15-64 ani	3,928	342,844	1,466,162	6,453,938
65 ani și peste	801	64,561	335,125	1,702,868
Total	5,605	494,245	2,162,337	9,649,738
raportul de dependență demografică*	42.7	44.2	47.5	49.5
gradul de îmbătrânire	91.4	74.3	92.8	114.1

	Com. Bălțați	Jud. Iași	Reg. Nord-Est	România
		1 iulie 2019: persoane, mediul rural		
demografică**				

* = *raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă” (persoane de sub 15 ani și de peste 65 ani) și populația în vârstă de muncă (15-64 ani) exprimat la 100 de persoane.*
** = *raportul dintre populaţia cu vârstă de 65 ani + şi populaţia cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani exprimat la 100 persoane*

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Valoarea înregistrată în comuna Bălțați este puțin mai scăzută comparativ cu cea înregistrată la nivelul județului Iași (44,2%), dar mași comparativ cu valorile înregistrate la nivel regional (47,5%) și național (49,5%).

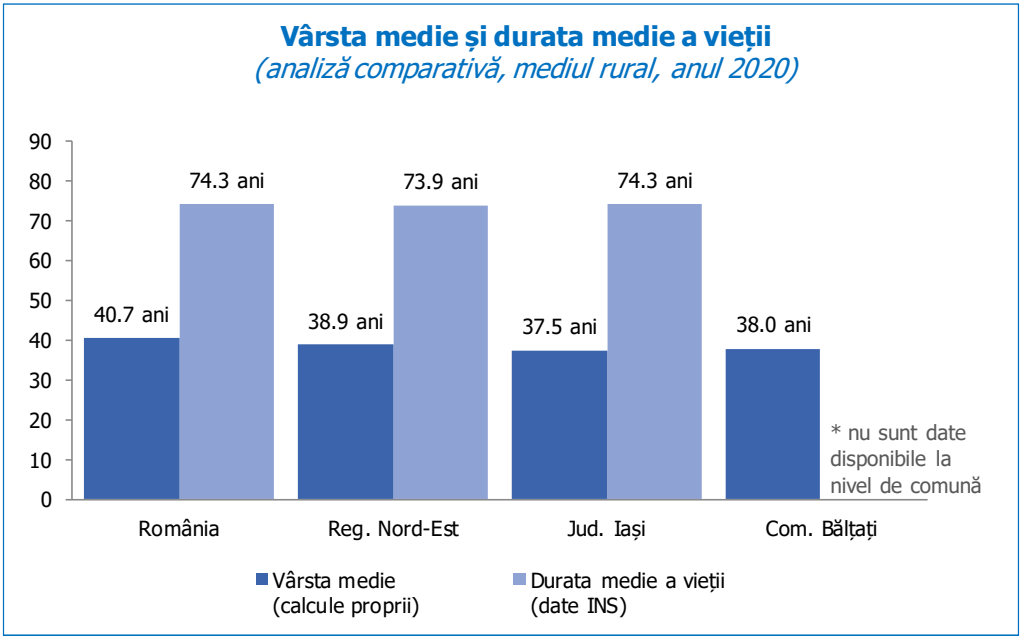

Din graficul indicatorilor demografici se observă că presiunea asupra persoanelor active din comuna Bălțați este mai mică comparativ cu valoarea înregistrată la nivel județean, regional sau național.

Gradul de îmbătrânire demografică este calculat prin raportarea populației tinere la populația vârstnică și este cunoscut și sub denumirea „indicele vitalității populației”.

Valoarea gradului de îmbătrânire demografică înregistrată la nivelul comunei Bălțați este de 91,4%, fiind net superior valorilor înregistrate la nivel regional și județean (cu valori de 92,8% și 74,3%), dar inferioară valorii de la nivel național (114,1%).

Valorile înregistrate la nivel general pentru mediul rural din România sunt sub valoarea de 150%, asigurând înlocuirea generațiilor.

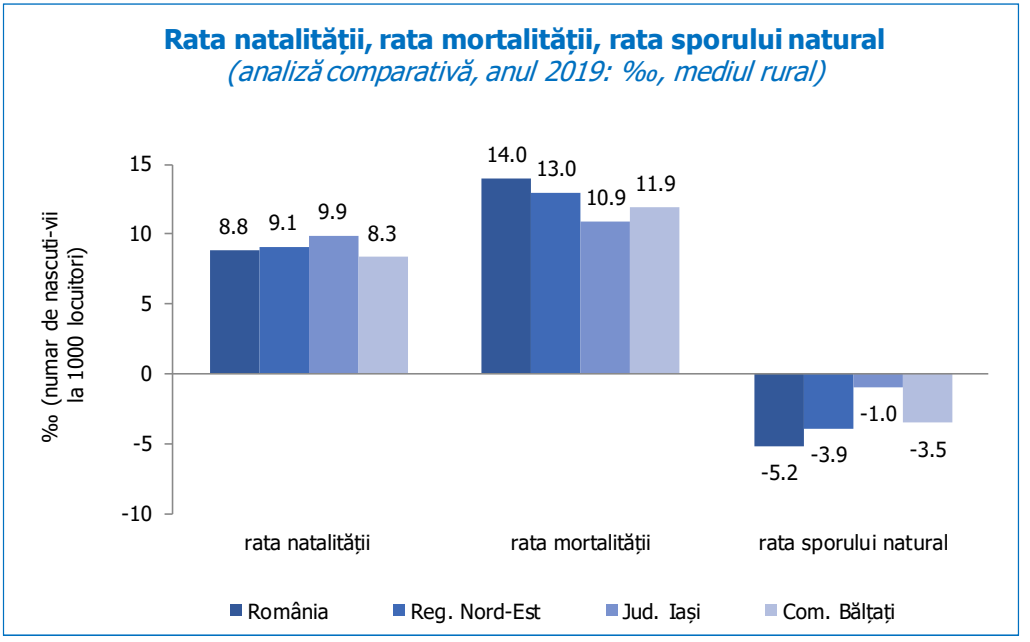

În anul 2020, potrivit INS România, la nivel județean, în mediul rural, speranța de viață, pentru ambele sexe, este de 74,3 ani, valoare apropiată (ușor mai ridicată) de speranța de viață la nivel regional (73,9 ani).

În ceea ce privește vârsta medie, la nivelul comunei Bălțați, valoarea înregistrată (38 de ani) este inferioară nivelului

național (de 40,7 ani) și regional (38,9 ani), dar superioară valorii înregistrate în mediul rural județean (37,5 ani).

Natalitate, mortalitate şi spor natural. În anul 2019, în comuna Bălțați, s-a înregistrat un spor natural negativ de -3,5 persoane. Rata natalității, în comuna Bălțați a fost de 8,3‰ în anul 2019, fiind mai scăzută cu 1,6‰ comparativ cu rata natalității înregistrată la nivelul județului Iași (9,9‰) și cu 0,8‰ mai mare decât valoarea înregistrată la nivel regional.

Din reprezentarea grafică de mai sus se remarcă diferența valorilor înregistrate pentru indicatorul ratei mortalității în mediul rural românesc. Astfel, la nivelul comunei Bălțați, rata mortalității are o valoare de 11,9‰. Această valoare este semnificativ mai mică în comparație cu ratele mortalității înregistrate la nivel regional și național în mediul rural (cu

valori cuprinse între 13‰ și 14,0‰), dar mai ridicată decât valoarea de la nivel județean (de 10,9 ‰).

Mișcarea naturală la nivelul teritoriului comunei Bălțați și mediul rural românesc

	România	Reg. Nord-Est	Jud. Iași	com. Bălțați
		Anul 2019: ‰, mediul rural		
rata natalității	8.8	9.1	9.9	8.3
rata mortalității	14.0	13.0	10.9	11.9
rata sporului natural	-5.1	-4.0	-1.0	-3.5

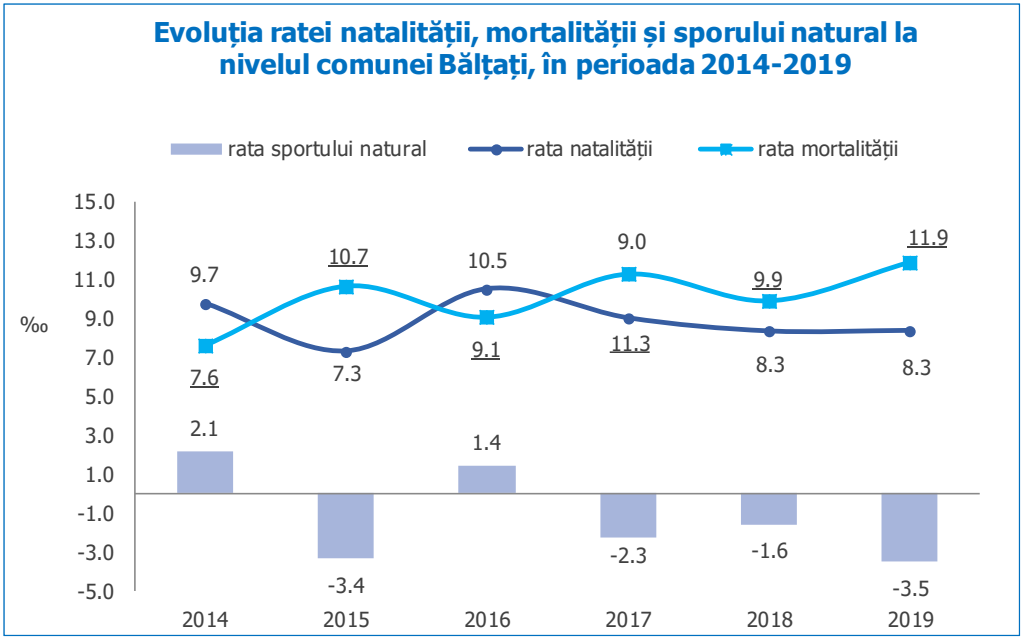
sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

În mediul rural românesc, rata sporului natural înregistrează valoarea negativă de -5,1‰. În comuna Bălțați, în anul 2019, rata sporului natural a fost de -3,5‰, fiind mai mare decât valoarea înregistrată atât la nivel județean (-1‰), și mai ridicată decât rata sporului natural regional (-4,0‰) sau național (-5,1‰).

Evoluția ratei natalității și mortalității la nivelul comunei Bălțați

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
rata natalității	9.7	7.3	10.5	9.0	8.3	8.3
rata mortalității	7.6	10.7	9.1	11.3	9.9	11.9
rata sporului natural	2.1	-3.4	1.4	-2.3	-1.6	-3.5

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

În perioada 2014-2019, rata sporului natural la nivelul comunei Bălțați a fost pozitivă, înregistrând valori variind între -3,5‰ (anul 2019) și 2,1‰ (anul 2014). Comparativ cu anul 2014, în anul 2019 rata natalității a scăzut cu 1,4‰.

Rata mortalității a cunoscut cea mai mică valoare în anul 2014 (7,6‰), iar cea mai ridicată valoare în anul 2019 (11,9‰).

În anul 2019, la nivel local, mișcarea naturală a populației poate fi sintetizată astfel:

- Născuți vii: 8 persoane; rata natalității: 8,3‰;
- Decedați: 11 persoane; rata mortalității: 11,9‰;
- Spor natural: -3 persoane; rata sporului natural: -3,5‰.

Nupţialitate şi divorţialitate. În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, s-au înregistrat 2.830 de căsătorii la oficiile de stare civilă, reprezentând 23,87% din numărul celor înregistrate în mediul rural regional (11.857 căsătorii).

Căsătorii și divorțuri la nivelul teritoriului comunei Bălțați și mediul rural românesc

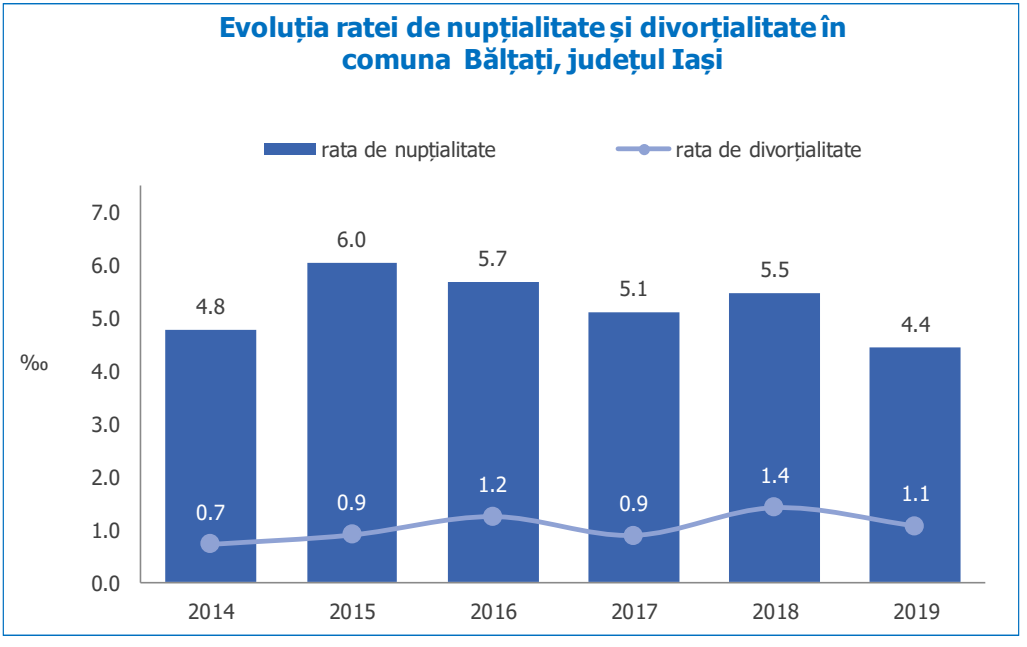
	um	Com. Bălțați	Jud. Iași	Reg. Nord-Est	România
			anul 2019, mediul rural		
căsătorii	număr	25	2.830	11.857	51.493
divorțuri	număr	6	517	2.536	11.076
rata de nupțialitate	‰	4,4	5,8	5,5	5,3
rata de divorțialitate	‰	1,1	1,1	1,2	1,1

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Numărul de divorțuri pronunțate prin hotărâri judecătorești definitive şi conform Legii nr. 202/2010, în mediul rural al

județului Iași este de 517 cazuri. Numărul divorțurilor înregistrate în anul 2019 reprezintă 20,39% din numărul divorțurilor pronunțate în mediul rural la nivelul Regiunii Nord-Est.

În anul 2019, în comuna Bălțați, s-au oficiat 25 de căsătorii și s-au pronunțat 6 divorțuri.

Pe parcursul anilor 2014-2019 în comuna Bălțați, atât rata de nupțialitate, cât și rata de divorțialitate au înregistrat valori fluctuante. Rata de nupțialitate a înregistrat cea mai mică valoare în anul 2019 (4,4‰) și cea mai mare valoare în anul 2015 (6‰).

Rata de divorțialitate a înregistrat cea mai mică valoare în anii 2015 și 2017 (0,9‰) și cea mai mare în anul 2018 (1,4‰).

Salariați și câștig salarial

Salariați. Numărul mediu al salariaților existent în anul 2019 la nivel național însuma 5.164.471 persoane, conform datelor prelucrate de la Institutul Național de Statistică.

În Regiunea Nord-Est numărul mediu al salariaților era de 583.064 persoane, reprezentând 11,29% din numărul mediul al salariaților înregistrat la nivel național. În județul Iași, cei 169.360 salariați înregistrați în anul 2019, reprezentau 29,05% din numărul salariaților din Regiunea Nord-Est.

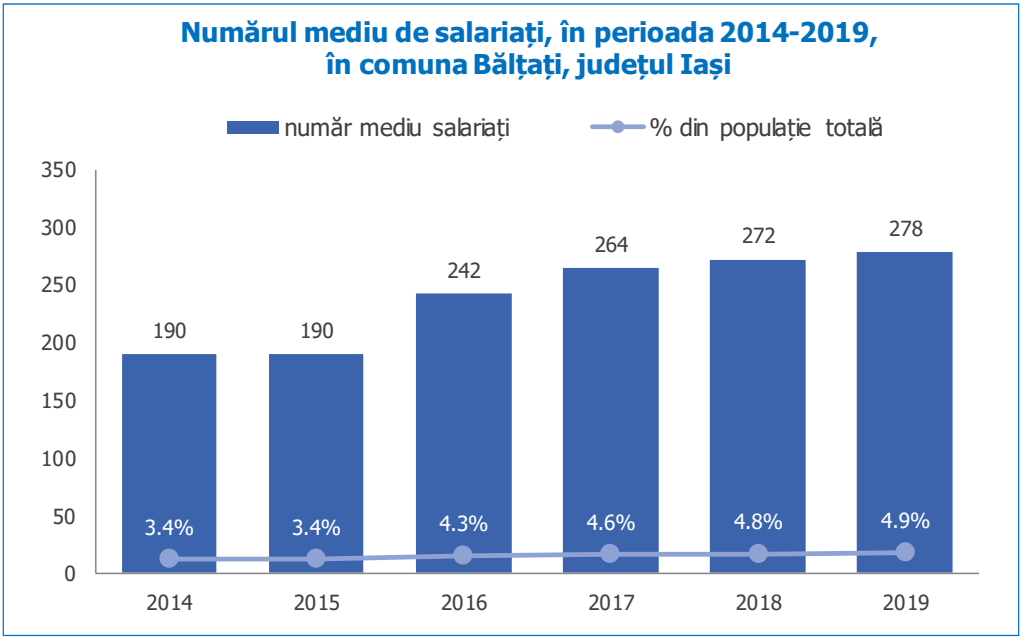
Numărul mediul al salariaților înregistrați în anul 2019 în comuna Bălțați era de 278 persoane, fiind cu 46,3% mai mare decât numărul mediu de salariați înregistrați în anul 2014.

Evoluția numărului mediu al salariaților din comuna Bălțați și la nivel național

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
			persoane				*persoane*	*%*
România	4.507.729	4.611.395	4.759.419	4.945.868	5.068.063	5.164.471	656.742	14,6%
Reg. Nord-Est	499.798	513.631	532.486	554.237	569.739	583.064	83.266	16,7%
Jud. Iași	138.023	140.571	150.336	158.837	164.676	169.360	31.337	22,7%

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
			persoane				*persoane*	*%*
Com. Bălțați	190	190	242	264	272	278	88	46,3%

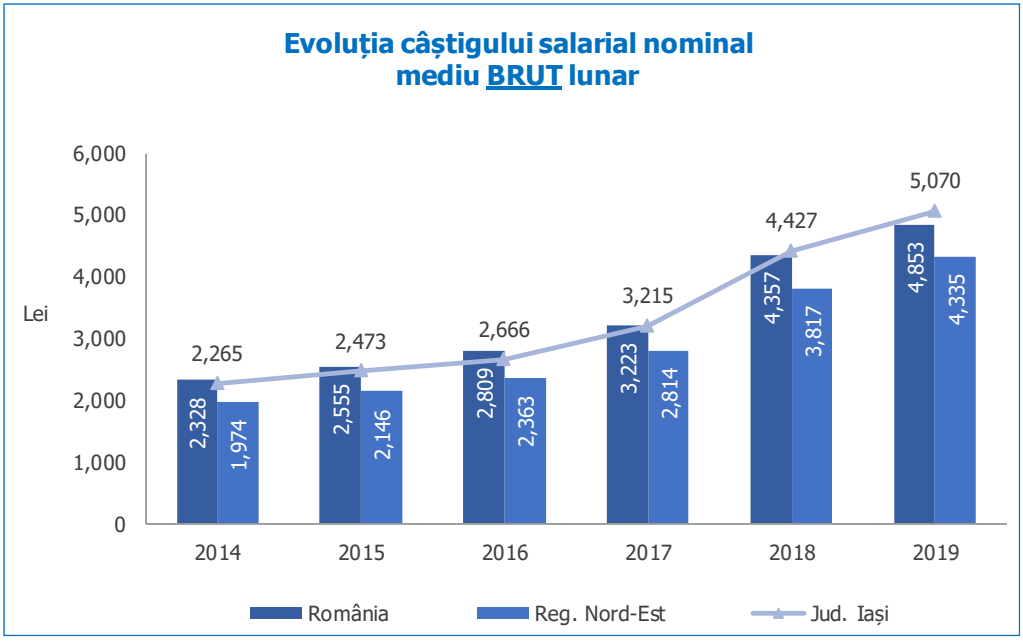
sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

La 1 iulie 2019, populația comunei Bălțați cu vârsta cuprinsă între 15-64 ani (persoanele apte de muncă) însuma 3.820 persoane, astfel că în anul 2019 numărul mediu de salariați reprezintă o pondere de 7,28% din populația aptă de muncă.

Câștigul salarial. În anul 2019, un salariat din județul Iașicâștiga o sumă medie brută lunară de 5.070 lei. Această sumă este mai mare, atât comparativ cu suma câștigată la nivelul Regiunii Nord-Est (4.335 lei), dar șicomparativ cu cea înregistrată la nivel național (4.853 lei).

În perioada 2014-2019, câștigul salarial nominal mediu brut lunar a cunoscut o creștere de 108,5% la nivel național (+2.525 lei), în timp ce la nivel regional a crescut cu 119,6% (+2.361 lei), iar la nivel județean cu124% (+2.805 lei).

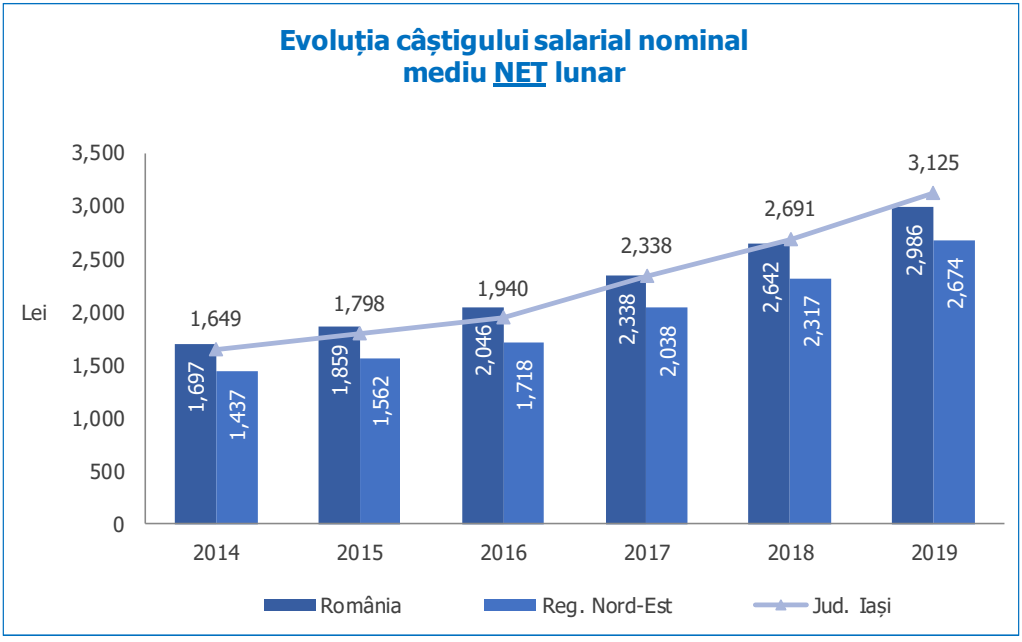
Evoluția câștigului nominal mediu brut și net la nivel național, regional și județean

	Câștig salarial nominal mediu BRUT lunar				Câștig salarial nominal mediu NET lunar			
	2014	2019	Evoluție 2019/2014		2014	2019	Evoluție 2019/2014	
	lei	*lei*	*lei*	*%*	*lei*	*lei*	*lei*	*%*
România	2.328	4.853	2.525	108%	1.697	2.986	1.289	76%
Reg. Nord-Est	1.974	4.335	2.361	120%	1.437	2.674	1.237	86%
Jud. Iași	2.265	5.070	2.805	124%	1.649	3.125	1.476	90%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

În anul 2019, angajații din județul Iași au câștigat un salariu nominal mediu net lunar de 3.125 lei, fiind mai mare decât cel

înregistrat în anul 2014 cu 90% (înregistrând o creștere cu1.476lei). În perioada 2014-2019, la nivel național câștigul salarial nominal mediu net lunar a crescut cu 1.289 lei (76,0%), iar la nivel regional cu 1.237 lei (86,1%).

Șomeri și rata șomajului

Institutul Național de Statistică raportează la nivel național, în iulie 2020 o rată a șomajului de 2,9% pentru anul 2019, fiind în scădere față de anul 2014 (5,4%).

La nivelul județului Iași, în anul 2019 rata șomajului a fost de 2,7%. Nu există diferențe majore între rata șomajului în rândul persoanelor de sex feminin (2,6%) și persoanelor de sex masculin (2,8%).

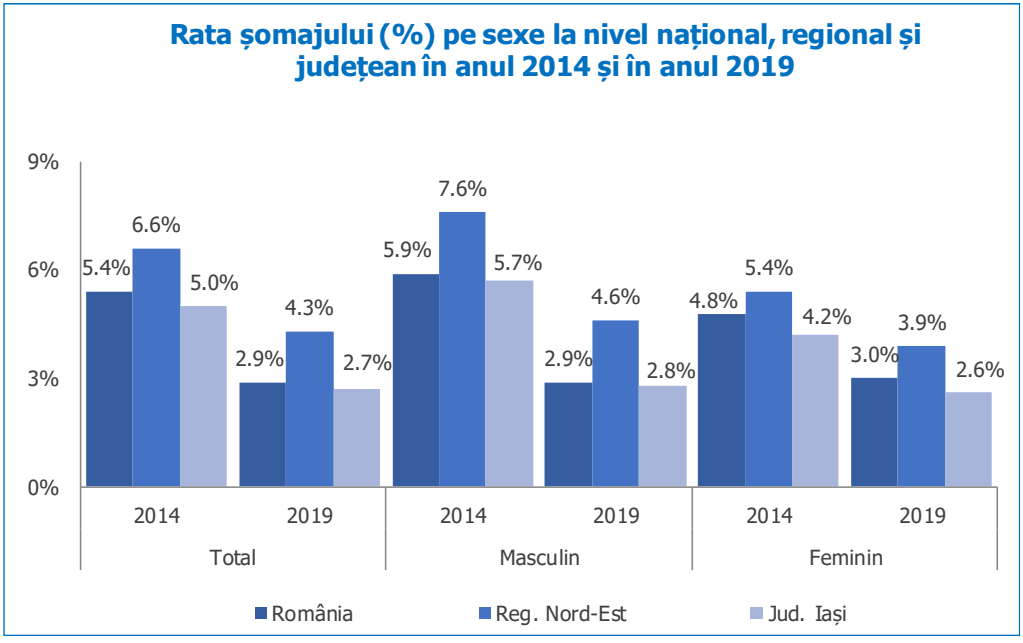
Rata șomajului (%) pe sexe la nivel național, regional și județean în anul 2014 și anul 2019

	Total		Masculin		Feminin	
	2014	2019	2014	2019	2014	2019
România	5,4%	2,9%	5,9%	2,9%	4,8%	3,0%
Reg. Nord-Est	6,6%	4,3%	7,6%	4,6%	5,4%	3,9%
Jud. Iași	5,0%	2,7%	5,7%	2,8%	4,2%	2,6%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020

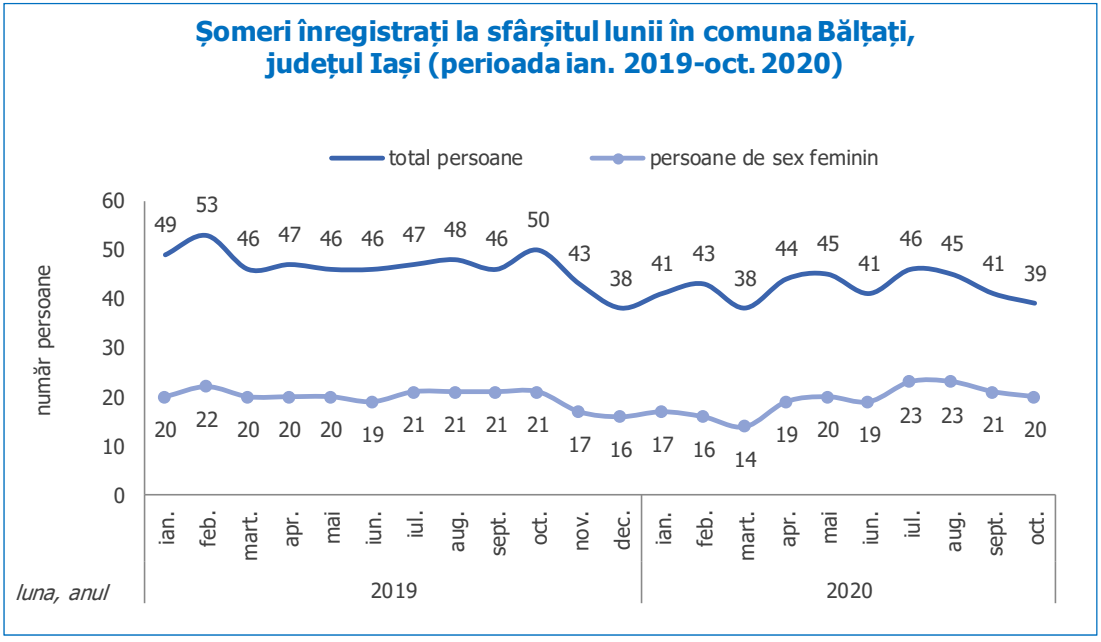
La nivel regional, se remarcă că în anul 2014 rata șomajului în rândul persoanelor de sex masculin a atins un prag maxim pentru perioada de raportare și comparativ cu datele înregistrate la nivel național sau regional. Astfel, în anul 2014

rata șomajului masculin a fost de 7,6%. În anul 2019, la nivelul Regiunii Nord-Est rata șomajului a înregistrat o valoare de 4,3% (masculin: 4,6% și feminin: 3,9%).

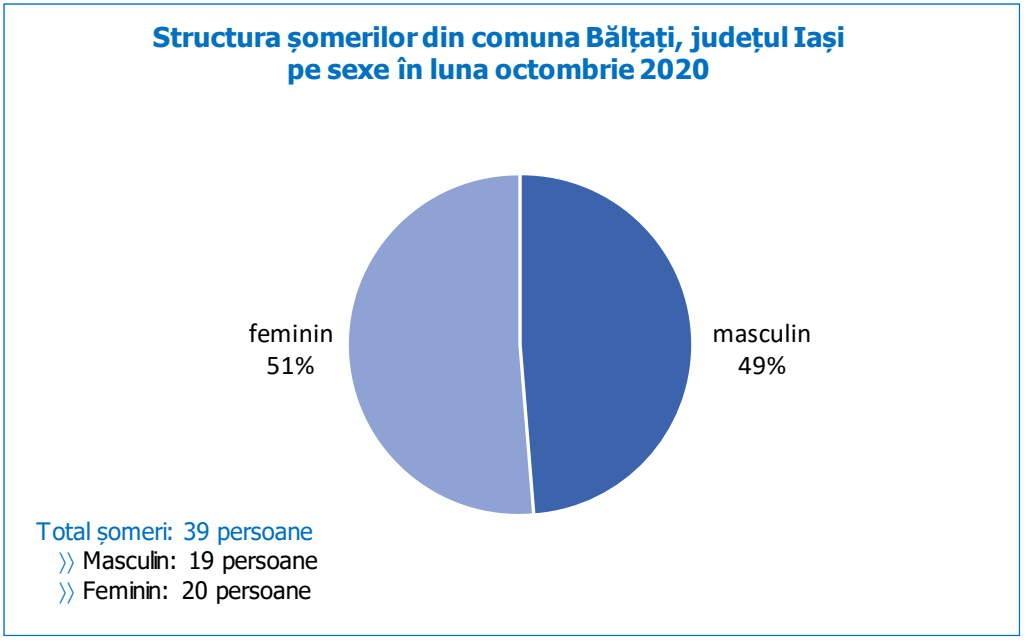

În perioada ianuarie 2019-octombrie 2020, numărul total al șomerilor înregistrați în comuna Bălțați a oscilat între valoarea minimă înregistrată de 38 de șomeri (în lunile decembrie 2019

și martie 2020) și valoarea maximă înregistrată de 53 de șomeri (în luna februarie 2019).

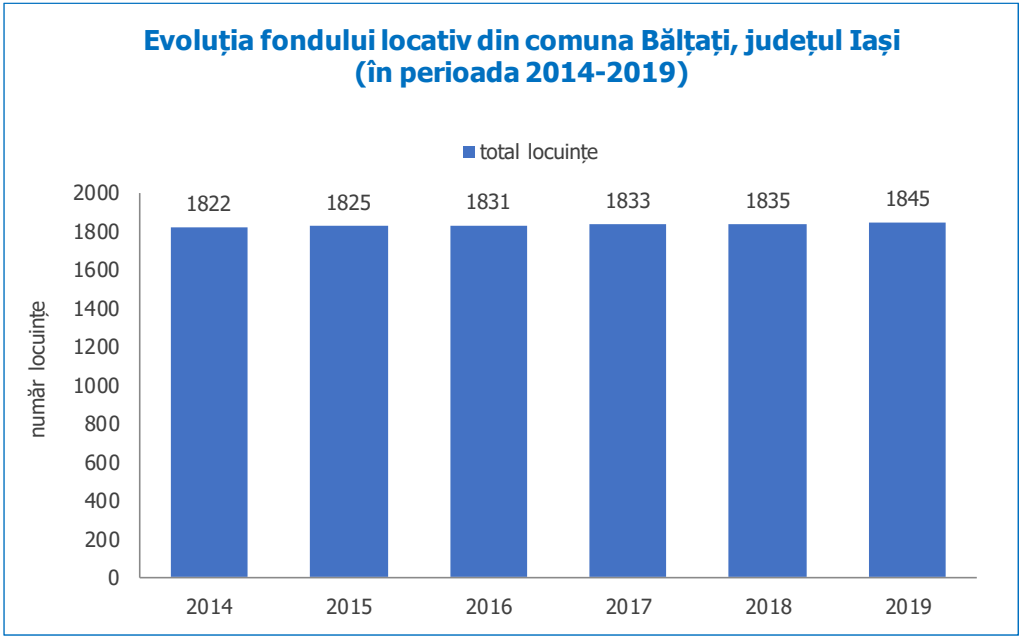
În luna septembrie 2020, 48,78% dintre șomerii înregistrați sunt de sex masculin (20 persoane), iar 51,22% sunt de sex feminin (20 persoane).

Și în luna octombrie 2020, majoritatea șomerilor erau persoane de sex feminin. Astfel, din totalul de 39 de șomeri, 20 persoane erau de gen feminin (51%) și 19 persoane de gen masculin (49%).

Fondul locativ

În anul 2019, la nivelul comunei Bălțați, fondul locativ era format din 1.845 de locuințe, toate fiind în proprietate privată.

În perioada 2014-2019, fondul locativ din comuna Bălțați a crescut cu 1,3% (respectiv 23 locuințe).

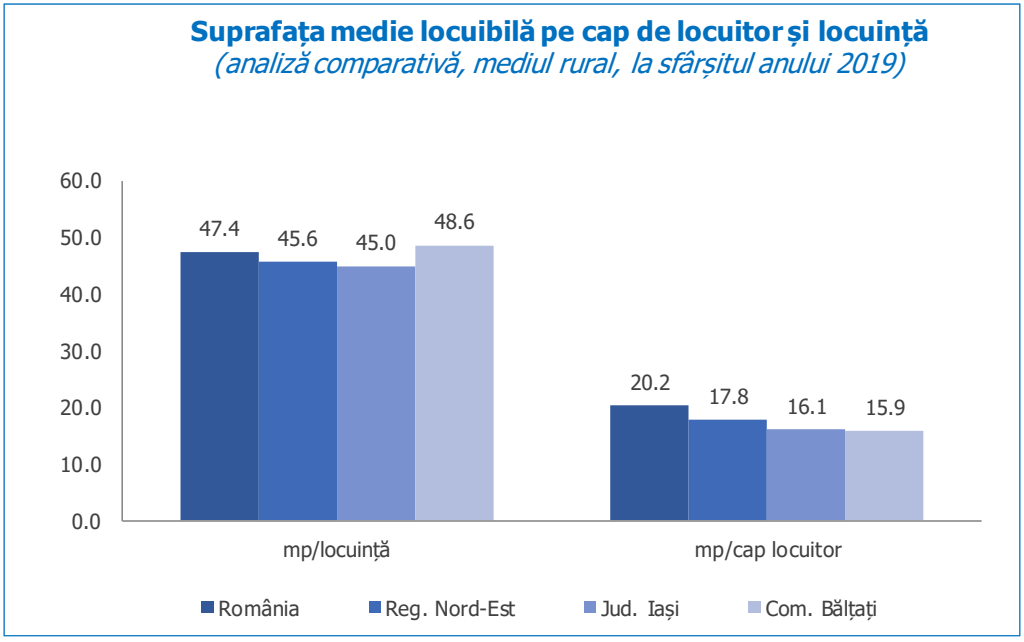
Locuințe existente la sfârșitul anului pe forme de proprietate în comuna Bălțați

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
			număr				*număr*	*%*
total	1822	1825	1831	1833	1835	1845	23	1.3%
din care, proprietate privată	1820	1823	1829	1831	1833	1843	23	1.3%

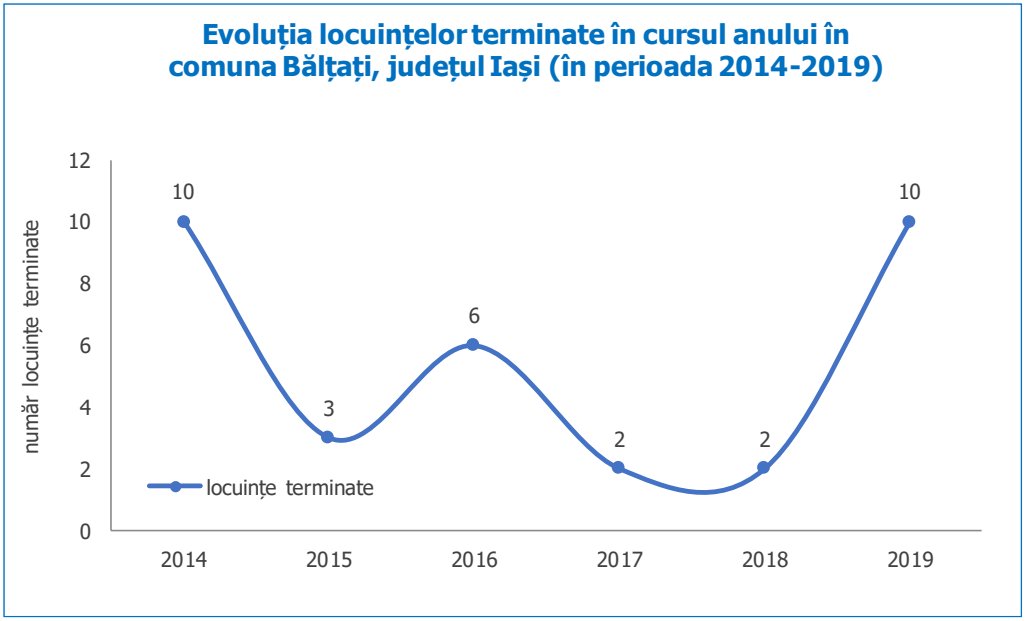
sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

La sfârșitul anului 2019, fiecărui locuitor stabilit în comuna Bălțați îi revenea o suprafață medie locuibilă de 15,9 mp, fiind mai mică decât media înregistrată atât la nivelul mediului rural județean Iași (16,1 mp/cap de locuitor), regional (17,8 mp/cap de locuitor), cât și la nivel național (20,2 mp/cap locuitor).

O locuință din comuna Bălțați are o suprafață medie locuibilă de 48,6 mp, fiind superioară suprafeței medii locuibile înregistrate la nivel național (47,4 mp/locuință) sau regional (45,6 mp/locuință), dar și valorii înregistrate în județul Iași (45 mp/locuință).

În cursul anului 2014, numărul locuințelor finalizate în comuna Bălțați a fost de 10 locuințe, reprezentând 0,67% din numărul total de locuințe finalizate în mediul rural din județul Iași (1.485 locuințe).

În comparație cu anul 2014, în anul 2019 numărul locuințelor finalizate în comuna Bălțați este egal cu 10, reprezentând aceeași valoare ca la nivelul anului 2014. În perioada 2014-2019, au fost finalizate în total la nivel local 33 de locuințe, reprezentând 0,31% din numărul total de locuințe terminate în mediul rural din județul Iași în aceeași perioadă.

Evoluția locuințelor finalizate în perioada 2014-2019

Locuințe terminate în timpul anului	u.m.	2014	2015	2016	2017	2018	2019
județul Iași (mediul rural)	*număr*	1.485	1.632	2.276	2.021	1.993	1.397
com. Bălțați	*număr*	10	3	6	2	2	10
% comuna Bălțați din total rural județ	%	0,7%	0,2%	0,3%	0,1%	0,1%	0,7%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

CAPITOLUL 3. INFRASTRUCTURĂ DE ACCES. UTILITĂȚI PUBLICE. FACTORI DE MEDIU

Rețea de drumuri

Principalele căi de acces în comuna Bălțați sunt E583, DN 28, DJ 282E și drumurile comunale DC90, DC115 (Sârca-Spinoasa), DC116 (Bălțați-Valea Oilor-Podișu), DC117 (Războieni-Podișu-Belcești).

Poziţia geografică a comunei Bălțați este favorabilă din punct de vedere al conexiunii cu orașul Iași, dar și al distanței relativ reduse față de alte orașe ale județului Iași (Podu Iloaiei, Târgu Frumos, Hârlău).

Distanța dintre comuna Bălțați și municipiile și orașele din județul Iași

Localitate	Distanța	Durată
Iași	38 km	38 minute
Pașcani	35 km	32 minute
Hârlău	37 km	39 minute
Podu Iloaiei	12 km	11 minute
Târgu Frumos	9 km	7 minute

sursa datelor: distanta.ro, noiembrie 2020

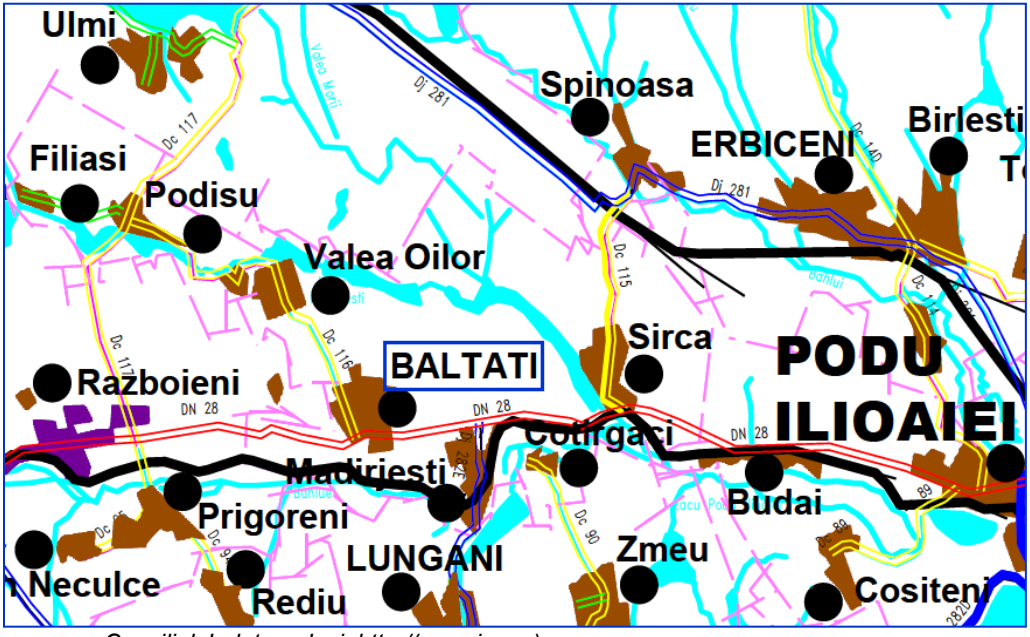
Pe raza comunei Bălțați rețeaua de drumuri comunale, sătești și de exploatație agricolă însumează circa 50 km.

Rutele drumurilor locale și comunale care facilitează accesul rutier în satele componente ale comunei Bălțați sunt:

- DC 90 (Cotîrgaci-limita cu UAT Lungani)
- DC 115 (Sârca-Spinoasa)
- DC 116 (Bălțați-Valea Oilor-Podișu)
- DC 117 (Războieni – Podișu)
- Drumurile sătești (DS 1107, DS 1140, DS 1148)
- Drumuri de exploatație agricolă

Rețeaua de drumuri existentă pe teritoriul comunei Bălțați însumează 50 km, dintre care 19,5 km drumuri asfaltate, 9,5 km în curs de asfaltare, 5,3 km drumuri pietruite și 15,7 km drumuri de pământ (dintre care 12,2 km sunt drumuri de exploatație agricolă).

Rețeaua de drumuri la nivelul comunei Bălțați

sursa: Consiliul Județean Iași, http://www.icc.ro)

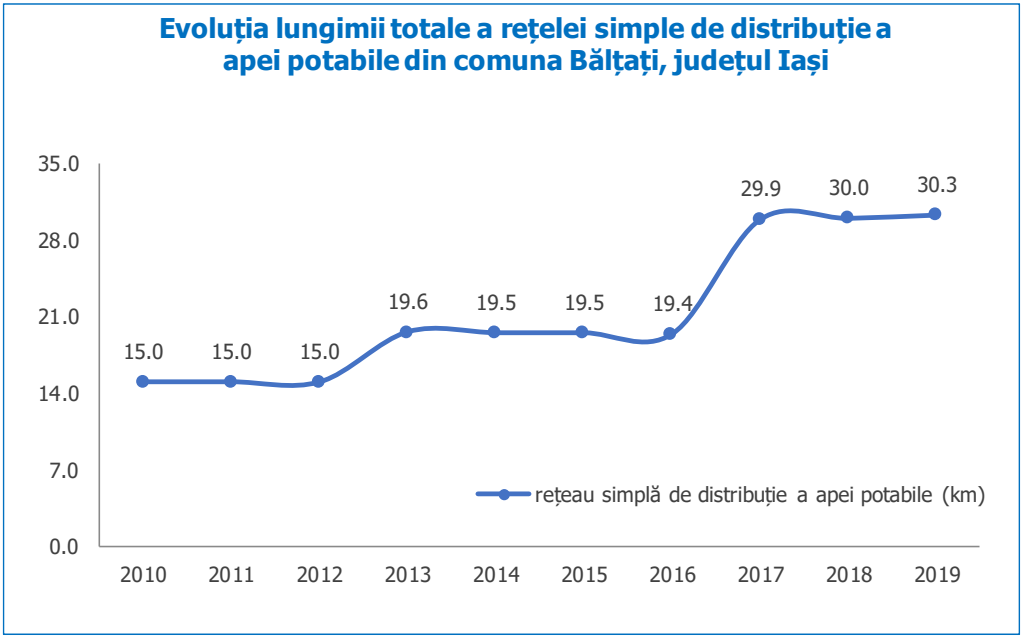
Primăria comunei Bălțați prin Serviciul Public de Gospodărire Comunală asigură întreținerea drumurilor publice, iar prima dotare a acestui departament cu utilaje specifice a fost realizată în luna decembrie 2010 când a fost achiziționat un buldoexcavator multifuncțional.

Rețea de alimentare cu apă și canalizare

Alimentarea cu apă. Lungimea totală a rețelei de apă potabilă din Comuna Bălțați în anul 2019 era de 30,3 km. Rețeaua simplă de distribuție a apei potabile existentă în prezent la nivelul local acoperă necesarul comunei în proporție de 80%.

Rețeaua de distribuție a apei potabile din comuna Bălțați s-a extins de la 10 km în anul 2010 la 30,3 km în anul 2019.

Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile din județul Iași însumează 2.766,1 km (anul 2019) din care 2.100,2 km rețea sunt în mediul rural (76%) și 665,9 km rețea sunt în mediul urban (24%). Lungimea rețelei de distribuție a apei potabile din comuna Bălțați reprezenta în anul 2019 doar 1,44% din lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile din mediul rural Iași.

În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, 68 de comune dețineau rețea de distribuție a apei, ceea ce reprezintă 73,12% din numărul total de comune. Comparativ cu situația din mediul rural regional sau național, se remarcă faptul că la nivel județean, ponderea comunelor în care există rețea de alimentare cu apă potabilă este mai ridicată comparativ cu nivelul regional, dar inferioară valorii de la nivel național.

Centralizator cu privire la rețeaua de distributie a apei în mediul rural românesc

	Numărul localităților cu rețea de distribuție a apei (mediul rural)		Număr localități în total (mediul rural)		% localități cu rețea apă	
	Anul 2014	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*
România	2.130	2.270	2.861	2.862	74,4%	79,3%
Reg. Nord-Est	320	338	506	506	63,2%	66,8%
Jud. Iași	61	68	93	93	65,6%	73,1%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Alimentarea cu apă a populaţiei care nu beneficiază de alimentare cu apă în sistem centralizat este asigurată din surse proprii, puţuri săpate de tip fântâni, alimentate din pânzele freatice şi construite de localnici din piatră sau beton. Nu există un control al gradului de potabilitate bactereologică şi chimică al apei acestor fântâni.

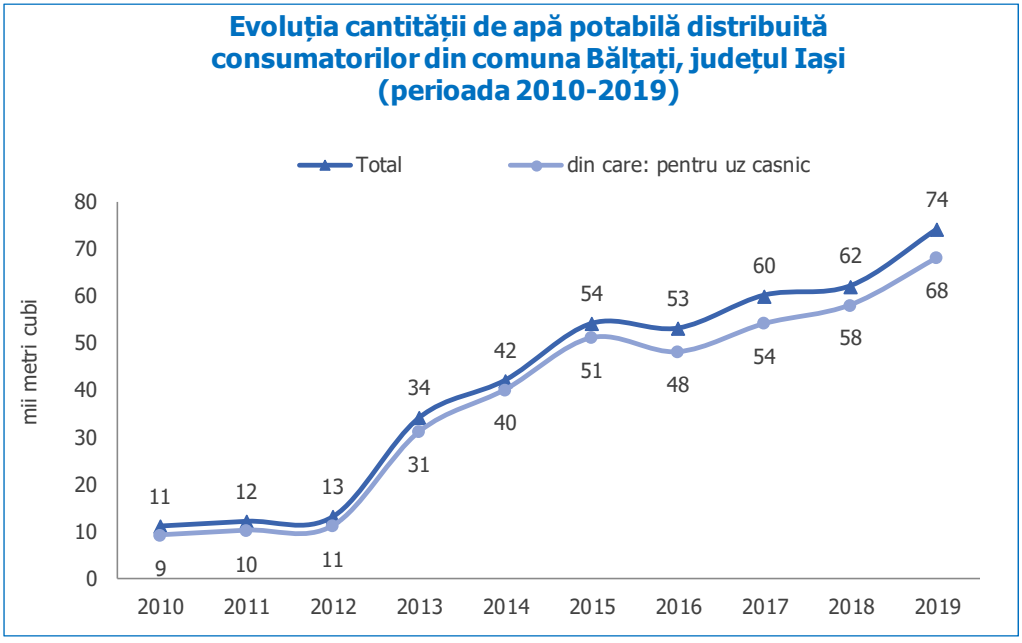
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în comuna Bălțați, în anul 2016 era de 360 mc pe zi, valoare care se înregistra și în anii 2014-2015.

Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile în comuna Bălțați

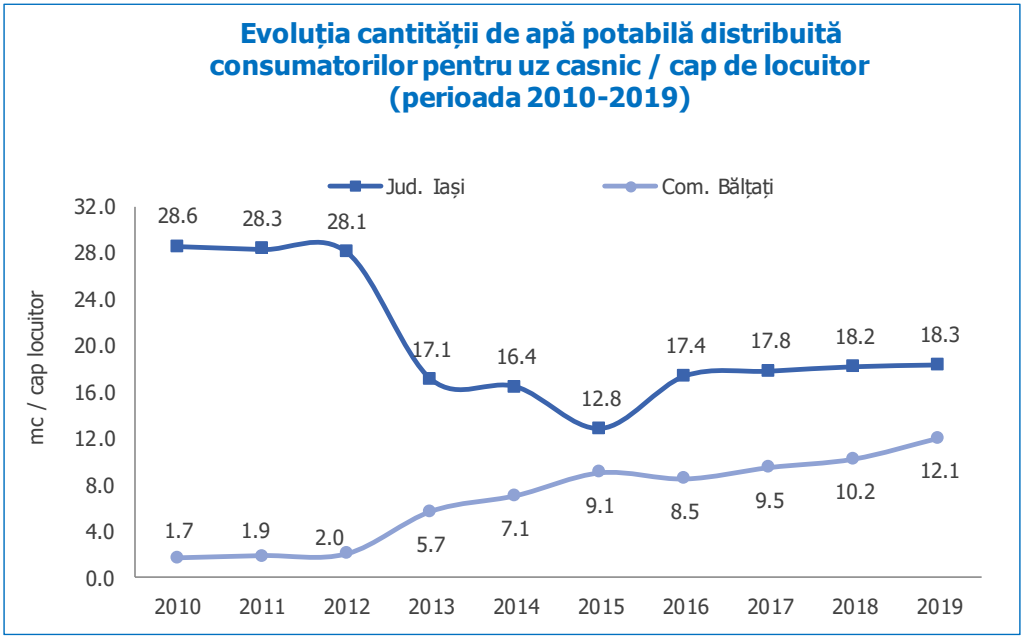
	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016
Capacitate: Metri cubi pe zi	360	360	360

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Cantitatea de apă potabilă distribuită consumatorilor în anul 2019 este de 74 mii mc, dintre care 68 mii mc sunt pentru uz casnic (91,9%).

Cantitatea de apă potabilă pentru uz casnic, distribuită locuitorilor din comuna Bălțați în anul 2019, reprezintă 0,39% din cantitatea totală distribuită în județul Iași (17.531 mii mc apă distribuiți la nivel județean pentru uz casnic).

În anul 2019, în comuna Bălțați au fost distribuiți 12,1 mc de apă pentru uz casnic/cap de locuitor, în timp ce la nivelul

județului Iași, pentru fiecare locuitor au fost distribuiți 18,3 mc de apă pentru uz casnic.

La nivelul comunei Bălțați se are în vederea realizarea de investiții în scopul modernizării și extinderei rețelei de alimentare cu apă.

Canalizare. Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din comuna Bălțați este în prezent de 5,6 km, fiind mai mare cu 4,6 km decât lungimea înregistrată în anul 2013 (în anul 2014, lungimea totală simplă a conductelor era de numai 1 km).

Pe raza comunei Bălțați există stație de pompare a apelor uzate ce a fost realizată prin implementarea proiectului "Sistem centralizat de canalizare a localității Bălțați, comuna Bălțați, județul Iași".

Schema generală a sistemului centralizat de canalizare și epurare ape uzate proiect cuprinde:

- colectoare de canalizare L=5350 m SN 4 D 250 mm
- conducta de refulare PE100 – Lungime L=230 m, Diametru – De=110 x 6.3 mm
- stația de pompare ape uzate SPAU1
- stație de epurare modulară SE1.

Colectoare de canalizare – Lungime totală = 5350 m, executată din tuburi de PVC SN4 cu îmbinări etanșe, având diametrul Dn250mm, care au agrement tehnic și o durată de exploatare de peste 50 ani și un număr de 135 cămine de vizitare la distanțe de maxim 60 m. Pe traseul conductelor de canalizare au fost proiectate 147 ml subtraversări în conducte de protecție.

Conducta de refulare – la SPAU1: PE100 – Lungime L=230m, Diametru – DE=110 x 6.3 mm.

Stația de pompare ape uzate SPAU1. Pentru canalizarea apelor uzate menajere de pe teritoriul localității spre stația de epurare a fost necesară prevederea unei stații de pompare a apei uzate SPAU1. Este o construcție de tip cămin prefabricat, subterană, echipată cu 2+1 electropompe submersibile capabile să asigure transportul apelor uzate menajere. caracteristicile de pompare proiectate sunt: SPAU1: Q = 18.0 mc/h, H=15CA, iar conducta de refulare are o lungime de L=230m, din PE100, De=100 x 6.3mm.

Stația de epurare – Qzi max=257mc/zi, Qzi med=195 mc/zi.

Soluția de epurare adoptată are la bază 2 Unități de epurare, împreună asigurând procesarea debitului necesar.

Această schemă de epurare cuprinde următoarele obiecte tehnologice:

- rețele tehnologice
- cămine de canalizare
- cămin de distribuție / by-pas
- grătar manual
- deznisipator / separator de grăsimi
- banzin de omogenizare, egalizare și pompare ape menaje
- sistem modular de epurare mecano-biologică: 2 bucăți
- modul tehnologic containerizat
- instalație deshidratare nămol
- suflante

- unitate de dezinfecție
- unitate de stocare și dozare coagulant
- bazin de colectare și pompare nămol
- platformă depozitare containere reziduuri
- pavilion de exploatare: personal și grup sanitar
- instalații electrice exterioare
- sistem de transmisie pentru integrare SCADA
- echipamente pentru monitorizarea parametrilor stație de epurare
- grup electrogen 50KVA.

De asemenea, pentru funcționarea stației de epurare și deservirea pavilionului de exploatare s-a proiectat

branșamentul de apă realizat din conducte PEHD Pn 6 De 75 mm în lungime L=275 m.

Sistemul de canalizare aferent comunei Bălțați cuprinde colectoare de canalizare, o stație de pompare și o stație de epurare performantă care satisface cerințele de calitate ale apelor descărcate în emisar – torentul Valea Bălțați (afluent al râului Bahluieț), în conformitate cu prevederile NTPA 001-2005.

Colectoare de canalizare – Lungime totală=4710 m executată din tuburi din PVC SN4, Diametru –Dn=250 mm.

Colectarea și transportul apelor uzate menajere se face gravitațional, iar echiparea cu stația de popmpare ape uzate asigură transportul apelor uzate prin conducte de refulare numai pe zone limitate în funcție de configurația terenului.

Rețelele de canalizare sunt montate pe străzile pe care au fost montate și rețelele de apă.

Conf. STAS 8591/1991, distanța între rețelele de apă și cele de canalizare este de 3m în plan orizontal și de 0,4m în plan vertical la intersecții. Conductele de apă sunt montate deasupra celor de canalizare.

La execuție s-au utilizat conducete din PVC dur cu îmbinări etanșe, având diamentru de Dn=250mm, care au agrement tehnic și o durată de exploatare de peste 50 ani.

Conducta de refulare – la SPAU1 – Lungime=230m, Diametru DN=110 x 6,3 mm.

Stația de pompare – având următoarele caracteristici: SPAU1: Q=18mc/h, H=15mCA. Este o construcție de ip cheson din beton, subterană, echipată ci 1+1 elctropompe submersibile capabile să asigure transportul apelor uzate menajere către stația de epurare. Stația de pompare proiectată este complet automatizată, în funcție de aportul debitului transportat.

Stația de epurare – Modul epurare conteinerizat înglobând: instalația de sitare, reactor floculator, decantor primar, stație suflante, bazin cu nămol activat, decantor secundar – Q=195mc/zi; P=26KîkW.

Conductă de evacuare apă epurată la emisar – Lungime=50 m din PE, Diametru ND=160mm

Racord de apă potabilă la stația de epurare – Lungime totală L=275 m din PE100, Pn6, Diametru – Dn=75mm.

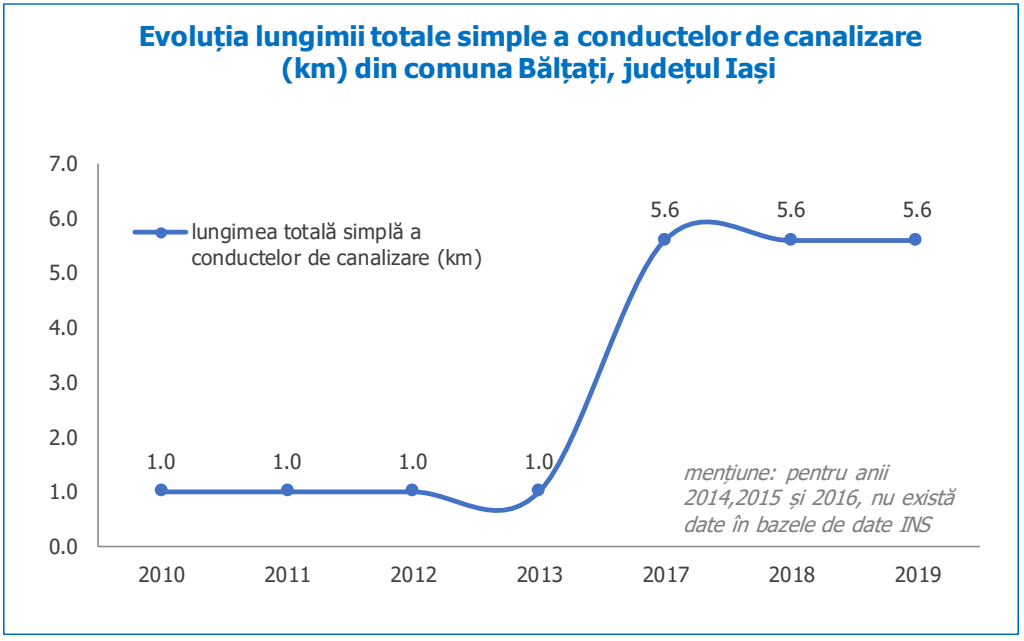
Stația de epurare. În ceea ce privește epurarea apelor uzate s-a propus o stație de epurare amplasată în intravilanul localității Bălțați, pe malul torentului Valea Bălțați (afluent al râului Bahluieț), la o distanță de 460 m de ultima locuință.

Stația de epurare este compactată modulată containerizată, dimensionată la debitul corespunzător etapei 2036, Q=195mc/zi și având o putere instalată de – P=15kW.

Apa epurată convențional curată provenită de la stația de epurare este deversată prin intermediul unei conducte din PE Dn=160 mm, L=20m, în torentul Valea Bălțați (afluent al râului Bahluieț).

Obiectivul administrației publice de la nivelul comunei Bălțați este de a continua procesul de extindere a rețelei de canalizare.

Lungimea totală a rețelei simple a conductelor de canalizare din județul Iași însumează 1.328,6 km (anul 2019) din care 607,7 km rețea sunt în mediul urban (45,74%) și 720,9 km rețea sunt în mediul rural(54,26%). Lungimea totală simplă a conductelor de canalizare din comuna Bălțați reprezenta în anul 2019 doar 0,78% din lungimea totală a rețelei simple de canalizare din mediul rural ieșean.

În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, 45 din 93 de comune dețineau rețea de canalizare (adică 48,4% dintre comune), ponderea acestora fiind mai ridicată decât cea din mediul rural românesc (36,3% din comune), dar și față de ponderea localităților din regiunea din Regiunea Nord-Est care era de 36,6%.

Centralizator cu privire la rețeaua de canalizare în mediul rural românesc

	Numărul localităților cu rețea de canalizare (mediul rural)		Număr localități în total (mediul rural)		% localități cu rețea de canalizare din total localități	
	Anul 2014	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*
România	760	1.040	2.861	2.862	26,6%	36,3%
Reg. Nord-Est	138	185	506	506	27,3%	36,6%
Jud. Iași	28	45	93	93	30,1%	48,4%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Alimentarea cu gaze naturale

În prezent, pe teritoriul administrativ al comunei Bălțați, există un sistem centralizat de alimentare cu gaz metan, rețeaua de distribuție a gazelor naturale având lungimea de 11,3 km. Rețeaua de alimentare cu gaz metan este prezentă doar pe raza localității Bălțați - reședință de comună.

Evoluția lungimii totale a conductelor de distribuție a gazelor din comuna Bălțați și mediul rural ieșean în perioada 2014-2019

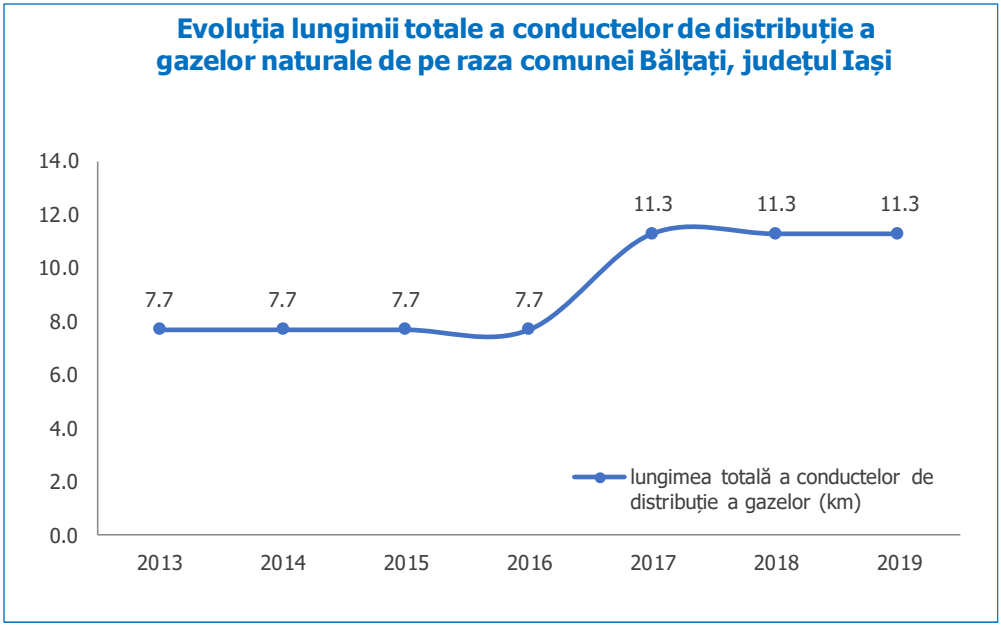
Lungimea rețelelor de gaze naturale	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
				km			*km*	*%*
județul Iași (mediul rural)	433,1	448,7	635,4	707,5	742,2	831,8	398,7	92,1%
com. Bălțați	7,7	7,7	7,7	11,3	11,3	11,3	3,6	46,8%

Lungimea rețelelor de gaze naturale	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
				km			*km*	*%*
% comuna Bălțați din total rural județ	1,8%	1,7%	1,2%	1,6%	1,5%	1,4%	-	-

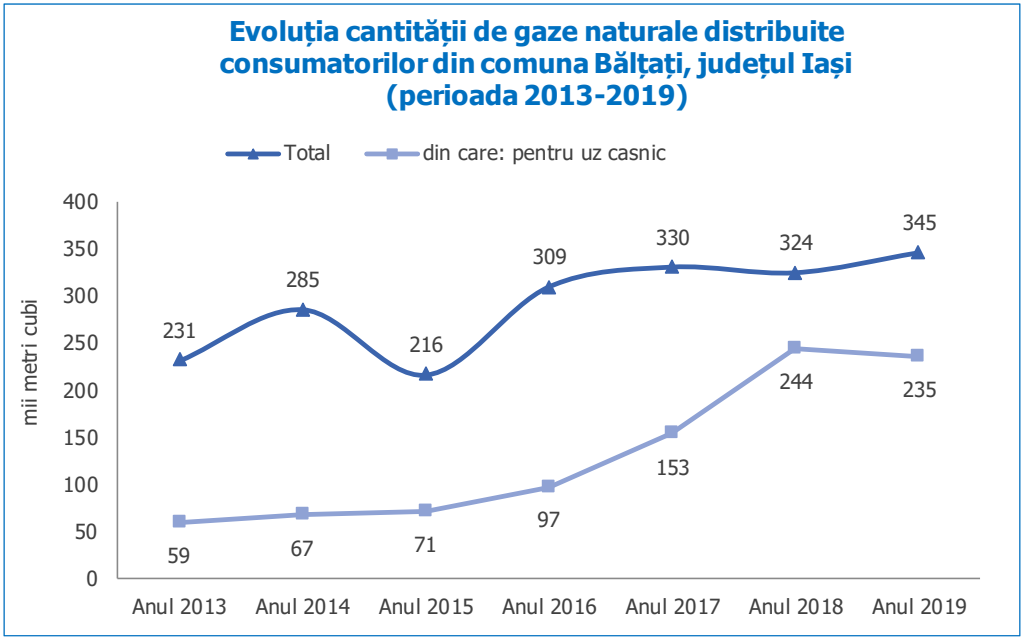
sursa datelor: INS, decembrie 2020, calcule proprii

Lungimea totală a rețelelor de distribuție gaze naturale în mediul rural al județului Iași însumează 831,8 km (la nivelul anului 2019), în creștere cu 92,1% comparativ cu anul 2014.

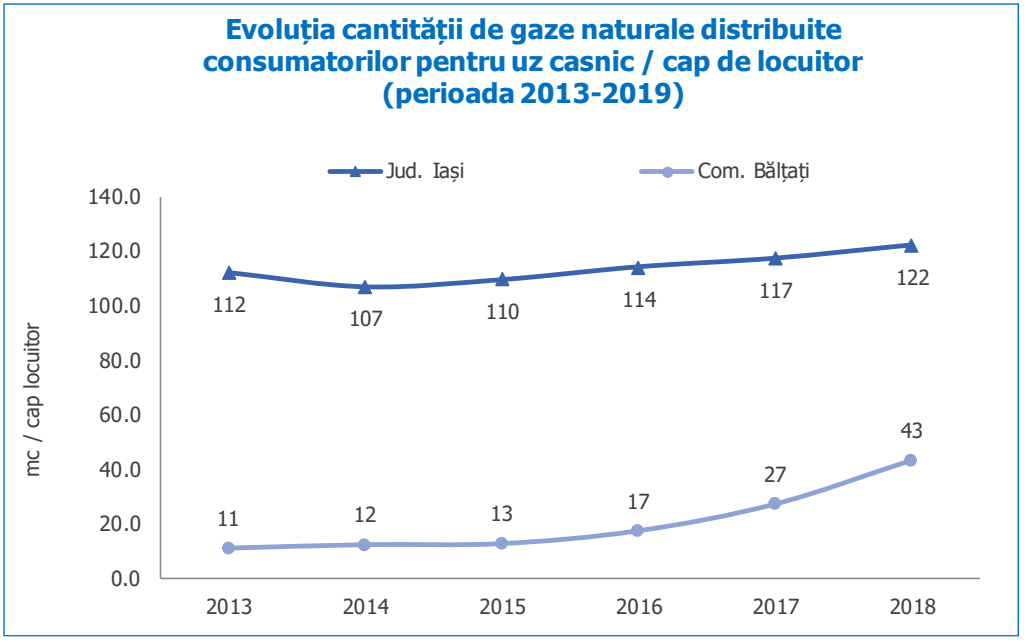
Lungimea rețelei de distribuție gaze naturale la nivelul comunei Bălțați reprezenta în anul 2019 doar 1,4% din lungimea totală a rețelei de gaze naturale din mediul rural ieșean.

Cantitatea de gaze naturale distribuită consumatorilor în anul 2019 este de 345 mii mc, dintre care 235 mii mc sunt pentru uz casnic (68,1%).

În anul 2019, în comuna Bălțați au fost distribuiți 43 de mc de gaze naturale pentru uz casnic/cap de locuitor, în timp ce la nivelul județului Iași, pentru fiecare locuitor au fost distribuiți 122 de mc de gaze naturale pentru uz casnic.

În anul 2019, în mediul rural din județul Iași, doar 20 de comune dețineau rețea de gaze naturale, ceea ce reprezintă 21,5% din numărul total de comune. Comparativ cu situația din mediul rural regional sau național, se remarcă că la nivel județean ponderea comunelor în care există gaze naturale, este mai ridicată comparativ cu nivelul regional (14,4%), dar mai scăzută comparativ cu nivelul național (24,7%).

Centralizator cu privire la localitățile din mediul rural românesc în care se distribuie gaze naturale

	Numărul localităților în care se distribuie gaze natural (mediul rural)		Număr localități în total (mediul rural)		% localități în care se distribuie gaze naturale din total localități	
	Anul 2014	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*	*Anul 2014*	*Anul 2019*
România	661	708	2.861	2.862	23,1%	24,7%
Reg. Nord-Est	67	73	506	506	13,2%	14,4%
Jud. Iași	19	20	93	93	20,4%	21,5%

sursa datelor: INS, noiembrie 2020, calcule proprii

Alimentarea cu energie electrică și iluminat public

Rețeaua de electricitate de pe raza comunei Bălțați are o lungime de aproximativ 110 km, iar populația are acces la această utilitate publică în proporție de 99,5%.

Pe raza comunei Bălțați există zone in care locuințele nu sunt racordate la energia electrică, dar sunt cazuri izolate – întâlnite în special în fiecare punct terminal al satelor componente.

Întrucât la nivel local există o tendință de extindere a zonei locuibile în fiecare din cele șapte sate componente ale

comunei, per total ar fi necesară o investiție care să vizeze extinderea rețelei electrice.

Lungimea rețelei de iluminat public este de 90 km. În prezent, în rețeaua de iluminat public există 1800 stâlpi pe care sunt instalate 500 corpuri de iluminat.

Conducerea Primăriei își dorește ca fiecare al treilea stâlp de iluminat să fie funcțional, astfel încât să nu mai existe situații în care pe o lungime relativ mare să nu existe iluminat pe timp de noapte.

Transport public

Transportul în comun la nivelul comunei Bălțați, este realizat pe rutele:

- Iași – Pașcani
- Iași – Târgu Frumos

- Iași – Bacău
- Iași – Târgu Neamț

Pe raza comunei Bălțați există 3 stații în care călătorii pot aștepta mijloacele de transport în comun: în localitatea de reședință Bălțați, în localitatea Sîrca și în localitatea Mădîrjești.

Stațiile de călători din Bălțați și Sîrca sunt prevăzute cu cabină, dar se află într-o stare de degradare medie spre avansată.

Serviciul de salubritate

Comuna Bălțați prin satul reședință de comună, este parte integrantă din Proiectul „Sistemul de management integrat al deşeurilor în judeţul Iaşi” co-finanţat de Uniunea Europeană prin POS Mediu – Axa Prioritară 2, Domeniul Major de Intervenţie 1. Contractul de finanțare pentru acest proiect a fost semnat la data de 16 mai 2013, iar obiectivul principal este reprezentat de creşterea standardului de viaţă al

populaţiei şi îmbunătăţirea calităţii mediului din judeţul Iaşi, prin dezvoltarea şi implementarea unui sistem durabil de management al deşeurilor.

Comuna Bălțați a aderat la Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Salubritate Iași (ADIS) care gestionează proiectul SMID (prezentat mai sus - Sistemul de management integrat al deşeurilor în judeţul Iaşi), iar la nivel local populația și agenții economici sunt deserviți de 2 operatori: 1 operator colectează și transportă deșeurile de la poartă la stația de transfer (GIREXIM SRL), iar cel de-al doilea operator tranferă deșeurile la stațiile de sortare / selectare.

Pe raza comunei Bălțați a fost construită stația de preluare a deșeurilor prin intermediul „Sistemul de management integrat al deşeurilor în judeţul Iaşi”. Staţia de transfer Bălţaţi este situată în partea de est a comunei Bălţaţi, la graniţa cu localitatea Erbiceni, la o distanţă de aproximativ 1 km de zona

locuită. Accesul la această facilitate se face prin drumul comunal DC 115. La stația de transfer din comuna Bălțați sunt arondate 15 localități din jurului comunei.

Prin intermediul Proiectului integrat de managementul deșeurilor, comuna Bălțați a primit containere pentru colectarea deșeurilor care au fost distribuite populației.

În prezent, pe raza comunei Bălțați nu există puncte de colectare a deșeurilor menajere, gunoiul menajer este ridicat în prima și a treia zi de Miercuri din lună, iar în ultima zi de Miercuri din lună sunt ridicate deșeurile colectate selectiv (selectivul).

Factori de mediu

Din punct de vedere al condițiilor de mediu, localitatea Bălțați se încadrează în parometri normali, la nivel local nu există factori deosebiți de poluare.

Din punct de vedere al atmosferei și calității acesteia, principalul factor de poluare este reprezentat de traficul și emisiile de CO2 de la autovehicule care circulă pe drumul național DN28 (drumul european 583).

La nivel, apa din fântâni nu este sigură, astfel că autoritățile publice locale au în vederea organizarea de campanii de informare și educare a cetățenilor în vederea renunțării la consumul de apei din fântâni și utilizarea surselor de apă avizate și în conformitate cu standardele europene.

Nivelul poluării fonice se situează în limite normale, neexistând surse sau factori de zgomot. Pe raza comunei Bălțați nu există arii naturale protejate.

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Bălțați

Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Bălțați a fost înființat în anul 2006 și este format dintr-un număr total de 35 de voluntari și un șef de serviciu angajat.

În anul 2020, membrii Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență Bălțați a fost implicat în 5 intervenții.

Printre dotările actuale menționăm: 25 costume complete și o pompă de evacuare apă.

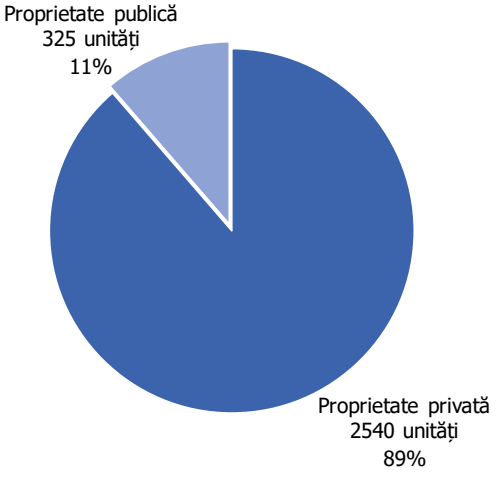
Din punct de vedere al necesităților, Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență Bălțați ar trebui dotat cât se poate de repede cu minim 5 fitre aer pentru intervenții, recompletarea dotărilor la picheții din satele comunei Bălțați și achiziționarea unei autospeciale pentru intervenții la incendii, achiziționarea unei autospeciale fiind prioritatea numărul 1 pentru acest serviciu.

CAPITOLUL 4. SERVICII PUBLICE

Sănătate

În anul 2019, în județul Iași funcționau 2.865 de unități sanitare. Dintre acestea, 325 de structuri erau publice (11% din total), iar 2.540 aparțineau mediului privat (89% din total).

Structura unităților sanitare din județul Iași
(unități sanitare, anul 2019)

La nivelul comunei Bălțați, infrastructura sanitară cuprinde:

- 1 Dispensar uman
- 1 Farmacie umană
- 2 Cabinete individuale de medicină de familie
- 1 Cabinet stomatologic cu radiologie dentară

Din punct de vedere al personalului medico-sanitar, actul medical este asigurat de către:

- 2 medici de familie
- 2 asistenți medicali
- 1 medic stomatolog

Deoarece comuna Bălțați se află la o distanță de 38 de km de orașul Iași, populația poate apela cu ușurință la infrastructura medico-sanitară din mediul urban pentru cazuri mai complicate sau care necesită spitalizare/investigații de lungă durată.

Asistență socială

Serviciul Public de Asistenţă Socială (SPAS) este organizat şi funcţionează ca serviciu public, fără personalitate juridică, în cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Bălțați, având regim de compartiment.

Serviciul Public de Asistenţă Socială este organizat şi funcţionează în conformitate cu legislaţia română în vigoare. La nivelul comunei Bălțați personalul Serviciul Public de Asistenţă Socială este format din 2 asistenți sociali.

Domeniile de activitate ale Serviciul Public de Asistenţă Socială Bălțați sunt:

- Protecţia copilului şi familiei;
- Protecţia persoanelor vârstnice;
- Protecţia persoanelor cu handicap;
- Protecţia persoanelor fără adăpost;
- Protecţia persoanelor şi familiilor cu venituri mici.

Dreptul la asistenţă socială este garantat, în condiţiile legii, pentru toţi cetăţenii români care au domiciliul sau reşedinţa în România, fără niciun fel de discriminare.

Beneficiarii de servicii sociale au dreptul de a fi informaţi asupra conţinutului şi modalităţii de acordare a măsurilor şi acţiunilor de asistenţă socială.

Dreptul la asistenţă socială se acordă la cerere sau din oficiu, după caz, în conformitate cu prevederile legii.

Serviciile sociale şi prestaţiile sociale se acordă în funcţie de situaţia persoanei sau familiei, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Grupul Comunitar de Sprijin

La nivelul comunei Bălțați în anul 2009 a fost înființat un Grup Comunitar de Sprijin cu scopul cu scopul de a contribui la bunăstarea cetățenilor. Grupul Comunitar de Sprijin este format din 15 membri.

Centru de zi pentru Bătrâni, comuna Bălțați

În comuna Bălțați există un centru de zi pentru bătrâni funcțional: construcţia centrului de zi pentru bătrâni din comuna Bălțați a început în anul 2011 și a fost finalizată în anul 2013.

Imagini cu Centrul de zi pentru Bătrâni, Bălțați

Construirea și punerea în funcțiune a unui centru de zi pentru Bătrâni în satul Bălțați a fost privit la momentul inițializării proiectului, și este privit în continuare, ca o soluție optimă în vederea creării de facilitate bătrânilor și oferirea posibilității ca nivelu de trai al grupului țintă și al famiilor acestora să crească.

Prin inițierea acestui proiect, s-a avut în vederea creșterea implicării comunității în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață ale persoanelor vârstinice aflate în dificultate, prin stimularea realizării unor rețele comunitare de voluntariat în beneficiul persoanelor vârstnice și creșterea gradului de

profesionalism a furnizorilor comunitari de servicii pentru vârstnici.

De asemenea, prin construirea și darea în folosință a centrului de zi, Autoritatea Publică Locală reprezentată de Primăria Bălțati și-a propus creșterea considerabilă atât în ceea ce privește calitatea serviciilor efectuate, cât și ponderea și intensitatea acestora.

Imagini din interiorul Centrulului de zi pentru Bătrâni, Bălțați

Centrul de zi pentru bătrâni, Bălțați are în evidență din anul 2016 și până acum un grup țintă alcătuit din 28 de beneficiari.

Filozofia centrului în ceea ce privește persoanele vârstnice este bazată pe incluziune socială, pe principiul că toți oamenii sunt egali și trebuie respectați și valorizați.

Centrul de zi pentru bătrâni Bălțați, facilitează accesul la serviciile sociale pentru persoanele definite prin lege ca potențiali beneficiari, fără discriminare de sex, religie, vârstă, apartenență etnică sau naționalitate și stabilește criterii, obiective de eligibilitate și admitere, în funcție de serviciile sociale furnizate și de resursele disponibile.

În acest mod, Centrul de zi pentru bătrâni Bălțați dispune de proceduri și regulamente interne care respectă și sprijină drepturile beneficiarilor.

Drepturi ale beneficiarilor	**Obligații ale beneficiarilor**
〉 Dreptul de a fi informați asupra drepturilor și	〉 Să furnizeze informaţii concrete cu privire la

responsabilităților lor în calitate de beneficiari ai Centrului de zi pentru bătrâni-Bălțați și de a fi consultați cu privire la toate deciziile care îi privesc;

- Dreptul beneficiarilor la educație formală, nonformală și informală, conform vârstei, potențialului de dezvoltare, intereselor și opțiunilor personale;
- Dreptul la egalitatea șanselor și egalitatea de gen;

identitate, situaţie familială, socială, medicală şi economică;

- Să participe/frecventeze la procesul de furnizare a serviciilor sociale;
- Să comunice orice modificare intervenită în legătură cu situaţia lor personală;
- Să accepte colaborarea cu furnizorii de servicii sociale din cadrul Centrului de zi pentru bătrâni-Bălțați, în vederea soluționării problemelor, cu

- Dreptul de a fi tratați și de a avea acces la servicii, fără discriminare;
- Dreptul de a fi informați cu privire la toate acțivitățile desfășurate de Centrul de zi pentru bătrâni-Bălțați;
- Beneficiarii au dreptul de a-și aduce de acasă, suc, prăjituri pentru a le servi și cu ceilalți beneficiari, DOAR DACĂ DORESC!
- respectarea valorilor asistentei sociale;
- Să propună idei/ activități.

Serviciile de care pot beneficia persoanele vârstnice în cadrul Centrului de zi pentru bătrâni Bălțați constau în:

1. Activități de socializare, reintegrare socială, cultural-educative și de animație (de exemplu: prezentare în incinta centrului de expoziţii,aniversarea unui pensionar, activităţi cu caracter ştiinţific, cultural, spiritual, informativ etc.);

2. Activități cu caracter psiho-social: consiliere și susținere, comunicare (de exemplu: bătrânele pot împleti/croşeta/coase, diverse obiecte atât cu caracter expozițional cât și pentru oferirea acestora unor categorii de persoane defavorizate);

3. Activităţi „dinamice”, bogate din punct de vedere senzorial (vacanţe, activităţi creative, etc.);

4. Activităţi „participative” pentru persoanele care se implică şi care pot participa efectiv la activităţi (plimbări, ieşiri, activităţi culturale, spirituale);

5. Educaţie pentru sănătate în vederea prevenirii îmbolnăvirii şi a accidentelor.

În luna decembrie 2020, beneficiii serviciilor de asistență socială la nivel local sunt:

- 13 persoane – beneficiari ai venitului minim garantat
- 170 persoane cu handicap
- 9 asistenți personali
- 9 asistenți maternali
- 9 copii în plasament familial
- 42 de familii care au făcut cerere și beneficiază de ajutor pentru încălzire.

Centralizator prestații sociale în comuna Bălțați

Tipul familiei	*Număr familii beneficiare*						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Decembrie 2020
TOTAL, din care:	**27**	**26**	**27**	**26**	**26**	**28**	**28**
Persoane singure	13	12	13	11	11	13	13
Familii cu 2 persoane	5	5	5	6	6	6	6
Familii cu 3 persoane	4	4	4	4	4	4	4
Familii cu 4 persoane	1	1	1	1	1	1	1
Familii cu 5 persoane	2	2	2	2	2	2	2
Familii cu peste 5 persoane	2	2	2	2	2	2	2

sursa datelor: Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

Centralizator prestații sociale în comuna Bălțați

Categorie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Decembrie 2020
Număr persoane – beneficiari VMG	13	12	13	11	11	13	13
Număr gospodării – beneficiare de VMG	14	14	14	15	15	15	15
Număr persoane cu handicap	170	173	170	170	170	170	170

sursa datelor: Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

Ajutorul pentru încălzirea locuinţei cu energie termică, gaze naturale, lemne, cărbune, combustibili petrolieri în comuna Bălțați

Categorie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Număr familiilor care făcut cerere pentru ajutor pentru încălzire	198	210	200	198	200	200	52
Număr familiilor beneficiare de ajutor pentru încălzire	198	210	200	198	200	200	52

sursa datelor: Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

Alocații acordate în comuna Bălțați

Tip alocaţii	2019	Decembrie 2020
Beneficiari de alocaţii – total, din care:	**300**	**300**
Beneficiari de alocaţii de stat pentru copii (0-18 ani şi peste 18 ani, dacă urmează cursurile liceale sau profesionale)	300	300
Beneficiari de alocaţii complementare	160	162
Beneficiari de alocaţii pentru susţinerea familiilor monoparentale	21	21
Beneficiari de alocații pentru plasament familial	9	9

sursa datelor: Primăria Comunei Bălțați, noiembrie 2020

Educație

În anul școlar 2019, în mediul rural din România existau un număr de 3.117 de unități școlare, fiind mai puține cu 83 unități comparativ cu anul 2014.

În același an școlar (2018/2019), în mediul rural din Regiunea Nord-Est funcționau 570 de unități școlare. Din cele 570 de unități școlare, 126 unități școlare aparțin mediului rural ieșean (22,11%). În comparație cu anul școlar 2013/2014, în Regiunea Nord-Est numărul unităților de învățământ a înregistrat o scădere cu 27 unități în anul 2019.

În județul Iași, în anul școlar 2018/2019 numărul unităților școlare s-a redus comparativ cu anul școlar 2013/2014 (fiind mai puține cu 6 unități de învățământ).

În perioada 2014-2019, numărul unităților școlare care funcționau în mediul rural a scăzut atât la nivel național, cât și la nivel regional și județean.

Unități școlare pe niveluri de educație în mediul rural românesc și în comuna Bălțați

	România		Reg. Nord-Est		Iași		Com. Bălțați	
	2014	2019	2014	2019	2014	2019	2014	2019
Total	3.210	3117	597	570	132	126	2	2
Învățământ antepreșcolar	-	1	-	-	-	-	-	-
Învățământ preșcolar	94	77	15	10	3	5	-	-
Învățământ preuniversitar	3.115	3.038	582	560	129	121	2	2
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	2.835	2.776	517	500	102	95	2	2
Învățământ primar și gimnazial	2.826	2.770	517	500	102	95	2	2
Învățământ primar și gimnazial special	9	6	-	-	-	-	-	-
Învățământul secundar ciclul 2 (liceal si profesional)	277	259	65	60	27	26	-	-
Învățământ *liceal*	263	21	57	37	20	6	-	-
Învățământ *profesional*	14	49	8	23	7	20	-	-
Învățământ postliceal si de maistri	3	3	-	-	-	-	-	-
Învățământ superior - licență	1	1	-	-	-	-	-	-

sursa datelor: INS, Direcția Județeană de Statistică Iași, decembrie 2020

În prezent, infrastructura de învăţământ a comunei Bălțați este reprezentată de 5 grădinițe și 5 școli.

Școala Gimnazială Bălțați

Prezentare generală

Şcoala Bălţaţi a fost înfiinţată în anul 1918. Cuprindea ciclul primar şi cel supraprimar. Populaţia şcolară (7-16 ani) era de 165 elevi. Timp de 10 ani a funcţionat cu două posturi (pentru toate clasele), apoi cu patru posturi. Până în 1925 şcoala nu a avut spațiu propriu, abia apoi s-a construit un spaţiu ce cuprindea 2 săli de clasă şi o cancelarie. Şcoala dispunea şi de o bibliotecă şcolară cu 200 volume.

Între anii 1945-1952 s-a construit o nouă şcoală, care avea 4 săli de clasă, cancelarie şi locuinţa directorului. În 1970 s-a extins cu încă 4 săli de clasă, iar mai apoi cu un atelier şcolar.

Populaţia şcolară, în creştere spectaculoasă, a determinat creşterea numărului de posturi, atât la ciclul primar, cât şi la cel gimnazial, apoi chiar clasa a IX-a şi a X-a sau clase pentru

însuşirea unor meserii: mecanizator agricol sau confecţioner-broder.

În perioada anilor 1980-2001 copiii din ciclul preşcolar au învăţat în spaţiul Căminului Cultural din localitate, ca apoi să se dea în folosinţă o clădire renovată, loc în care îşi desfăşoară activitatea şi în prezent.

În anul 2004 s-a dat în folosinţă un corp nou de şcoală, unde au învăţat timp de 2 ani elevii ciclului primar, ca apoi din 2007 să fie mutaţi si restul copiilor, şcoala veche intrând în reparaţii capitale.

Spaţii şcolare: Grădiniţă – suprafaţa de 233 m pătraţi, şcoala – suprafaţa de 350 m pătraţi. Are 7 săli de clasă, 2 săli (grupe) grădiniţă, un laborator informatică situat în interiorul clădirii Căminului Cultural, cancelarie, 3 birouri (director, secretariat, contabilitate), sală material didactic, mobilier nou confecţionat.

Există apă curentă, grupuri sanitare în cele două corpuri, încălzire centrală gaz metan.

Necesităţi:

- spaţiu pentru desfăşurarea cursurilor (repararea şcolii vechi) şi dotarea acestora cu mobilier şi aparatură adecvate;
- curte mai largă, amenajată corespunzător;
- sală şi teren de sport;
- sală pentru desfăşurarea activităţilor bibliotecii şcolare;
- laboratoare fizică-chimie, biologie, limbi străine, TIC;
- cabinet istorie-geografie;
- cabinet medical;
- sală de festivităţi;
- racordarea laboratoarelor la reţeaua de internet.

Școala cu clasele I-VIII Valea Oilor

Unitatea școlară Valea Oilor a devenit unitate cu personalitate juridică începând cu 1 septembrie 2004 în urma deciziei Inspectoratului Școlar al Județului Iași cu numărul 428 din 09 august 2004 și funcționează cu două locații – Valea Oilor și Podișu.

Locația Valea Oilor are o clădire aflată în centrul satului, clădire construită în anul 1945 și extinsă în 1962. Clădirea are două intrări, un hol mare, un hol mic, cinci săli de clasă, un cabinet director, o sală cancelarie, o sală bibliotecă și o sală material didactic.

La exterior se află o magazie pentru lemne și grupul sanitar. Este racordată la rețeaua de apă curentă (conducta de la Timișești) și la cea de energie electrică. Încălzirea se face cu sobe, iar combustibilul folosit este lemnul.

Grădinița are o singură grupă de copii cu vârsta cuprinsă între 4 și 6 ani (grupă mixtă) în program normal.

La clasele gimnaziale mai bine de jumătate de elevi vin din satele Podișu și Filiași, aflate la o distanță de peste 4 km. Copiii care fac naveta sunt transportați cu un microbuz școlar.

Școala cu clasele I-IV Podișu

Corpul de clădire al Școlii Podișu a fost construit în anul 2006 prin programul Băncii Mondiale.

Școala are 4 săli de clasă, o cancelarie și o sală pentru material didactic. Grupul sanitar esre în curtea școlii și are o cabină pentru cadrele didactice și 10 cabine pentru elevi.

Pereții din exterior sunt confecționați din panouri termoizolante, iar în interior din gips-carton și fonoizolație.

Clădirea școlii este prevăzută cu apă curentă (puț cu hidrofor) și cu centrală electrică pentru încălzire. Grupul sanitar este dotat cu apă curentă și canalizare.

Din anul 2004, Școala Podișu este Corpul B al Școlii cu clasele I-VIII Valea Oilor.

Școala Gimnazială Sîrca

Corpul de clădire al școlii din satul Sîrca ce aparține de Școala Gimnazială Sîrca a fost construit în anul 1959 prin contribuția cetățenilor.

Școala are cinci săli de clasă, o sală de sport, o sală de cancelarie, o sală bibliotecă, o sală material diadctic și arhivă, respectiv două holuri. Pereții cosntrucției sunt din chirpici (argilă și paie) cu tencuială de nisip, var și ciment, iar acoperișul este acoperit cu tablă zincată.

Dușumelele sunt din scândură de brad (patru săli de clasă, sala de sport, biblioteca, arhiva și cancelaria), gresie pe holuri și o sală cu parchet laminat.

În interiorul școlii este apă curentă potabilă din sursa Timișești, iar evacuarea apelor uzate se face într-o fosă betonată. Grupul sanitar se află în curtea școlii, drumul de acces fiind din beton, cu două cabine pentru băieți, trei cabine pentru fete și o cabină pentru cadrele didactice. Grupul sanitar este prevăzut cu o fosă betonată vidanjabilă.

În sezonul rece, încălzirea, în general, se face cu lemne prin intermediul sobelor de teracotă și în zilele cu temperaturi extreme, caldura asigurată cu combustibil solid este suplimentată cu sistemul electric din rețeaua 380V.

Școala Primară Mădîrjești

Corpul de clădire al școlii din satul Mădîrjești, ce aparține juridic de Școala Gimnazială Sîrca, a fost construit în anul 1968.

Școala are patru săli de clasă, o sală cancelarie, o sală material didactic și arhivă, respectiv două holuri. Pereții construcției sunt din cărămidă cu tencuială de nisip, var și ciment, iar acoperișul este acoperit cu tablă zincată. Dușumelele sunt din parchet laminat în sălile de clasă și cancelarie, iar pe holuri este mozaic.

În interiorul școlii este apa curentă potabilă din sursa Timișești, iar evacuarea apelor uzate se face într-o fosă betonată. Grupul sanitar se află în interiorul școlii, cu intrări separate pentru fete și băieți de pe pe holul principal două cabine pentru băieți, două cabine pentru fete și o cabină pentru

cadrele didactice. Grupul sanitar este prevăzut cu o fosă betonată vidanjabilă.

În sezonul rece, încălzirea, în general, se face cu lemne prin intermediul sobelor de teracotă și în zilele cu temperaturi extreme, caldura asigurată cu combustibil solid este suplimentată cu sistemul electric din rețeaua 380V.

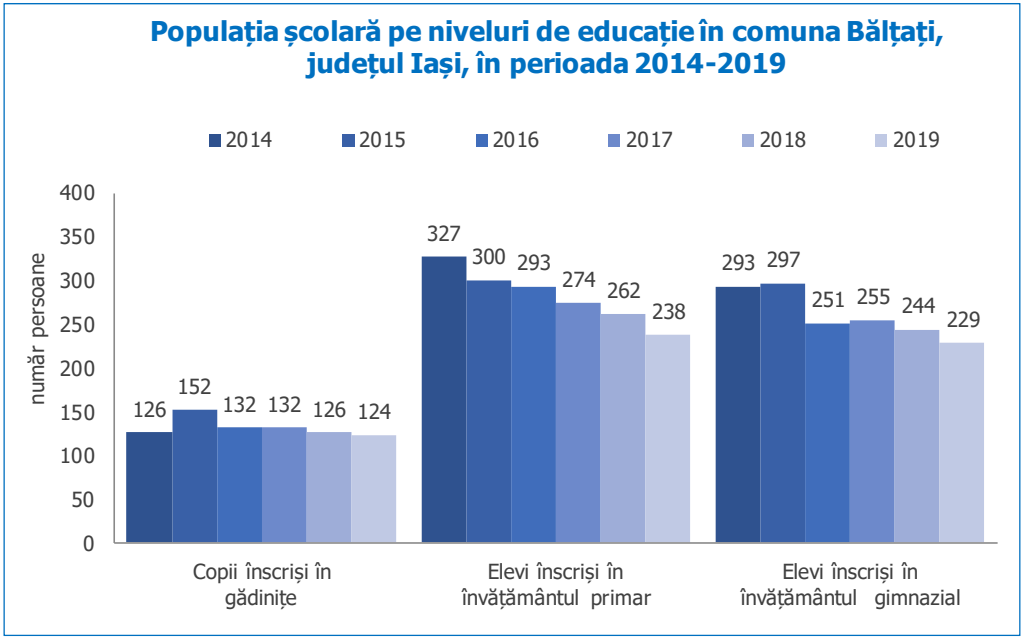
În anul școlar 2013/2014, populația școlară din comuna Bălțați era formată din 746 persoane și până în anul școlar 2019/2020, populația școlară a scăzut cu 155 persoane (-20,8%).

Evoluția populației școlare din comuna Bălțați pe niveluri de educație

Nivel de instruire	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
	persoane						*persoane*	*%*
Total	746	749	676	661	632	591	-155	-20.8%
Învățământ preșcolar	126	152	132	132	126	124	-2	-1.6%
Învățământ primar	327	300	293	274	262	238	-89	-27.2%
Învățământ gimnazial	293	297	251	255	244	229	-64	-21.8%

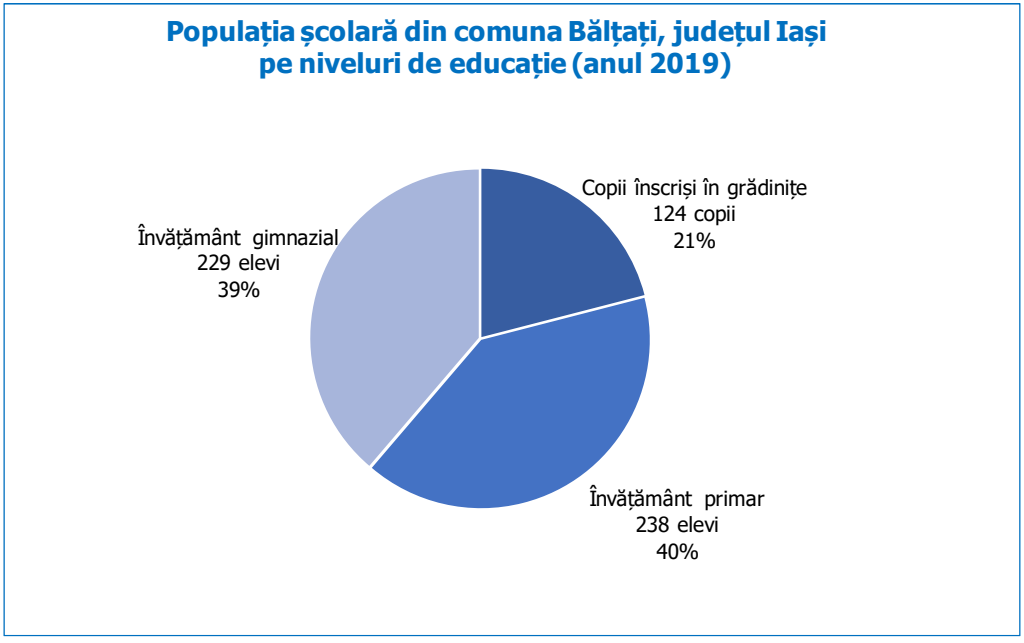
sursa: INS, decembrie 2020, calcule proprii

În perioada 2014-2019, populația școlară din comuna Bălțați a înregistrat un trend descendent pe toate nivelurile de educație. Se remarcă o scădere cu 27,2% a numărului de copii înscriși în ciclul primar și cu 21,8% a numărului de copii înscriși în ciclul gimnazial.

Din cei 591 de copii înscriși în grădinițe și în programele educaționale primare și gimnaziale în anul școlar 2019/2020,

21% sunt copii înscriși în grădinițe (124 copii), 40% sunt elevi înscriși în învățământul primar (238 elevi) și 39% sunt elevi înscriși în învățământul gimnazial (229 de persoane).

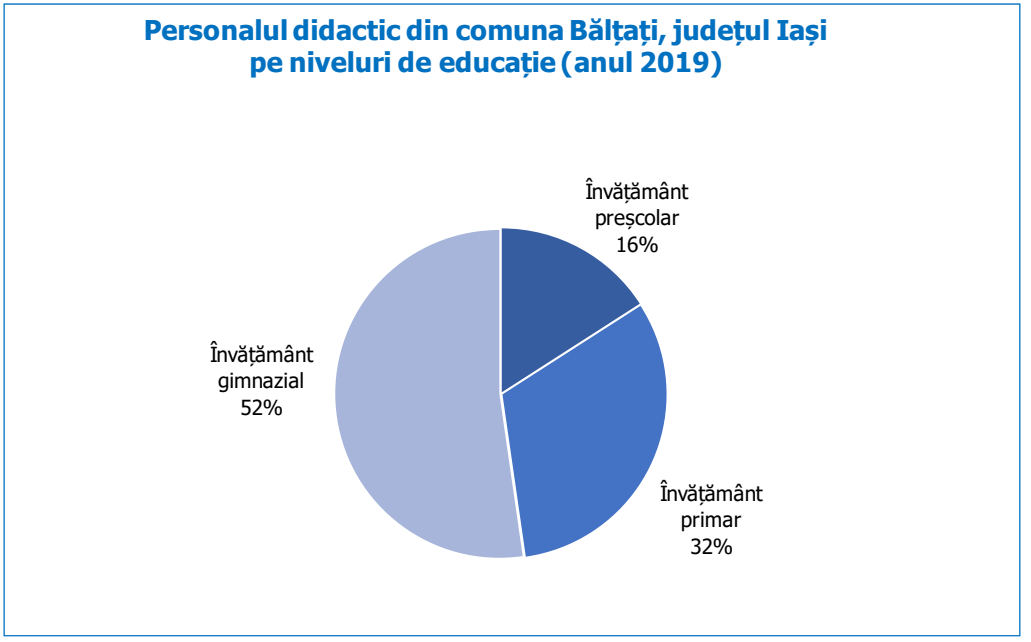
În anul școlar 2019/2020, numărul cadrelor didactice din comuna Bălțați însuma 44 de persoane. În comparație cu anul școlar 2014/2015, numărul cadrelor didactice a scăzut cu 20%.

În perioada 2014-2019, cea mai evidentă scădere a numărului de cadre didactice pe niveluri de educație este în cazul învățământului gimnazial (-30,3%).

Evoluția cadrelor didactice din comuna Bălțați pe niveluri de educație

Nivel de instruire	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2019/2014	
	persoane						*persoane*	*%*
Total	55	52	42	44	42	44	-11	-20.0%
Învățământ preșcolar	6	7	7	7	7	7	1	16.7%
Învățământ primar	16	14	15	15	15	14	-2	-12.5%
Învățământ gimnazial	33	31	20	22	20	23	-10	-30.3%

sursa: INS și Direcția Județeană de Statistică Iași, decembrie 2020, calcule proprii

În ceea ce privește repartiția pe niveluri de educație a personalului didactic din comuna Bălțați, se observă că în anul școlar 2019/2020, 52% din numărul total al cadrelor didactice sunt concentrate în învățământul gimnazial, 32% în învățământul primar și cea mai mică pondere este în învățământul preșcolar (16%).

Elevii și cadrele didactice din Bălțați, au la dispoziție 32 de săli de clasă și cabinete școlare pentru desfășurarea activităților. În comuna Bălțați, în prezent nu există laboratoare școlare, săli de gimnastică, ateliere școlare, terenuri de sport.

Evoluția dotărilor din sistemul educațional din Bălțați

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
învățământ primar și gimnazial: număr unități, număr persoane						
săli de clasă și cabinete școlare	33	33	33	34	32	32
număr PC-uri	16	27	27	28	29	30
populația școlară	678	668	632	601	612	565
cadre didactice	47	46	44	44	44	39
învățământ primar și gimnazial: indicatori						
personal didactic / 25 persoane populație școlară	1.8	1.7	1.6	1.7	1.7	1.9
populație școlară / sală de clasă	22.6	22.7	20.5	19.4	19.8	18.5
populație școlară / PC	46.6	27.7	25.0	23.6	21.8	19.7

sursa: INS și Direcția Județeană de Statistică Iași, decembrie 2020, calcule proprii

În anul școlar 2019/2020, în comuna Bălțați, la fiecare 25 elevi din sistemul primar și gimnazial existau 1,9 cadre didactice care se ocupau de instruirea acestora, iar populația școlară ce revine pe sală de clasă este de 18,5 elevi fiind în scădere față de anul școalar 2014/215 când valoarea acestui indicator de

confort al copiilor în sălile de clasă era de 22,6 elevi pe sală de clasă.

Din punct vedere al dotărilor IT&C, în anul școlar 2019/2020, în comuna Bălțați, la fiecare unitate PC reveneau 19,7 școlari. Acest indicator a înregistrat o evoluție fluctuantă. Astfel, în perioada 2014-2019 se remarcă numărul variabil de PC-uri din unitățile educaționale din comuna Bălțați.

Prin programele naționale pentru acordarea de ajutoare financiare pentru achiziționarea de calculatoare se dorește ca un număr mai mare de elevi să aibă acces la un calculator/tabletă, cu atât mai mult în contextul perioadei de pandemie când din cauza virusului SARS COV-2, elevii și cadrele didactice trebuie să se adapteze la învățământul on-line. În acest sens, Ministerul Educaţiei continuă programul intitulat „EURO 200” pentru achiziționarea de echipamente IT&C.

La nivel local, educația on-line s-a desfășurat destul de anevoios, situația nefiind una particulară, ci mai degrabă una generală înregistrată la nivel național, nu doar la nivel local. Educația on-line s-a desfășurat anevoios și se desfășoară anevoios din cauza lipsei unei infrastructuri tehnologice adecvate atât pentru cadrele dicactive, cât și pentru elevi. La lipsa infrastructurii tehnologice se adaugă ca punct slab și nivelul scăzut al abilităților resurselor umane, agrenate în procesul educațional, în zona competențelor digitale.

Activitățile didactice și educaționale se desfășoară într-un cadru cu multe provocări și eforturi din ambele tabere (cadre didactice și elevi), astfel încât actul educativ să aibă rezultate pozivitive în lipsa unei interacțiunii față în față dintre cele două părți implicate direct.

Decizia luată la nivel național de suspendare a activităților didactice față-în-față afectează, per ansamblu, în mod negativ procesul de învățare. Studiile inițiate la nivel național

evidențioază faptul că profesorii consideră că dedică mai mult timp pentru organizarea activității didactice decât în maniera tradițională și reușesc mult mai greu să motiveze și să mențină un interes real la ore din partea elevilor.

Începând cu data de 9 noiembrie 2020, cursurile față în față au fost suspendate la nivel național ca urmare a numărului mare de cazuri noi de COVID-19 (aceasta fiind a doua decizie de acest fel, întrucât prima dată, decizia a fost luată în luna marie 2020), iar toate școlile au intrat în scenariul online pentru cel puțin 30 de zile. După cele 30 zile, decizia a fost prelungită până la vacanța de iarnă și în luna ianuarie 2021, cadrele didactice, elevii și părinții vor afla dacă decizia va fi prelungită sau nu.

Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară „Împreună" alături de Consiliul Național al Elevilor[10] a realizat în perioada 18-23

[10] *sursa: https://cdn.edupedu.ro/wp-content/uploads/2020/12/Rezultate-sondaj-online_calitatea-educatiei-online_dec2020.pdf*

noiembrie 2020 o consultare online a percepțiilor elevilor, părinților și cadrelor didactice despre educația online, cu accent pe calitatea acesteia. Consultarea a fost realizată printr-un chestionar online distribuit pe canalele și rețelele de comunicare ale celor două organizații care au inițiat demersul. Eșantionul analizat este compus din 9.401 elevi, 3.265 cadre didactice și 4.965 părinți din toate județele din România. Eșantionul este non-aleatoriu și neprobabilist.

Perspectiva unanimă a celor trei grupuri consultate (elevi, cadre didactice și părinți) este că *educația online reprezintă o soluție de compromis, temporară, care, însă, nu poate înlocui avantajele educației față în față.* În tabelul de mai jos sunt expuse avantajele și provocările regăsite de elevi, cadre didactice și profesori în experiența proprie cu educația online în contextul pandemic al anului școlar 2020-2021.

Avantaje și provocări ale educației online[11]

Grup	Avantaje	Provocări
Elevi	Relaxare Liniște Confort Siguranță Schimbarea mentalității profesorilor și a metodelor de predare Timp pentru descoperirea de noi hobbyuri	Lipsa echipamentelor digitale și a semnalului la internet Obligativitatea deschiderii camerelor Orele sunt plictisitoare, stresante, obositoare Neînțelegerea lecțiilor predate Profesorii nu sunt înțelegători Conținutul educațional nu este adaptat Capacitate de învățare mai mică Prea multe teme Stări de anxietate și lipsa motivației Lipsa socializării
Cadre didactice	Îmbunătățirea relației cu părinții Abordarea unor metode noi/ interesante Creșterea autonomiei profesorilor și	Lipsa echipamentelor digitale și a internetului pentru elevi și profesori Gestionarea elevilor care nu pot

[11] *ibidem*

Grup	Avantaje	Provocări
	elevilor în învățare Utilizarea unor metode alternative în evaluare Elevii introvertiți sunt mai activi la orele online	participa deloc online Refuzul elevilor de a deschide camerele și de a participa activ la ore Lipsa de motivație a elevilor și profesorilor Mai mult timp pentru pregătirea lecțiilor Lipsa spațiului adecvat Unii dintre părinți au competențe digitale limitate Timp îndelungat petrecut în fața ecranelor digitale Unii părinți șoptesc răspunsul copiilor Lipsa feedback-ului imediat din partea elevilor Îmbinarea vieții de familie (îngrijirea propriilor copii) cu rolul de educator
Părinți	Implicarea cadrelor didactice	Timp limitat pentru sprijinirea

Grup	Avantaje	Provocări
	Copiii au mai mult timp Siguranță Cooperare mai bună cu profesorii Părinții învață alături de copii Confortul familial Responsabilitate crescută în rândul elevilor	elevului Diferențe privind calitatea educației online Lipsa motivației elevilor Rigiditatea unor profesori Lipsa socializării Emoții negative pentru părinți și elevi – frustrare, anxietate, dezamăgire, abandon Neadaptarea programei la educația online Timp îndelungat petrecut de elevi în fața ecranelor Dificultăți mari de învățare pentru elevii din clasele primare Cheltuieli suplimentare pentru părinți pentru achiziționarea echipamentelor tehnologice

Imagini cu unitățile educaționale de pe raza comunei Bălțați sunt prezentate în cele ce urmează:

Școala Gimnazială Bălțați, Corp A

Școala Gimnazială Bălțați, Corp C

Teren de sport, Bălțați

Școala Gimnazială Valea Oilor

Corpul de clădire în care funcționează Școala Primară Podișu

Corpul de clădire în care funcționează Școala Gimnazială Sîrca

Corpul de clădire în care funcționează Școala Gimnazială Mădîrjești

Cultură, artă și timp liber

Activitatea culturală la nivelul comunei Bălțați este susținută și reprezentată prin activitățile din cadrul Căminului Cultural Bălțați, al Bibliotecii Comunale și prin activitatea ONG-urilor de la nivel local.

În comuna Bălțați există un singur **Cămin Cultural** localizat în vecinătatea drumului european E583, chiar în centrul localității – reședință de comună.

Biblioteca Comunală din comuna Bălțați a fost înființată în anul 1925 de către învățătorul Gheorghe Chirițescu – fost fiu al satului care a profesat la nivel local ca învățător, dar este în același timp și cel care a înființat prima școală primară de pe raza comunei – la acea vreme cea mai apropiată școală fiind la Gugea (sat care nu mai există în pr0ezent).

În aceeași perioadă, învățătorul Gheoghe Chirițescu era foarte cunoscut în cercurile culturale din Iași, astfel că a beneficiat de

suport în vederea înființării bibliotecii primind donații foarte valoroase la acea vreme.

Astfel, în cadrul Căminului Cultural a luat ființă unitatea ce avea să contribuie la dezvoltarea culturală a comunității Bălțați.

Învățătorul Gheorghe Chirițescu este cel care a pus și bazele Ateneului Tătărași din Iași.

După anul 1989, Biblioteca Comunală Bălțați funcționează cu normă întreagă.

În prezent, Biblioteca funcționează în Clădirea Căminului Cultural și este compartimentată astfel:

- sală de lectură - sală de documentare (dotată cu 4 calculatoare conectate la internet)
- sală de literatură română, universală și domenii

- sală/secție pentru copii și biroul bibliotecarului unde este amplasată imprimanta.

Biblioteca este dotată cu centrală pe gaz, astfel că spațiile sunt încălzite cu ușurință în sezonul rece.

În cadrul Bibliotecii Comunale funcționează și Centrul de Documentare-Informare. Spațiul este utilizat inclusiv pentru expoziții tematice cu ocazia diferitelor evenimente / aniversări culturale.

În anul 2018, Biblioteca Comunală Bălțați dispunea de un fond total de carte de 14.384 volume. În acelați an fondul de carte a fost îmbogățit 230 volume ce au fost achiziționate din finanțare publică.

Din fondul de carte al Bibliotecii, 150 volume sun în alte limbi, inclusiv bilingve sau multilingve.

Numărul documentelor audiovizuale de care dispune comunitatea Bălțați prin intermediul Bibliotecii Comunale este de 21 documente, din care 15 sunt documente audio și 6 sunt documente audiovizuale combinate.

Biblioteca Comunală Bălțați – Participanți la programe și proiecte educative

Indicatori de performanţă	2018
Total participanți, din care:	350
0-6 ani	34
7-14 ani	138
15-24 ani	54
25-64 ani	41
65 ani și peste	23

sursa: Biblioteca Comunală Bălțați

Indicatori specifici Bibliotecii Comunale Bălțați, în anul 2018

Indicatori specifici Bibliotecii, în anul 2018	
Utilizatori activi	511
Utilizatori înscrişi	168
Cărți – volume difuzate	12.261
Periodice – volume difuzate	14.430
Vizite	5.150

sursa: Biblioteca Comunală Bălțați

La nivelul comunei Bălțați nu există muzee și colecții publice.

Cultură în comuna Bălțați – date statistice

		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Biblioteci - total	Număr	4	3	3	4	4	4
din care biblioteci publice	Număr	1	1	1	1	1	1
Volume existente în biblioteci	Număr	24.776	21.964	22.302	24.474	24.474	24.528
Volume eliberate	Număr	12964	16744	14735	12902	14211	14193
Cititori activi la biblioteci	Număr persoane	877	689	797	822	899	874
Personalul angajat din biblioteci	Număr persoane	1	1	2	2	2	2

sursa: INS și Direcția Județeană de Statistică Iași, decembrie 2020

Proiecte socio-culturale organizate de către Biblioteca Comunală Gheorghe Chirițescu Bălțați:

〉 *Proiectul educațional „Fascinația lecturii”*

- Parteneri: Biblioteca Județeană Ghe. Asachi Iași, Școala Bălțați, Școala Ion Ghica Iași, Școala Chicerea, Școala Ion Neculce Iași.
- Tema proiectului: Atitudinea elevilor față de lectură

- Scopul proiectului: Stimularea interesului pentru lectură al elevilor
- Grup țintă: elevii

〉 Proiectul educațional “Punți între sat și oraș”

- Parteneri: Școala Bălțați, Școala Ion Ghica Iași
- Tema proiectului: Egalitatea de șanse ale tuturor, indiferent de statutul social sau de mediul de existență
- Scopul proiectului: desfășurarea de parteneriate a unor activități educative cu efective de elevi de la școlile implicate în proiect
- Grup țintă: elevii școlilor implicate în proiect

Manifestări culturale organizate de către Biblioteca Comunală Gheorghe Chirițescu Bălțați:

- Manifestarea „Porni Luceafărul...”
  - Parteneri: Școala Bălțați
  - Tipul activității culturale: expoziție de carte, consurs de recitare
  - Participanți: elevi și cadre didactice
- Manifestarea „Creangă al veșniciei noastre”
  - Parteneri: Școala Bălțați
  - Tipul activității culturale: expoziție și prezentare de carte, concurs “cel mai bun povestitor”
  - Participanți: elevi și cadre didactice
- Manifestarea „Zilele deschise ale bibliotecii”
  - Parteneri: școlile și grădinițele din comună
  - Tipul activității culturale: expoziție de carte, vizionare de filme

- Participanți: elevi și cadre didactice

〉 Manifestarea „Flori pentru mama”

- Parteneri: clasa I – Școala Bălțați
- Tipul activității: serbare
- Participanți: elevi, cadre didactice, membri ai Consiliului Local Bălțați, localnici

〉 Manifestarea „Călătorie în lumea basmelor”

- Parteneri: clasa I, învățător Vasile Rusu
- Tipul activității: lecție deschisă în cadrul cercului pedagogic
- Participanți: elevi, cadre didactice de la școlile din comuna Bălțați și din comunele învecinate, Primarului Comune Bălțați

〉 Manifestarea „Omagiu Domnului Trandafir”

- Parteneri: Consiliul Local Bălțați, școlile din comună

- Tipul activității culturale: activitate de omagiere a dascălilor pensionari din comună
- Participanți: foști dascăli și actualii profesori de la școlile din comună, reprezentanți ai autorităților locale, elevi, localnici

〉 Manifestarea „O bibliotecă, un nume: Gheorghe Chirițescu”

- Parteneri: Consiliul Local Bălțați
- Tipul activității culturale: activitate omagială cu prilejul căreia Bilioteca Comunală Bălțați primește numele fondatorului ei, avocat Gheorghe Chirițescu
- Participanți: reprezentanți ai autorităților locale, oameni de seamă ai comunei, cadre didactice, elevi, localnici

〉 Manifestarea „Am pornit cu Moș Ajunul”

- Parteneri: școlile și bisericile din comună

- Tipul activității culturale: serbare, carnaval, expoziție de măști
- Participanți: elevi, cadre didactice de la școlile din comună, reprezentanți ai autorităților locale, localnici

〉 Mediatizarea activităților culturale inițiate și organizate de Biblioteca Comunală Gheorghe Chirițescu împreună cu partenerii săi a fost realizată prin fotografii, filme din timpul desfășurii activității și afișe.

〉 Parteneriatul educațional "Biblioteca – prietena copiilor" – Școala Gimnazială Bălțați

- Coordonatorii proiectului educațional: prof. înv. preșcolar Roman Angelica și Simion Lenuța, biliotecar Rusu Rodica
- Scop: cunoașterea biliotecii și a importanței acesteia în procesul educațional; cultivarea

gustului pentru lectură, pentru exersarea limbajului și posibilităților de comunicare prin activități în parteneriat cu biblioteca și cu școala; stimularea interesului pentru lectura în perioada preșcolarității

- Obiective: cunoașterea de către copii a rolului bibliotecii; stimularea gustului pentru lectură, a comunicării orale și a creativității; satisfacerea curiozității preșcolarilor pentru o carte frumos ilustrată; familiarizarea cu instituțiile care fac posibilă procurarea de carte; formarea unei atitudini de responsabilitate și respect față de carte.
- Metode și tehnici de lucru: întâlniri, vizite, dezbateri, expoziție de carte, vizionare de film, albume, ore de lectură, program de desene animate, programe artistice.

- Grup țintă: preșcolari, cadre didactice, părinți și bunici

〉 Parteneriatul educațional “O altă lume a mea…lumea cărților”

- Scopul proiectului: familiarizarea cu instituția locală, conștientizarea importanței utilizării unei biblioteci, trezirea interesului pentru alcătirea unei biblioteci personale cu sprijinul părinților, dezvoltarea exprimării orale, a creativității și expresivității limbajului oral, dezvoltarea capacității de înțelegere și tranmisterea de intenții, gândurile, semnificații mijlocite de limbajul oral și scris.
- Obiective: exersarea unor tehnici de interpretare independentă și creatoare a textelor audiate, înțelegerea și transmiterea unor mesaje pe baza temelor propuse,

dezvoltarea capacității de a utiliza desene, simboluri pentru a transmite imagini plastice din poveste, cultivarea sensibilității artistice, dezvoltarea imaginației și a disponibilităților creatoare ale copiilor prin intermediul limbajului pooetic, dezvoltarea capacității de a crea (cu ajutorul) structurilor verbale, rime, ghicitori, povestiri, mici dramatizări, utilizând intuitiv elemente expresive, dezvoltarea capacității copilului de a descoperi semnificația contiținutului și a formelor artistice specifice textului literar.

- Părți implicate: Biblioteca Gheorghe Chirițescu reprezentată de dna bibliotecar Rusu Rodica și Grădinița Bălțați reprezentatp de educatoare Roman Angelica și Martinică Claudia.

- Grupul țintă: Direcți - grupa mare, grupa pregătitoare, părinți; Indirecți – comunitatea educațională și locală.

〉 Parteneriatul educațional “De la istoria scrisului la cărțile mele dragi”

- Tema proiectului: Cartea
- Locul de desfășurare: Bibilioteca Comunală Bălțați
- Scopul: dezvoltarea interesului și al gustului pentru lectură a elevilor
- Parteneri: Școala cu clasele I-VIII Sîrca-Mădîrjești și Biblioteca Comunală Bălțați
- Obiective: înțelegerea de către elevi, a importanței pe care o au cartea și lectura în viața omului, aprofundarea cunoștințelor elevilor asupra evoluției scrisului, cunoașterea importanței limbajului scris,

	sensibilizarea față de valoarea cărții, educarea elevilor în spiritul dragostei pentru carte și cunoaștere, dezvoltarea pasiunii pentru citit

Organizații non-guvernamentale

La nivelul comunei Bălțați există entități juridice cu statutul de **organizații non-guvernamentale.**

Organizații sunt formate din tineri cu inițiativă ce se implică în proiecte cu impact social la nivel local și nu numai:

- Asociaţia Tinerilor Comunei Bălţaţi
- Asociația Umanitară Sfântul Vincețiu de Paul (Parohia Romano-Catolică Bălțați)

Asociația Tinerilor Comunei Bălțați (A.T.C.B):

- Nume: „Asociaţia Tinerilor Comunei Bălţaţi" (A.T.C.B.)
- Adresă: Localitea Bălţaţi, Judeţul Iaşi, cod 707025
- Telefon: 0753666607
- E-mail: atcb.atcb@yahoo.com
- Site: www.asociatiatinerilorcomuneibaltati.ro
- Data fondării: 15 iulie, 2012
- Data înregistrării oficiale 28 noiembrie 2012 (Hotărârea Judecătorească Nr. 21/05.12.2012)

Activităţi întreprinse de Asociația Tinerilor Comunei Bălțați (A.T.C.B):

- Iulie 2012: Un grup alcătuit din 15 tineri, se întâlnesc, pentru a se constitui într-un grup de initiativă, în vederea întocmirii actelor necesare înfiinţării unui ONG.În aceeaşi lună are loc prima excursie de grup, la Topliţa în judeţul Covasna.

- Iulie - Septembrie 2012: După câteva întâlniri, membrii grupului s-au hotărât să participe cu un spectacol la “Ziua Comunei Bălţaţi” din 2 septembrie, organizat de către Primăria Comunei Bălţaţi, în calitate de colaborator neoficial.
- Octombrie 2012: Sunt inițiate lucrările de reamenajare la Biserica de lemn monument istoric ”Sf. Grigore Teologul” din satul Mădîrjeşti – vopsire gard.

  În colaborare cu Primăria Comunei Bălţaţi, iniţiază întocmirea documentaţiei pentru Amenajarea unor spaţii verzi în satul Mădîrjeşti.
- Decembrie 2012: 15/16 decembrie – A.T.C.B. organizează spectacolul “Datini şi Obiceiuri din comuna Bălţaţi judeţul Iaşi – Ediţia I”, prezentat la Ateneul Tătăraşi din municipiul Iaşi şi la Căminul cultural Bălţaţi; Campanie de colectare de jucării şi haine pentru copii şi bătrâni, pentru a fi oferite cadou la Crăciun.

- 29 decembrie 2012: A.T.C.B. organizează evenimentul “Să mergem cu colinda”, care se desfăşoară în satele Madîrjeşti, Sîrca şi Bălţaţi.
- 31 decembrie 2012: partener neoficial al Comunei Bălţaţi în vederea organizării activităţilor din seara de Revelion 2013.

〉 Ianuarie – Februarie 2013: Întâlniri (şedinţe şi repetiţii pentru spectacol)

〉 Martie 2013:

- 10 martie – A.T.C.B. organizează un spectacol pentru 8 martie “Ziua Femeii” la Căminul cultural Bălţaţi.
- Excursie de grup restrâns la mănăstirile din judeţul Neamţ.

〉 Aprilie 2013: A.T.C.B. participă la împădurirea a două hectare de teren neproductiv, din satul Podişu, comuna Bălţaţi.

- Iunie - Iulie 2013: A.T.C.B. încheie un acord de colaborare cu Asociaţia Ruşilor – Lipoveni. A.T.C.B. încheie un acord de colaborare cu Asociaţia Economia Cunoaşterii
- Iulie - August 2013: Excursie de grup restrâns la ştrandul din Piatra Neamţ; Întâlniri (şedinţe şi repetiţii pentru spectacol)
- Septembrie 2013: Colaborator al Primăriei Comunei Bălţaţi pentru organizarea “Zilei Comunei Bălţaţi”.
    - 1 septembrie - A.T.C.B. organizează un spectacol prezentat la “Ziua Comunei Bălţaţi”
- Decembrie 2013: 22 decembrie – A.T.C.B. organizează spectacolul “Datini şi Obiceiuri din comuna Bălţaţi judeţul Iaşi – Ediţia II”, prezentat la Căminul cultural Bălţaţi; Campanie de colectare de jucării şi haine pentru copii şi bătrâni, pentru a fi oferite cadou la Crăciun.

- Ianuarie 2014: 21.01.2014 - ATCB dăruieşte cadouri la Grădiniţa Mădîrjeşti; Întâlniri (şedinţe) în vederea pregatirii pentru implementarea unor proiecte.
- Iulie - August 2014: Excursie de grup, la Topliţa în judeţul Covasna; Întâlniri (şedinţe şi repetiţii pentru spectacol)
- Septembrie 2014: Colaborator al Primăriei Comunei Bălţaţi pentru organizarea “Zilei Comunei Bălţaţi”.
    - 7 septembrie - A.T.C.B. organizează un spectacol prezentat la “Ziua Comunei Bălţaţi”
- Decembrie 2014: 22 decembrie – A.T.C.B. organizează spectacolul “Datini şi Obiceiuri din comuna Bălţaţi judeţul Iaşi – Ediţia III”, la Căminul cultural Bălţaţi; Campanie de colectare de jucării şi haine pentru copii şi bătrâni, pentru a fi oferite cadou la Crăciun.
- Training of Trainers and Active Leaders, TOTAL Advance, Krzyżowa, Poland, 10-17/01/2017.

- Key Action 1 Learning Mobility of Individuals Action: Youth Exchange Europe + CY Agros - CYPRUS 1st – 09th July, 2017.
- Erasmus+ Youth in action youth exchange ”BE ACTIVE!” Rakičan, Slovenia 25. 8. – 3. 9. 2018.
- Erasmus+ Youth in action ”EXPANDING THE SELF – SUFFICIENT LIFESTYLE YOUTH EXCHANGE” Rakičan – Slovenia 3. 9. – 11. 9. 2018.

Asociația Sfântul Vincețiu de Paul (Parohia Romano-Catolică Bălțați)

În cadrul Parohiei Romano-Catolice „Coborârea Duhului Sfânt”– Bălțați își desfășoară activitatea Asociația Sf. Vincețiu de Paul formată dintr-un număr de credincioși ce și-au propus ca printr-o formare spirituală proprie să devină mai sensibili față de nevoie semenilor lor. Astfel, din ofertele lor ajută

familiile mai sărace cu diferite bunuri sau alimente sau se mobilizează pentru a susține inițiativele parohiei ce au în vedere bolnavii aducându-i la biserică ori oferindu-le o masă caldă.

Personalități ale comunei Bălțați

Gheorghe Chiriţescu (1897-1986), dascăl de meserie, ulterior avocat şi publicist celebru al Iaşului, fiu al comunei Bălțați a lăsat o mare zestre satului natal: prima şcoală, prima bibliotecă şi căminul cultural.

A fost o figură proeminentă a Iaşului cultural din perioada interbelică. A profesat avocatura timp de peste 25 de ani. Concomitent, a desfăşurat o intensă şi îndelungată activitate publicistică în presa ieşeană. Pe linie culturală, la Iaşi a colaborat cu C.N. Ifrim la fondarea Ateneului Cultural Tătăraşi.

Gheorghe Ciobanu (n. aprilie 1944) - pictor naiv, sculptor, poet și artist țăran. Este unul dintre cei mai de seamă pictori naivi pe care-i are România, iar tablourile sale sunt unice şi tulburătoare tocmai pentru că ne duc spre rădăcini, spre o lume care, din păcate, piere cu fiecare zi.

Artistul Gheorghe Ciobanu

Gheorghe Ciobanu s-a născut în Bălțați[12], în anii războiului, în aprilie 1944. Tot aici a făcut școala primară, așa încât firele rădăcinilor sale l-au ancorat puternic pe aceste meleaguri. Pentru artistul Gheorghe Ciobanu creația este natura sa firească. Talentul de a picta nu l-a deprins în școli, a venit pe lume odată cu el și l-a alimentat cu frumusețea acestor spații, în care timpul are cu totul alte dimensiuni. Tot ceea ce a învățat Gheorghe Ciobanu despre artele vizuale a făcut-o ca autodidact, citind despre viețile și creațiile altora, despre cum trebuie să te pui de acord cu tine însuți și cu lumea pe care încerci s-o oglindești și despre care vrei să vorbești.

Gheorghe Ciobanu este pictor naiv, adică fără studii de specialitate, dar în cazul lui, trecerea printr-o academie ar fi însemnat, probabil, pierderea ingenuității care-i individualizează creațiile. Gheorghe Ciobanu face parte din

[12] *http://www.ciobanu-art.com/ro/index.php?id=biography*

acea categorie a aleșilor, care și-au descoperit vocația. Pentru domnul Ciobanu ,,pictura este o șansa de a-L arăta pe Dumnezeu ”.

Gheorghe Ciobanu este adesea prezent la târgurile populare organizate de Muzeul Țăranului Român și de Muzeul Satului din București. Este un om cu un limbaj pitoresc, plin de viață, pe care o regăsești și în picturile sale, în imaginile satului natal ori în scenele de viață trăite timp de șase decenii.

Este tatăl a doi copii pe care îi vede ,,cu talent” și îi vine greu să accepte că nu și-l exprimă. Parcă într-un fel de răzbunare s-a dedicat, predând pictură în tabere de creație, altor copii pe care îi învață să se exprime cu libertate și bucurie. Zice că ,,pictează înainte de a ști să picteze”. A început să deseneze în creion și cărbune, iar mai târziu a aflat că vopselurile stau pe pânză mai mult și mai frumos.

Prima lui ieșire în comunitatea plastică autohtonă s-a produs în 1979 când, la Casa Armatei din Ploiești, și-a prezentat primele lucrări. Ochii experimentați ai criticilor au văzut în el un creator cu o expresivitate deosebită, așa încât l-au cultivat, i-au analizat lucrările și l-au invitat la diverse saloane de gen. În străinătate s-a lansat în 1996, cu o prima expoziție la Limoges, Franța. Au urmat Elveția, Germania, Austria. Peste tot pe unde a ajuns Gheorghe Ciobanu sau lucrările lui, sufletele privitorilor s-au umplut de admirație. Colecționarii n-au mai stat pe gânduri și și-au îmbogățit colecțiile cu ,,naivele ” ieșeanului, care pot fi acum văzute în SUA, Canada, Austria, Franța, Italia, Germania.

,,Sunt țăran ca și părinții mei, deși am vrut să fiu și altceva, și o bună bucată de vreme am rătăcit prin lume de colo-colo, dar m-am trezit la vreme și mi-am dat seamă că nu-i de mine altă viață. Și m-am întors acasă, în Moldova, în Bălțații mei de obârșie, un sat cu oameni cinstiți și vrednici, unde îmi e sălașul

pentru vecie și trăiesc cu mult drag. Am crescut într-un univers plin de candoare, împărțit, deopotrivă, între drag de viață și drag de muncă, între trudă și sărbătoare, într-o viețuire sănătoasă și după regulile date de Dumnezeu. Acum, satul a mai pierdut din pitorescul de altădată, din spiritul lui colectiv, oamenii și-au mai pierdut modestia și simplitatea, în încercarea de a se "moderniza". Dar, în mare, lucrurile au rămas în rostul lor, și legătură cu pământul e încă puternică. Cât privește pasiunea pictatului, eu de mic copil am avut talent la mâzgălit, cu creionul ori cărbunele pe foi de hârtie, ori la cioplit diverse lucrușoare din lemn. Am făcut multe, multe schițe, dar pentru culori n-aveam bani, iar când găseam la vreo bibliotecă școlară un album de pictură, îmi lăsa gură apa, vorba aceea, după frumoasele flori ale lui Luchian, sau după floarea-soarelui cea fără de seamăn a lui Van Gogh, ori după carele cu boi ale lui Grigorescu... Doar că tata nici că voia să audă de un liceu de artă - cum să fie zugrav un copil de

țărani? - așa că m-a dat la o școală militară și am plecat departe de satul meu.

Pe urmă, om cu scaun la cap, însurat și la casă lui, ani de zile am stat printre străini, ba pentru copchii, că trebuiau să facă școală bună, ba pentru nevastă, că voia să trăiască la oraș, dar abia răbdam de dorul nemângâiat al satului meu, să-mi scot din ascunzătoare penelul și să zugrăvesc tot ce-mi place, așa cum știam: lumea închipuită în culori. Și când am luat pensula în mână, apăi m-am ținut de coadă ei! N-am făcut studii de artă, am zugrăvit așa cum o făceam în copilărie, fără să-mi însușesc vreo tehnică anume ori să urmez vreunui alt deschizător de drumuri în pictură naivă, măcar că știu că au fost nume mari și la noi, ca Niță Nicodim, Ion Maric și Aurora Năforniță. Dar atunci, pentru mine, amintirile din sat erau așa de vii, în culori atât de puternice, încât simțeam că mă doare carnea de pe mine dacă nu le revedeam măcar pe pânză, dacă nu puteam merge prea des acasă la părinți. Și așa mi-am

împânzit casa cu imagini cu satul meu, și-apoi lumea care le-a văzut a zis că-s de expoziție, iar prima a fost când trecusem cu puțin de treizeci de ani, la Casa Armatei din Ploiești, în 1979. Imediat după 1989, mi-am dat demisia din armată, am părăsit fără nici un regret universul cazon și, cu toate protestele soției, m-am întors în sat, mi-am făcut o căsuță de lemn, mi-am întins pânzele și borcanele cu vopseluri pe iarbă, în mijlocul ogrăzii, și am pornit să pictez. Din când în când, fac expoziții și aici, și în străinătate, deși eu nu pentru asta pictez. Tablourile mele sunt în colecții particulare din țară și multe dincolo de hotare. Am poate sute de tablouri, nu le-am numărat, sunt fericit când pictez și când picturile mele plac oamenilor, când îi fac să se entuziasmeze că regăsesc în ele mici bucurii pierdute. Cum ar fi, de exemplu, să cosești iarbă vara, ori să culegi via, toamna. Să îngrijești animalele din șură, găinile din poiată, straturile de flori din grădină, să mergi la prășit cu săpa în mână și să fluieri, în liniștea amiezii, un cântec de dorul mândruței tale.

Lucruri simple, normale, care fac așa de bine la suflet și care se pierd.

În primii cincisprezece ani de activitate artistică am pictat fără să vând un tablou. Familia și prietenii mă lăsau să-mi urmez chemarea artistică, tratând-o mai mult ca pe o scrânteală, ca pe un moft.

Dar când, printr-o împrejurare norocoasă, am ieșit în expoziții republicane și internaționale, la Saloanele și Bienalele de artă naivă, de pictură, dar și de sculptură (icoane), mi-am dat seama că pictura mea face ceva parale, după cum scriau criticii. Și, puțin câte puțin, s-a aflat de mine și în țară, și în străinătate, mai ales după un moment foarte special, când un ambasador mi-a vizitat expoziția, mi-a cumpărat două tablouri (la un preț care m-a lăsat mut, că n-avusesem până atunci niciodată atâția bani în buzunar) și m-a invitat să lucrez trei luni de zile, sponsorizat de Banca Austriei. Am mai fost apoi chemat la expoziții în Elveția, Franța, Spania, Germania, și am

vândut tablouri chiar și în Statele Unite și Australia. După fiecare succes m-am întors înapoi la mine în sat, am dat jumătate din bani săracilor, așa cum fac de fiecare dată când câștig ceva din artă mea. De restul, am cumpărat vopseluri, apoi am intrat în "pătrățica mea" și am reînceput să lucrez, negândindu-mă la câștig, ci doar la bucuria trudei mele. Dacă n-am alte invitații, mă duc cu tablourile mele și pe la târgurile de prin sate, și mai vând și pe acolo. La 63 de ani, cu mica mea pensie de fost maistru militar și cu ce câștig pe tablouri, mă descurc, mulțumesc lui Dumnezeu.

Nici nu pun mare preț pe un "standard" de viață ridicat, pe protocol, ci îmi place să trăiesc simplu și sunt împăcat cu mine și cu Dumnezeu. Iar când oamenii-mi spun, cei apropiați mai ales: "Băi, Ciobane, tabloul tău mă hodinește când mă uit la el!". Sau: "E miraculos cât de bine mă simt în fața picturii tale!", îmi dau seama că plata mea cea mai mare e că fac bucurie oamenilor. Și că, mai mult, sunt copii în sat care sunt

interesați de ceea ce fac, vin și mă urmăresc la lucru și îi învăț și pe ei să picteze.

Viziunea asupra satului și naturii văzute ca un cosmos rotund, asta mă deosebește, se pare, de ceilalți pictori naivi, câți mai sunt ei. Aceste universuri ale satului le închid în modele rotunde, sferice, anume pentru a se vedea, progresiv, detaliile, de la cocoșul care cântă dimineață, până la zorile trandafirii care se ridică deasupra vâlcelelor din marginea satului și dezgolesc turla ascuțită a bisericii. Toate se văd, toate sunt înlănțuite, toate compun imagini complete. Prin concentrarea mea asupra detaliului vreau să arăt perfecțiunea lucrului lui Dumnezeu, frumusețea și poezia Creației Sale. Lumea este frumoasă așa cum a făcut-o El, iar nu cu pete, hașuri, simboluri, cum e figurată de unele viziuni moderne, cu interpretări care mie îmi sunt străine, căci nu le înțeleg și mi se pare că nici n-a trecut Dumnezeu pe acolo. Poate carele mele cu fân, pline de îndrăgostiți, ori caii înaripați care zboară cu

oameni despuiați, așa cum i-a făcut Dumnezeu, au o oarecare nuanță de fantastic, dar și de erotism năstrușnic, pentru că ritualul iubirii, magia, fac și ele parte din viața satului. Dar mai presus de toate, pentru mine, "vioara întâi" a picturii mele o reprezintă armonia culorilor. Ele fac să vibreze personajele mele, să freamăte de viață.

Atâta frumusețe a pus Dumnezeu în lumea această, anume pentru bucuria oamenilor, încât n-ar trebui să existe pe lume oameni triști, îngrijorați și răi. Sigur, viața are barierele și încercările ei, dar trebuie să ne facem timp și să deschidem ochii larg, ca să conștientizam frumusețea lumii, perfecțiunea creației Divine. "Bucurați-vă! Iubiți-vă!" - ne-a învățat Iisus Hristos, dar mulți dintre noi trăim plini de furie și de ură. Ne trebuie atât de puțin că să fim fericiți! Eu, când stau în genunchi și pictez, mă rog la Dumnezeu să-mi dea și mie puțină frumusețe să pun în tablourile mele, din cea multă pe care el a pus-o în creația Sa. Iar când începe să se lege

tabloul, să apară de sub pensulă, atunci simt o bucurie și o plinătate care mă vindecă de toate relele și mă face fericit. Și știu că toate acestea sunt de la Dumnezeu!"

Lucrări ale pictorului Gheorghe Ciobanu

Evenimente locale

La nivelul comunei Bălțați, evenimentele locale sunt reprezentate de activități culturale, evenimente religioase, datini și obiceiuri vechi, după cum vom detalia în continuare.

- **Ziua Comunei Bălţaţi**– spectacol organizat în fiecare an, în prima duminică a lunii septembrie. Programul acestei zile include: Slujbele de dimineaţă la cele două biserici, la amiază, primirea oficialităţilor cu pâine şi sare, expoziţii de covoare vechi şi tablouri pictură naivă, acordarea de diplome şi premii, spectacol folcloric cu interpreţi de muzică populară, spectacol pentru tineret susţinut de tinerii şi copii din comună, discotecă în aer liber.

  În viziunea Domnului Primar Vasile Aştefanei,*"Ziua Comunei Bălţaţi este o recunoştinţă pentru înaintaşii nostri, perpetuarea unui respect deosebit şi o ocazie de cinstire a acestora. În acelaşi timp, Ziua Comunei Bălţaţi*

înseamnă recunoaşterea şi premierea unor copii, unor personalităţi, oameni care s-au remarcat în decursul timpului şi în prezent şi în mod deosebit, reprezintă un motiv de valorificare şi păstrare a tradiţiilor şi datinilor locale".

- ***Datini şi Obiceiuri tradiționale -*** La nivelul comunei Bălțați s-au păstrat cu sfințenie de-a lungul anilor obiceiurile de iarnă – reprezentate de jocurile cu măști (capra, cerbul, ursul, țapul, căiuții).Cerbul și capra sunt formații reprezentative ale comunei – cerbul pentru localitatea componentă Valea Oilor, iar capra pentru localitatea reședință de comună Bălțați.De asemenea, la nivel local, în ultimii ani s-a încetățenit obiceiul ca de Sfintele Paști locuitorii să meargă la morminte cu pască, cozonac, ouă roșii și vin pentru pomenirea celor care au plecat în veșnicie.

- ***Expoziţii cu prezentare şi vânzare de pictură şi sculptură - artă naivă la Casa Pictor Gheorghe Ciobanu Bălţaţi***
- **Activități ocazionale ale Asociației Tinerilor Comunei Bălțați**

  De-a lungul timpul, de la înființarea și până în prezent, Asociația Tinerilor Comunei Bălțați s-a implicat activ în activități cu impact la nivel local precum: Ziua Comunei Bălțați, Campanie de colectare de jucării şi haine pentru copii şi bătrâni, pentru a fi oferite cadou la Crăciun, organizarea activităţilor din seara de Revelion, “Ziua Femeii”, spectacolul “Datini şi Obiceiuri din comuna Bălţaţi”, cadouri pentru Grădiniţa Mădîrjeşti.
- **Manifestări specifice hramurilor bisericeşti:** Pe raza comunei Bălțați există 5 lăcașuri de cult creștin ortodoxe și 1 lăcaș de cult romano-catolic:

- Biserica de lemn Sfântul Grigore Teologul – localitatea Mădîjești
- Biserica Sfântul Dumitru – localitatea Podișu
- Biserica Nașterea Maicii Domnului – localitatea Valea Oilor
- Biserica Romano-Catolică Coborârea Duhului Sfânt – localitatea Bălțați
- Biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena – localitatea Bălțați
- Biserica Adormirea Maicii Domnului – localitatea Sîrca

  Fiecare dintre cele 5 lăcașuri de cult ortodoxe organizează manifestări specifice cu ocazia hramurilor bisericești.

〉 **Serbări școlare**

Viața spirituală locală

În comuna Bălțați, există 5 biserici creștin-ortodoxe și una romano-catolică, după cum urmează:

- Biserica de lemn „Sfântul Grigore Teologul” din satul Mădîjești
- Biserica Sfântul Dumitru – localitatea Podișu
- Biserica Nașterea Maicii Domnului – localitatea Valea Oilor
- Biserica Romano-Catolică Coborârea Duhului Sfânt – localitatea Bălțați
- Biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena – localitatea Bălțați
- Biserica Adormirea Maicii Domnului – localitatea Sîrca

Biserica de lemn „Sfântul Grigore Teologul” din satul Mădîrjești, construcție ce datează din secolul al XIX-lea – este monument istoric și monument de arhitectură.

Biserica de lemn din Mădîrjești a fost inclusă pe Lista monumentelor istorice din județul Iași din anul 2004, având codul de clasificare IS-II-m-B-04198.

Istoric

Conform documentării și a actelor oficiale găsite de către Preotul Paroh Marin Roșca, Biserica de lemn din Mădârjești a fost construită în secolul al XIX-lea în perioada 1816-1818, iar ctitor este Atanasie Gosan – așa este menționat în arhiva Bisericii Lungani de care a aparținut în trecut mica bisericuța de lemn. Preotul Marin Roșca în cadrul unui interviu acordat Ziarului Lumina a declarat: „Legenda pe care am auzit-o de la bătrânii satului spune că ar fi fost construită între anii 1816 şi 1818. Nişte călugări ar fi stat aici, unde pe vremuri era o mică

pădurice, şi aşa s-ar fi înfiripat bisericuţa. A fost, deci, iniţial un mic schit. La început satul n-avea decât 10-20 de case, era un cătun. Abia după colectivizare s-a mai mărit. Treptat, crescând numărul sătenilor, s-a lărgit şi biserica, în mai multe rânduri“13.

Metoc al Bisericii „Talpalari“ din Iaşi. Bisericuţa a fost, imediat după ctitorire, metoc al Bisericii „Talpalari“ din Iaşi, satul aparţinând şi el, pentru o perioadă, aceluiaşi lăcaş. Potrivit documentelor istorice, la sfârşitul secolului al XIX-lea, satul a trecut în proprietatea Epitropiei Spitalului „Sfântul Spiridon“ din Iaşi. Aşa cum se arată într-o monografie a Mădârjeştilor, la 1841, biserica avea „acoperământul învechit şi ţintirimul fără portiţă“.

13 *http://www.ziarullumina.ro/bisericile-de-lemn-ale-moldovei/bisericuta-boierului-drama-de-la-madarjesti*

În decursul timpului, lăcaşul a suferit intervenţii în mai multe rânduri, fiind lărgit şi reparat. Cele mai ample reparaţii au fost făcute în 1894 şi în 2002, când s-a adăugat şi pridvorul.

Stilul arhitectural

Bisericuţa „Sfântul Grigore Teologul“ de la Mădârjeşti este construită din bârne groase de stejar, îmbinate la colţuri „în cheotori“ şi aşezate pe o temelie de piatră de râu. Iniţial, acoperişul era de şindrilă, aceasta fiind mai apoi înlocuită cu tablă zincată.

Astăzi, la exterior, lăcaşul este tăbănuit cu scândură de brad, iar interiorul este placat cu şipci şi cimentuit. Tehnica foarte veche folosită la prelucrarea materialului de construcţie, cioplirea brută şi îmbinarea direct prin cioplire, a determinat autorităţile să înregistreze lăcaşul pe lista monumentelor istorice de categoria B din judeţul Iaşi, ca fiind un monument de arhitectură în lemn.

De formă dreptunghiulară, cu zona de naos supralărgită şi clopotniţa aşezată peste pronaos, lăcaşului i-a fost adăugat, mai târziu, şi un pridvor de acces pe latura de vest.

Interiorul şi zestrea sa

La interior, bisericuţa este văruită în alb, inspirând o atmosferă de caldă şi netulburată intimitate. Ca elemente arhitecturale distincte, se remarcă bolta din naos, de formă octogonală, cu nervuri frumos finisate. O boltă mai mică, de aceeaşi formă, se află şi deasupra altarului.

Inventarul iconografic este destul de sărac, prezentând doar două icoane de secol XIX, valoroase din punct de vedere pictural. Catapeteasma datează, de asemenea, din secolul al XIX-lea, însă peste pictura iniţială, extrem de valoroasă, s-a intervenit grosolan în secolul trecut.

Din patrimoniul bisericuţei de la Mădârjeşti face parte şi un Sfânt Potir, donaţie a unuia dintre ctitorii şi binefăcătorii

bisericii, Atanasie Gosan. De asemenea, de-a dreapta şi de-a stânga bisericuţei, în curte, străjuiesc două pietre de mormânt, inscripţionate în slava veche, aparţinând ctitorilor din familiile Dramă şi Gosan.

Biserica de lemn „Sfântul Grigore Teologul", Mădîrjești, comuna Bălțați

Cruci vechi în curtea Bisericii din Lemn de la Mădîrjești

Biserica Sfântul Dumitru – localitatea Podișu

sursa: https://podisu.mmb.ro/foto/album/20496-biserica-parohiala, decembrie 2020

Biserica Nașterea Maicii Domnului – localitatea Valea Oilor

sursa: https://valeaoilor.mmb.ro/foto/album/16101-unnamed-gallery, decembrie 2020

Biserica Coborârea Sfântului Duh – satul Bălțați

Parohia romano-catolică Bălţaţi, judeţul Iaşi, face parte din Decanatul de Iaşi şi a fost înfiinţată la 1 ianuarie 1969, având în componenţă satul Bălţaţi, precum şi următoarele filiale: Podul Iloaiei, Sprânceana şi Târgu Frumos. Până la data înfiinţării acestei parohii, comunităţile catolice din localităţile menţionate mai sus au aparţinut de Parohia Cotnari.

Pe lângă programul strict liturgic, în cadrul comunității se desfășoară mai multe activități pastorale pe segmente de vârstă sau în funcție de necesitățile credincioșilor. Cu copiii și tinerii au loc mai întâi întâlniri catehetice săptămânale în cadrul cărora li se prezintă și explică, în funcție de vârstă și capacitatea de a înțelege, credința și morala creștină catolică.

O parte dintre copii și tineri sunt înscriși în grupul SCOUT, o organizație afiliată la „Cercetașii României”. Formarea pe care o primesc în cadrul acestei organizații are în vedere respectul față de natură, formarea umană și implicarea în activitățile parohiale.

Biserica Sfinții Împărați Constantin și Elena – localitatea Bălțați

Biserica Adormirea Maicii Domnului – localitatea Sîrca

Biserica Adormirea Maicii Domnului a fost ridicată în aproximativ 2-2 ani și jumătate (1978-1980), iar sfințirea lăcașului a fost realizată în anul 1980.

sursa: https://sarcabaltati.mmb.ro/21346-biserica-adormirea-maicii-domnului

Pe lângă Biserica Adormirea Maicii Domnului funcționează și o Casă Socială ce a fost înființată în anul 2005 și funcționează în Prăznicar, iar în prezent oferă o masă caldă oamenilor săraci în fiecare Duminică după slujbă.

Periodic, o dată la două săptămâni în cadrul Bisericii Adormirea Maicii Domnului se organizează cateheze la care participă copii și tineri, iar din două în două luni catehezele sunt adresate bătrânilor. În cadrul catehezelor sunt abordate teme precum rugăciunea, postul, bunăvoința și fapta bună etc., dar din perspectivă practică și a trăirii interioare.

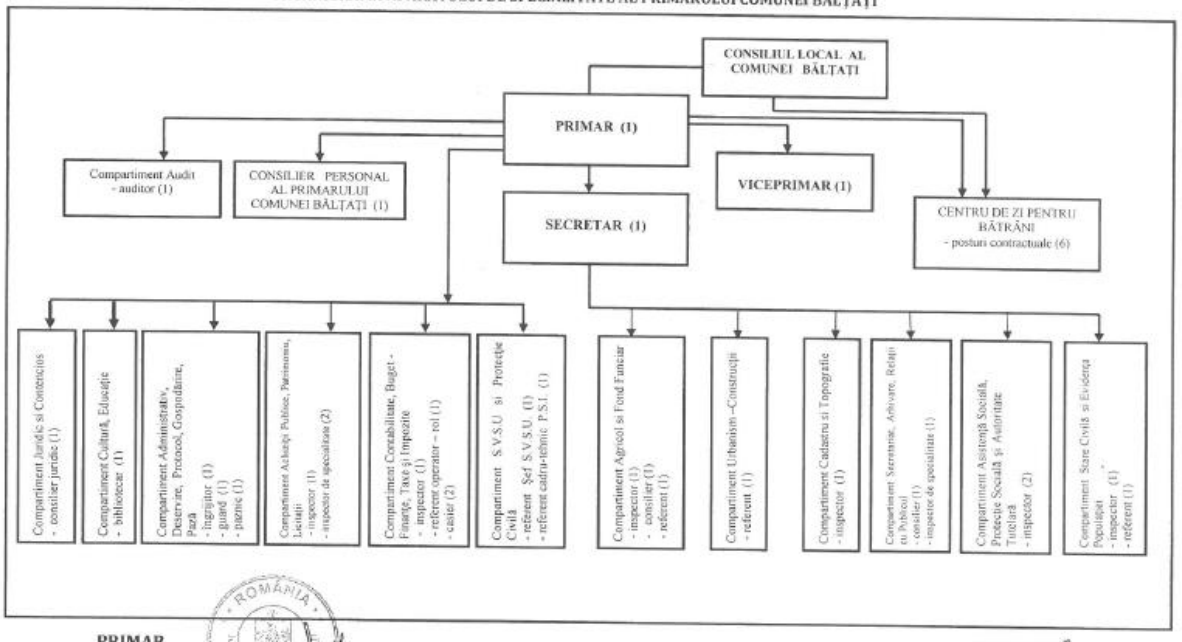
Administrația publică locală

Organigrama Primăriei Comunei Bălțați

PRIMĂRIA COMUNEI BĂLȚAȚI
JUDEȚUL IAȘI
TOTAL FUNCȚII : 30
DIN CARE:
Funcții de demnitate publică - 2 (din care 1 funcție primar și 1 funcție viceprimar)
Funcții publice de conducere - 1 (secretar)
Funcții de execuție – 27 (din care 11 funcții publice – 5 ocupate și 6 vacante și 16 posturi personal contractual – 13 ocupate și 3 vacante)
Centru de Zi pentru Bătrâni = 6 posturi contractuale exceptate de la numărul maxim, conform prevederilor art. III, alin. (2) din O.U.G. nr. 63/2010

Anexa nr. 1 la Hotărârea Consiliului Local nr. 32/24.11.2016

ORGANIGRAMA APARATULUI DE SPECIALITATE AL PRIMARULUI COMUNEI BĂLȚAȚI

PRIMAR,
VASILE AȘTEFANEI

SECRETAR,
MIRELA SILION

Politici întreprinse în teritoriu. La nivelul comunei Bălțați, în perioada 2014-2020 au fost inițiate și implementate următoarele proiecte:

- „Modernizarea rețelei de drumuri de interes local în Comuna Bălțați, județul Iași”
- Achiziționare program informatic specializat în vederea ținerii Registrului Agricol în format electronic / Alinierea Registrului Agricol de la nivelul Primăriei Bălțați la standardele europene
- Achiziționarea unui program informatizat în vederea ținerii evidenției electronice a procedurilor de arendare a terenurilor de pe raza comunei Bălțați
- Organizarea de sesiuni de informare pentru micii producători autorizați în ceea ce privește legislația în legătură certificatele / atestatele și respectarea celor menționate pe aceste acte oficiale

- Realizarea unei colaborări cu alte UAT-uri în vederea atragerii de noi investitori la nivel local
- Extinderea și modernizarea iluminatului public în comuna Bălțați
- Amenajarea de noi stații de călători și modernizarea celor existente
- Amenajarea de puncte de colectare selectivă a deșeurilor menajere la nivelul comunei Bălțați
- Înființarea unui comitet de monitorizare a persoanelor de vârsta a treia cu venituri reduse și acces limitat la serviciile medicale
- Sănătatea – Trusa mea de cunoștințe
- Campanii de informare și educare a cetățenilor în vederea renunțării la consumul de apei din fântâni și utilizarea surselor de apă avizate și în conformitate cu standardele europene

- Campanii de informare-educare sanitară și campanii de prevenire a bolilor, respectiv sesiuni de training familial la nivel comunei Bălțați
- Organizarea de campanii de igienă și educație sanitară în cadrul unităților educaționale de pe raza comunei Bălțați
- Dezvoltarea de parteneriate cu instituții de profil în vederea direcționării persoanelor dizabilități către centrele de specialitate
- Minimalizarea numărului de beneficiari de servicii sociale la nivelul comunei Bălțați
- Desfășurarea de campanii de informare și consiliere a persoanelor aflate în situații de risc
- Formarea unei rețele de sprijin comunitar în vederea depășirii situațiilor de risc ce intervin la nivelul comunei Bălțați

- Implicarea Bisericilor în activitățile sociale prin intermediul partneriatelor
- Identificarea unor practici de lucru ale Grupului Comunitar de Spijin în domeniul asistenței sociale și desfășurarea de sesiuni de instruire continuă în vederea formării unui scop comun
- Activități de lobby pentru încurajarea creșterii natalității la nivel local
- Organizarea de simpozioane, comunicări, cursuri și informări cu specialiști în vederea combaterii riscurilor sociale
- Organizarea de campanii de informare în ceea ce privește beneficiile voluntariatului și implicarea activă în programe de voluntariat
- Implicarea tinerilor în activități de voluntariat prin intermediului unei organizații non-guvernamentale

- Organizarea de sezători și întâlniri între localnicii comunei Bălțați care să contribuie la unificarea locală
- Realizarea de parteneriate între Biserica Ortodoxă și Biserica Catolică de pe raza comunei Bălțați și organizarea de campusuri educative și pelerinaje comune în vederea eliminării barierelor în comunicare
- Reabilitatea și punerea în valoare a Bisericii de lemn – monument istoric „Sfântul Grigore Teologul” din satul Mădîrjești
- Achiziția unui serviciu specializat pentru arhivarea documentelor
- Achiziționare program / sistem informatic în vedere oferirii cetățenilor posibilitatea de a efectua plăți on-line
- Program informatizat comun la nivel național pentru Departamentele/ Compartimentele de Taxe și Impozite din cadrul Primăriilor

- Inițierea unui program și a unei grile de remunerare a angajaților publici în vederea stimulării de a presta servicii de calitate cetățenilor
- Utilizarea de către APIA a documentele tipizate din cadrul Autorităților Publice Locale
- Simplificarea procedurilor și ecivenței în ceea ce privește Registrului Agricol

La nivelul comunei Bălțați, în prezent sunt în desfășurare și implementare următoarele proiecte:

Denumire proiect	Valoare fără TVA	Sursa de finanțare
„Reabilitare Cămin Cultural în Comuna Bălțați, județul Iași”	2.697.851,00	AFIR
„Modernizarea rețelei de drumuri de interes local în Comuna Bălțați, județul Iași”	4.370.310,91	AFIR
„Modernizarea rețelei de drumuri de interes local în Comuna Bălțați, județul Iași”	4.458.104,20	PNDL
”Înfrumusețare Centru Civic în Comuna Bălțați, județul Iași”	823.684,33	GAL

Venituri

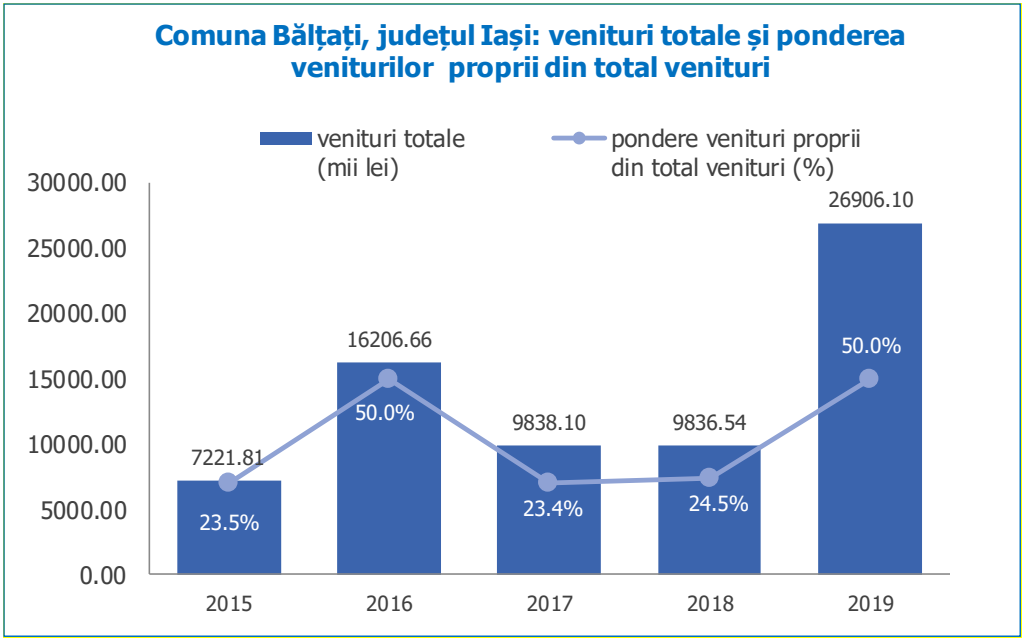
În anul 2019, veniturile totale cumulate la nivelul unității administrativ-teritoriale Bălțați au depășit suma de 26.906,10 mii lei, remarcându-se o creștere semnificativă în comparație cu anii precedenți.

În anul 2019, veniturile proprii însumau 13.453,05 mii lei, reprezentând 50% din veniturile totale cumulate la nivelul comunei.

Venituri totale și categorii de venituri la nivelul Primăriei Comunei Bălțați

	2015	2016	2017	2018	2019
			mii lei		
Venituri – total, din care:	7,221.81	16,206.66	9,838.10	9,836.54	26,906.10
Venituri proprii	1699,42	8103,33	2299,79	2410,28	13453,05
Venituri fiscale	5048,37	2017,15	6232,10	5309,07	3186,32
Venituri guvernamentale	110	2200	-	-	4888,36
Alte categorii de venituri	364,02	3886,18	1306,21	2117,19	5378,37
Pondere venituri proprii din total venituri (%)	23.5%	50.0%	23.4%	24.5%	50.0%

sursa: Primăria Comunei Bălțați

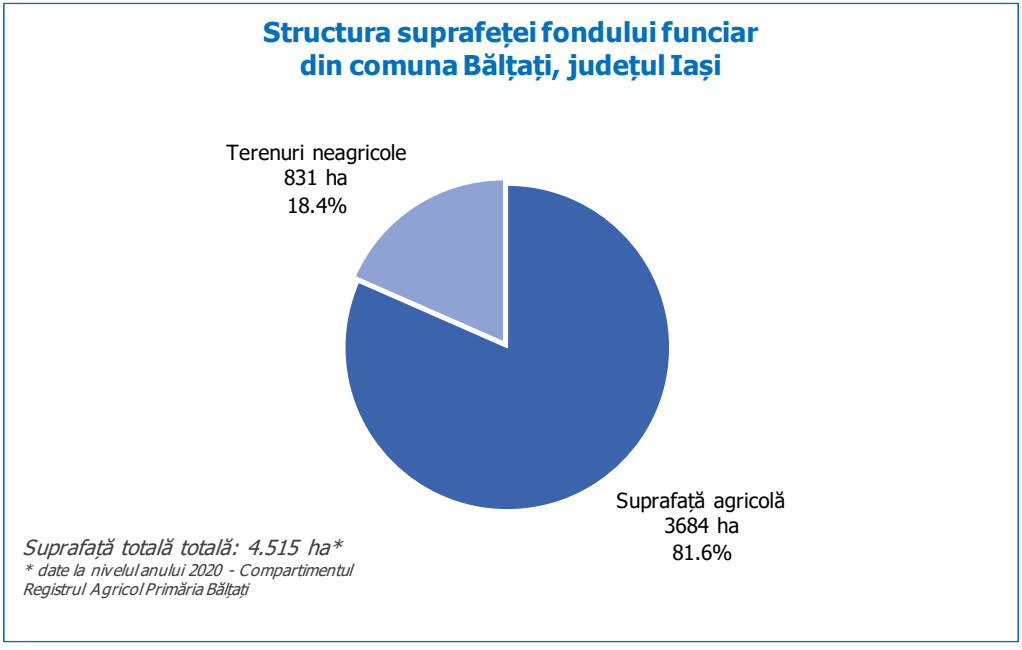

La nivelul comunei Bălțați, veniturile proprii ale Primăriei au avut o evoluție pozitivă în perioada 2015-2019 și au crescut an de an de la 1.699,42 mii lei în anul 2015 la 13.453,05 mii lei în anul 2019. În aceeași perioada, veniturile totale au înregistrat, o evoluție ușor oscilantă (cel mai mare nivel al veniturilor totale fiind înregistrat în anul 2019 – 26.906,10 mii lei, iar cel mai scăzut nivel în anul 2015 – 7.221,81 mii lei).

CAPITOLUL 5. ECONOMIE

Agricultură

Conform datelor de la Institutul Naţional de Statistică, comuna Bălțați ocupă o suprafață totală de 4.515 ha, dintre care 3.684 ha reprezintă teren agricol (81,6%) și 831 ha sunt terenuri neagricole (18,4%).

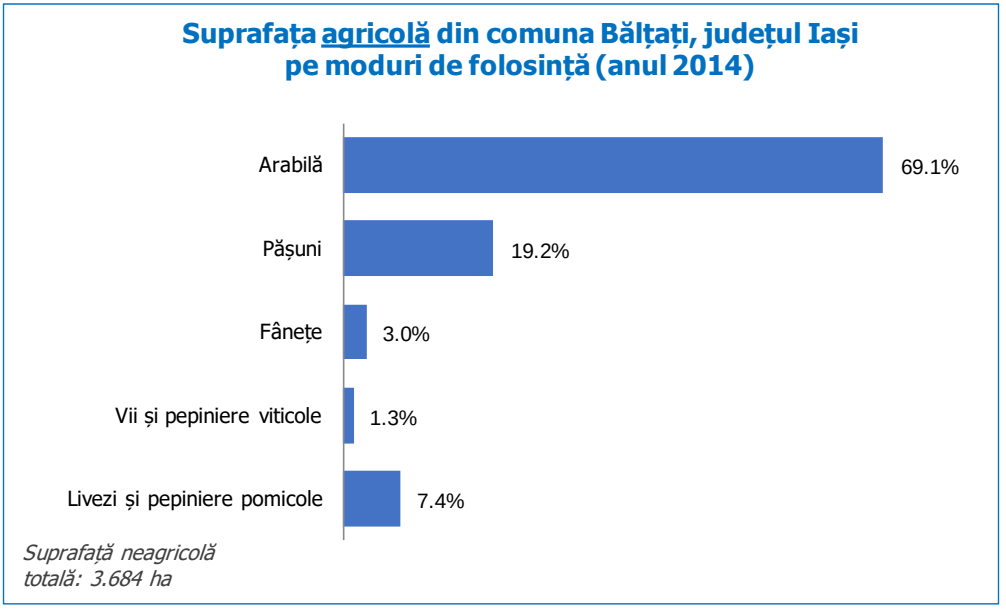

Suprafața teritoriului comunei Bălțați pe moduri de folosință

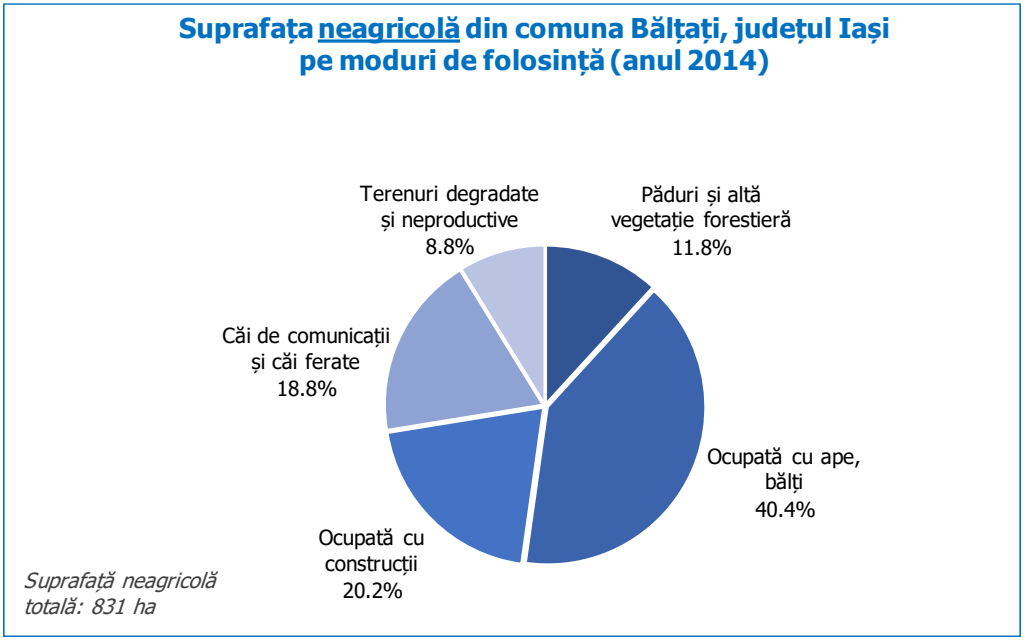
Modul de folosință	ha*	%
Total	**4.515**	**100,0%**
Teren agricol - total	***3.684***	***81,6%***
Arabilă	2.544	69,1%
Pășuni	709	19,2%
Fânețe	110	3,0%
Vii și pepiniere viticole	49	1,3%
Livezi și pepiniere pomicole	272	7,4%
Terenuri neagricole total	***831***	***18,4%***
Păduri și altă vegetație forestieră	98	11,8%
Ocupată cu ape, bălți	336	40,4%
Ocupată cu construcții	168	20,2%
Căi de comunicații și căi ferate	156	18,8%
Terenuri degradate și neproductive	73	8,8%

sursa datelor: Registrul Agricol Primăria Bălțați, decembrie 2020

Din totalul suprafeței agricole (3.6840 ha), 2.525 ha reprezintă suprafață agricolă arabilă (69,1% din suprafața agricolă), 709 ha sunt acoperite cu pășuni (19,2%), 272 ha sunt livezi și pepiniere pomicole (7,4%) și 110 ha sunt acoperite cu fânețe (3%).

Suprafața totală a terenurilor neagricole din comuna Bălțați este de 831 ha (reprezentând 18,4% din suprafața totală a comunei). Din această suprafață, 40,4% sunt suprafețe acoperite cu ape și bălți (336 ha), 8,8% sunt terenuri degradate și neproductive (73 ha) și 11,8% sunt terenuri acoperite cu păduri și altă vegetație forestieră (98 ha).

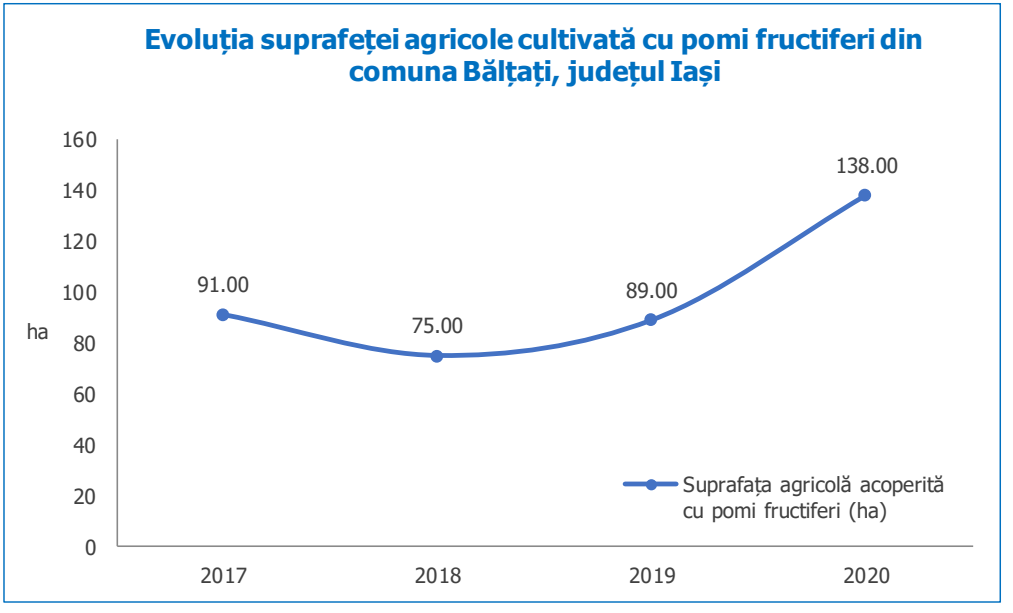

Suprafața ocupată cu construcții este de 168 ha, ceea ce reprezintă 20,2% din totalul suprafeței neagricole din comuna Bălțați.

Căile de comunicații ocupă 18,8% din suprafața neagricolă (156 ha).

Activitatea agricolă

Livezi și pepiniere agricole. Conform datelor de la Registrul Agricol din cadrul Primăriei comunei Bălțați, în anul 2020, la nivel local, suprafața ocupată cu livezi și pepiniere pomicole este de 138 ha, fiind cu 47 ha mai mare decât suprafață agricolă acoperită cu pomi fructiferi în anul 2017.

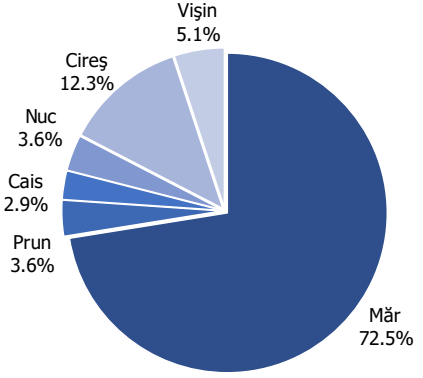
Pe parcursul a patru ani, suprafața agricolă acoperită cu pomi fructiferi a crescut cu 52%.

Suprafața agricolă acoperită cu pomi fructiferi din comuna Bălțați

	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
	ha			
Suprafață totală, din care:	91	75	89	138
Măr	52	42	56	100
Păr	0	5	5	0
Prun	8	0	0	5
Cais	0	3	3	4
Cireş	14	14	14	17
Vişin	12	6	6	7
Nuc	5	5	5	5

sursa datelor: Registrul Agricol - Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

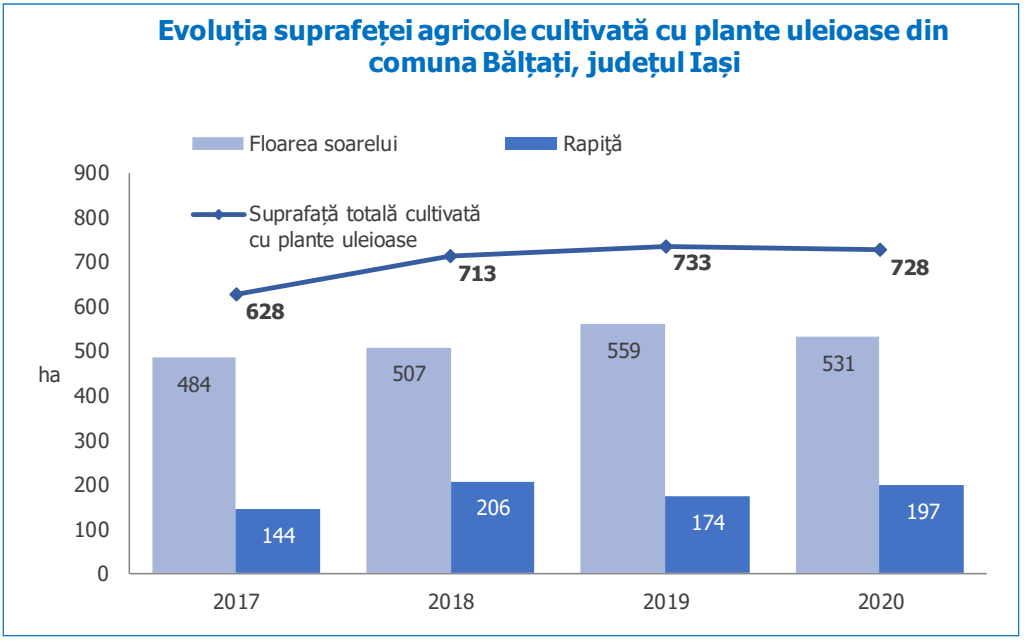
Suprafața agricolă cultivată cu pomi fructiferi din comuna Bălțați, județul Iași (anul 2020)

Suprafață totală cultivată cu pomi fructiferi: 138 ha

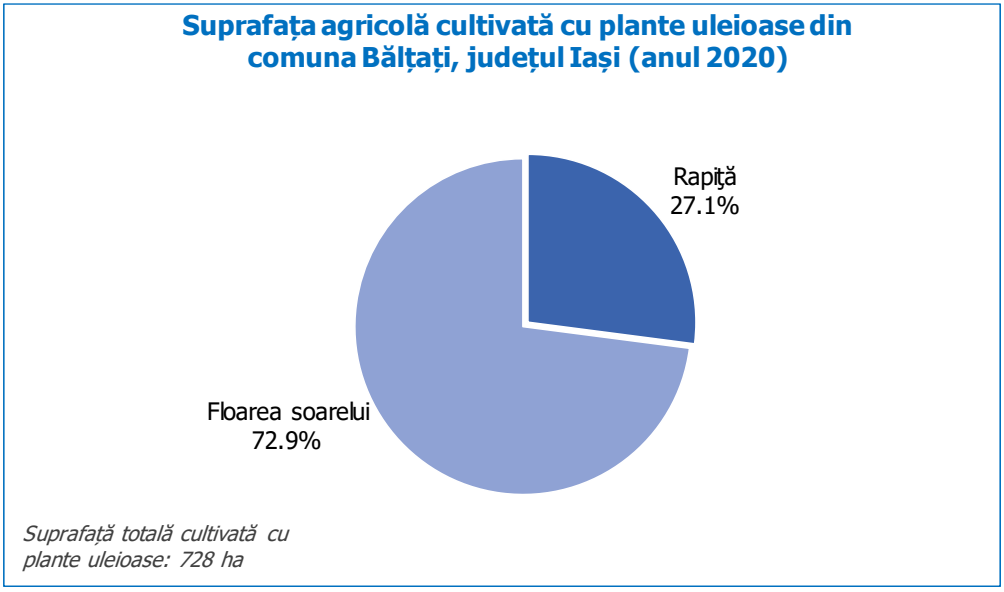
Cele 138 ha de teren agricol acoperit cu livezi și pepiniere pomicole o suprafață de 100 ha este cultivată cu măr (72,5%), cu prun și nuc sunt acoperite câte 5 ha (3,6 %), cu cireși o suprafață de 17 ha (12,3%) și suprafața cultivată cu vișini este de 7 ha (5,1%).

Plante uleioase. În anul 2020, la nivelul comunei Bălțați suprafața totală cultivată cu plante uleioase era de 728 ha fiind mai mare cu 100 ha decât suprafața înregistrată în anul 2017 (+ 15,9%).

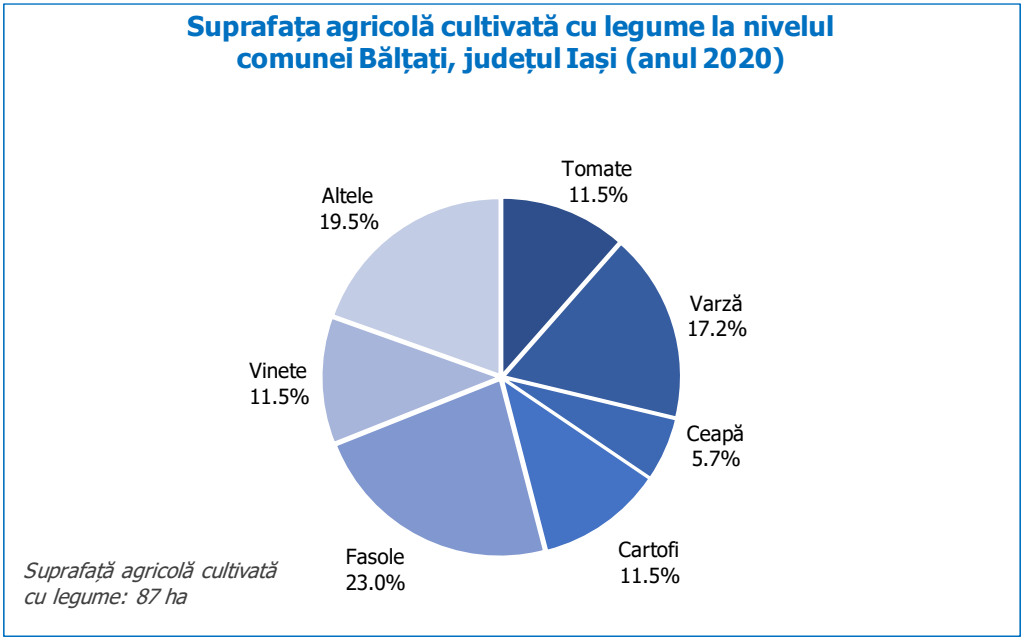

În perioada 2017-2020, suprafața cultivată cu floarea soarelui a crescut cu 9,7% ceea ce reprezintă 47 ha, în timp ce suprafața cultivată cu rapiță a crescut în aceeași perioadă cu 36,8% (o scădere de 53 ha).

În anul 2020, 72,9% din suprafața cultivată cu plante uleioase era acoperită cu floarea soarelui și 27,1% cu rapiță.

Legumicultură. Suprafața totală de teren agricol cultivată cu legume la nivelul comunei Bălțați este de 87 ha în anul 2020, dintre care 23,0% este cultivată cu fasole (20 ha), 17,2% cu varză (15 ha) și 19,5% cu alte legume (17 ha).

În perioada 2017-2020, la nivelul comunei Bălțați suprafața cultivată cu legume a scăzut de la an la an, ajungând la 87 ha în anul 2020 comparativ cu cele 290 ha cultivate în anul 2017.

Suprafața de teren agricol cultivată cu legume la comunei Bălțați

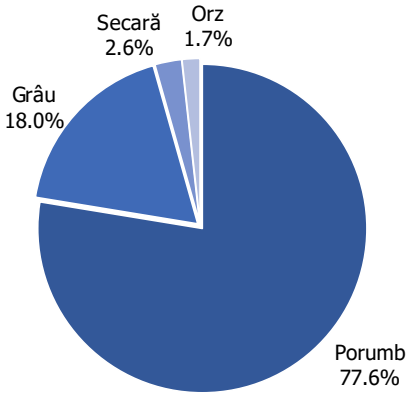
	2017	2018	2019	2020	2020/2017	
			ha		ha	%
Legume - total, din care:	290.00	138.00	122.00	87.00	-203.00	-70.0%
Tomate	135.00	55.00	25.00	10.00	-125.00	-92.6%

	2017	2018	2019	2020	2020/2017	
			ha		ha	%
Varză	15.00	15.00	15.00	15.00	0.00	0.0%
Ceapă	15.00	15.00	15.00	5.00	-10.00	-66.7%
Cartofi	25.00	10.00	10.00	10.00	-15.00	-60.0%
Fasole	23.00	20.00	20.00	20.00	-3.00	-13.0%
Vinete	23.00	21.00	20.00	10.00	-13.00	-56.5%
Altele	54.00	2.00	17.00	17.00	-37.00	-68.5%

sursa datelor: Registrul Agricol - Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

Cereale. În prezent, la nivel local există 1.486 ha cultivate cu cereale, dintre care 77,6% din suprafață este cultivate cu porumb (1.153 ha), 18,0% cu grâu (286 ha), 2,6% secară și 1,7% orz.

Suprafața agricolă cultivată cu cereale la nivelul comunei Bălțați (anul 2020)

Suprafață agricolă cultivată cu cereale: 1.486 ha

În perioada 2017-2020, la nivelul comunei Bălțați suprafața cultivată cu cereale a scăzut cu 77 ha (-4,9%).

Suprafața de teren agricol cultivată cu cereale la nivelul comunei Bălțați

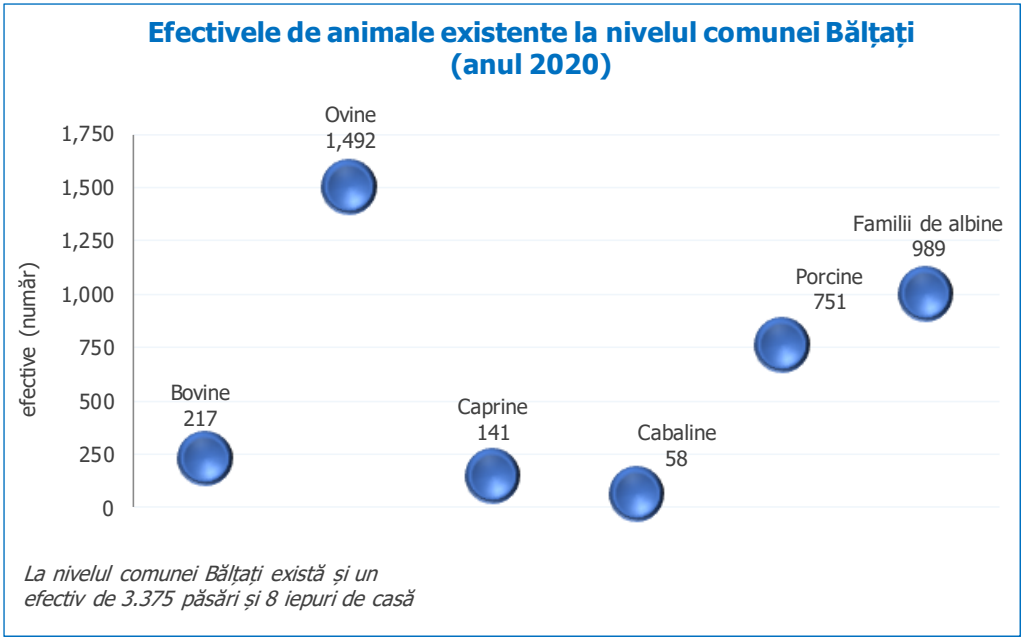
Tipuri de cereale	2017	2018	2019	2020	2020/2017	
	ha				ha	%
Cereale - total, din care:	**1,563.00**	**1,177.00**	**1,208.00**	**1,486.00**	**-77.00**	**-4.9%**
Porumb	1,016.00	798.00	821.00	1,153.00	137.00	13.5%
Grâu	329.00	314.00	377.00	268.00	-61.00	-18.5%
Secară	39.00	0.00	0.00	39.00	0.00	0.0%

Tipuri de cereale	2017	2018	2019	2020	2020/2017	
	ha				ha	%
Orz	50.00	35.00	10.00	26.00	-24.00	-48.0%
Ovăz	31.00	30.00	0.00	0.00	-31.00	-100.0%
Orzoaică	98.00	0.00	0.00	0.00	-98.00	-100.0%

sursa datelor: Registrul Agricol - Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

Viță de vie. În anul 2020, conform datelor de la Registrul Agricol din cadrul Primăriei Bălțați există o suprafață de 18 ha cultivate cu viță de vie. La nivel local, în perioada 2017-2020, suprafața cultivată cu vița de vie a rămas constantă. La nivel local nu există suprafețe cultivate cu viță de vie nobilă.

Creșterea animalelor. În anul 2020, la nivelul teritoriului comunei Bălțați, erau înregistrate în Registrul Agricol al Primăriei: 1.492 ovine, 3.375 păsări, 751 porcine, 217 bovine, 141 caprine, 58 cabaline și 989 familii de albine, dar și 8 iepuri de casă.

Efectivele de animale existente la nivelul comunei Bălțați

	Populație	Agenți economici	Total
Bovine	169	48	217
Ovine	1332	160	1492
Caprine	141	0	141
Cabaline	58	0	58
Pocine	701	50	751
Păsări	3167	208	3375
Familii de albine	906	83	989

Iepuri de casă	8	0	8

datelor: Registrul Agricol - Primăria Comunei Bălțați, decembrie 2020

Pe raza comunei Bălțați există atât cabinet veterinar, cât și farmacie veterinară, iar de sănătatea animalelor din comună se ocupă un medic veterinar și un tehnician veterinar.

Piscicultură

Conform evidenței cadastrale – pe teritoriul comunei Bălțați se întâlnesc următoarele întinderi de apă:

- Sârca – râul Oii – cu o suprafață de 104 ha
- Dobre, Sârca – râul Oii – cu o suprafață de 31,75 ha
- Iaz piscicol Filiași, râul Oii – cu o suprafață de 19 ha
- Iazul Filiași Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 14 ha
- Iazul Bejeneasa Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 32 ha
- Iazul Boureni Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 11 ha

- Iazu Facuri Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 27 ha
- Iazul Podișu (Ichim), râul Oii – cu o suprafață de 26 ha
- Iazul Mădîrjești Podișu, râul Oii – cu o suprafață de 41 ha.

Iazul de la Podișu are o suprafață de 53 ha și este în administrația societății pe acțiuni Pescaris. În acest iaz se găsesc următoarele specii: carac, crap, chinezesc (asiatic).

Iazul Podișu – Pescaris SA (50 ha)

Iazul Sîrca este în administrația companiei SC MIHPES SRL și se întinde pe o suprafață de 104 ha până la barajul Mădârjești la care se adaugă și cele 37 ha pentru heleștieele din aval.

În acest iaz: 59% este pește chinezesc, 30% caras, 8% crap, 1% șalău, 1% somon și 1% raci.

Iazul Sîrca – Mihpes SRL (104 ha + heleștieele din aval 37 ha)

Silvicultură

Conform înregistrărilor cadastrale locale, la nivelul comunei Bălțați, o suprafață de 98 ha este acoperită cu păduri. Această suprafață este în administrația Ocolului Silvic Podu Iloaiei.

Pădurile de pe teritoriul comunei Bălțați administrate de Romsilva, prin Ocolul Silvic Podu Iloaiei sunt organizate pe 3 tronsoane și sunt cunoscute sub următoarele denumiri:

- Pădurea Chicerea (Sîrca)
- Pădurea La Popescu (Bălțați)
- Pădurea Cotîrgaci (Cotîrgaci).

La nivelul comunei Bălțați, Comunitatea Românilor din Emirate în colaborare cu asociația EcoAssist, au demarat o acțiune de protecție a mediului înconjurator și proiectul a constat în plantarea unei păduri. Proiectul a inceput în anul 2013 când s-

au plantat 2 ha de pădure, respectiv 10.000 de puieți și a continuat în anul 2014 cu o extindere pentru 5 ha.

Proiectul este unul național și se numește “Plantăm fapte bune în România”. Partenerii locali la nivelul comunei comunei Bălțați în acest proiect au fost:

- Direcția Silvică Iași
- SalubrIS
- Penitenciarul Iași
- Primăria Comunei Bălțați
- Agenția de Protecția Mediului Iași

Pe raza comunei Bălțați se întinde pe o suprafață de 13,62 km pătrați, **Situl Acumulările Belcești** cod sit ROSPA0109. Din acest sit, 0,31 km pătrați sunt pe raza comunei Coarnele Caprei și 2,50 km pătrați pe raza comunei Scobinți, cea mai mare suprafață desfășurându-se în comuna Bălțați.

Mediul de afaceri

Specificul comunei Bălțați este preponderent agro-zootehnic.

Mai jos redăm o listă cu o parte dintre agenţii economici ce își desfășoară activitatea economică pe raza comunei Bălțați este:

- SC OLMA SRL
- SC SARAL PROD SRL
- SC ANGELOS SRL
- SC DASCA MARCHET
- SC EVOLUZIONE SRL
- SC RILEUXCOMPANY SRL
- SC VHIC UNIVERSAL ANGELICA SRL
- SC MAGNOLIA SRL
- SC CARMEN CIPRIAN SRL
- SC NEW MADDY SRL

- OLARIU DUMITRU-FLORIN II
- SC VIROMA SRL
- MARTINAS PETRU II
- SC PLANTAGRO – COM SRL
- SC VICOD SRL

Principalii agenți economici de la nivel local

SC Evoluzione SRL

Înfiinţată în anul 1999, S.C. Evoluzione S.R.L. a devenit în scurt timp un lider pe piaţa internă în domeniul prelucrării primare a lemnului. Pe lângă comercializarea de scule şi utilaje se oferă şi “know-how-ul” necesar folosirii şi întreţinerii acestora. Politica companiei, de a fi “aproape de clienţi şi de a creşte odată cu ei”, s-a materializat prin deschiderea a 4 puncte de lucru şi încheierea de parteneriate cu mai mulţi distribuitori din ţară, stabilindu-se şi parteneriate cu importante

societăţi de profil din Grecia, Polonia, Ucraina şi Republica Moldova.

SC Evoluzione SRL este atât producător, cât și importator pentru scule pentru prelucrarea lemnului. 75% din activitatea companiei este concentrate în zona de producție.

În prezent, compania are aproximativ 60 angajați, din care 85% sunt implicate direct în activitățile de producție și 15% din personal face parte din departamentul TESA.

Din punct de vedere al distribuției geografice clienții companiei sunt atât din România, cât și din afara granițelor din țări precum Polonia și Bulgaria.

Compania se mândrește cu o fluctuație foarte mică a personalului, iar specializarea angajaților este asigurată la locul de muncă. Vârsta medie a angajaților este de 30 ani.

SC Saral Prod SRL

Compania este prezentă în România din 1998, fiind deținută și administrată de companii italiene active în industria mobilei. Societatea produce semifabricate, panouri de striptease din lemn, elemente de mobilier, piese transformat, tulpini de mese, elemente pentru uși de interior, podele și mai mult. Aici veți găsi cea mai mare parte din speciile europene de lemn: stejar, tei, fag, frasin, plop, arțar și alte specii. Saral Prod pornește de la portbagaj pentru a ajunge la un produs semi-finite din lemn masiv.

Produsele companiei sunt complet realizate din lemn masiv. Începând cu anul 2014, compania Saral Prod produce parchet de stejar laminat (2 și 3 straturi). Trei straturi 4mm lamele de stejar, molid interior 7 mm și sprijin în stejar sau tei de 4 mm. Parchetul de stejar laminat este disponibil în diverse dimensiuni și nivele de calitate-hand geluit, finisaj ceară, periat, murate și alte variante în funcție de solicitarea clienților.

Parcul fotovoltaic - SC Solar Energy Bălțați SRL

Parcul fotovoltaic de pe raza comunei Bălțați a fost înființat în anul 2013 și este amenajat pe o suprafață de 62.100 mp (în prezent nu există planuri de extindere). Energia generată cu cele cca 11.000 panouri cu o capacitate de 2,95 MW va fi transfererată prin rețeaua E-ON în sistemul energetic national.

SC Mihpes SRL

Societatea a fost înfiinţată în anul 2002 și are ca domeniu principal de activitate acvacultura în ape dulci.

Amplasamentul apelor admnistate de companie: pe pârâul Valea Oii – afluent al Bahluiețului

SC Mihpes SRL exploatează piscicol:

- iazul Dobre - 30 ha
- acumularea Sîrca – 104 ha
- pepiniera Sîrca – 11 helești (0,4 – 10 ha) - 27 ha

SC Mihpes SRL crește:

- în policultură – vara a II-a și pește de consum
- monocultura – crap de o vară

- policultura – fitofag de o vară cu crap (sanger, novac)

Ciclul de producție – pe 2 și 3 ani.

Desfacerea peștelui în chioşc propriu:

- crap: 2-3 veri cu o greutate de 0,5 – 1,2 kg/bucată
- sanger, novac: 4-5 veri cu o greutate de 1,1 – 3 kg/bucată
- somn: 3 veri cu o greutate de pește 2 kg/bucată
- șalău cu o greutate de 0,6 – 1,5 kg/bucată
- raci
- caras mic, mijlociu și mare

Furnizor de puiet:

- crap de o vară
- crap de 2 veri
- fitofag de 2 veri

SC Piscicola Podișu SRL

Este o companie ce activează în domneiul acvaculturii în ape dulci a fost înființată în anul 2002. Localnicii și iubitorii de pește cunosc compania sub denumirea de Pescaris Podișu.

Tip fermă: fermă piscicolă semisistematică

Specii comercializate: ciprinide asiatice, crap și caras

Producție: 40-50 tone/an.

SC Piscicola Podișu SRL exploatează piscicol iazul Podișu cu o suprafață totală de 53 ha.

Pe raza apelor administrate de companie sunt organizate sesiuni de pescuit sportiv.

Structuri de sprijin pentru mediul de afaceri local

Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Iaşi

Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Iaşi este noua denumire, începând cu 1 ianuarie 2003. Staţiunea de Cercetare şi Producţie Pomicolă Iaşi fiind înfiinţată în anul 1977 în urma desprinderii laboratorului de pomicultură care a funcţionat în perioada 1957-1977 în cadrul Staţiunii de Cercetări Hortiviticole Iaşi.

Prin Legea 45/2009, Staţiunea de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultură Iași, este unitate de cercetare-dezvoltare cu personalitate juridică, ***subordonată ierarhic Academiei de Ştiinte Agricole şi Silvice "Gheorghe Ionescu Şişesti".*** Activitatea se desfăşoară în cadrul sectorului de cercetare - dezvoltare şi a unor compartimente specializate: contabilitate, mecanizare, aprovizionare şi administraţie.

STAȚIUNEA DE CERCETARE DEZVOLTARE PENTRU POMICULTURĂ IAȘI
SOIURI DE CIREȘ create la Stațiunea Pomicolă Iași
ALEX
ANCUȚA
ANDA
ANDREI
BUCIUM
CĂTĂLINA
CETĂȚUIA
COCIU
GALATA
GEORGE
GOLIA
IASIROM
IOSIF
LUDOVIC
MARGO
MAXUT
MIHAI
MIORIȚA
PAUL
PUTNA
RADU
ROMÂNIA
SÂRCA
ȘTEFAN

Activitatea de cercetare se desfăşoară în cadrul a şase laboratoare, cu următoarele obiective:

1. Genetică şi ameliorare. Colectarea şi conservarea fondului de germoplasma la speciile cireş, vişin şi nuc. Crearea de soiuri de cireş, vişin, piersic şi nuc cu rezistenţă genetică la patogeni şi dăunători, productivitate mare, vigoare redusă şi fructe de calitate superioară, cu epoci diferite de maturare. Stabilirea sortimentelor pomicole pe zonele de maximă favorabilitate la speciile: măr, păr, cais, prun, cireş, vişin şi nuc.

2. Tehnologii pomicole. Studiul fundamentării proceselor de creştere şi fructificare în vederea aplicării diferenţiate a tăierilor la pomi şi optimizarea încărcăturii de rod prin tratamente cu substanţe bioactive. Elaborarea unor sisteme de cultură la speciile pomicole în vederea sporirii producţiei de fructe.

3. Protecţia plantelor. Elaborarea tehnologiilor de protecţie fitosanitară pentru principalele specii pomicole prin utilizarea celor mai noi şi eficace pesticide, inclusiv a celor biologice. Obţinerea materialului săditor pomicol liber de boli virotice şi de înaltă valoare biologică.

4. Dendrologie. Îmbunătăţirea sortimentului de plante ornamentale, dendrologice pentru spaţii verzi prin aclimatizarea şi perfecţionarea tehnologiilor de înmulţire a acestora. Introducerea în cultură şi în proiecte de amenajamente dendrologice a speciilor aclimatizate şi naturalizate, în vederea realizării programului de reconstrucţie a ţării.

5. Producerea materialului săditor pomicol. Îmbunătaţirea tehnologiei de obţinere a pomilor altoiţi. Selecția unor biotipuri din flora spontană în vederea utilizării lor ca portaltoi.

6. Mecanizare. Îmbunătăţirea sistemului de maşini utilizate pentru lucrarea solului în plantaţiile pomicole intensive.

Produsele comercializate de Pepiniera Pomicolă Sîrca sunt:

- Material săditor pomicol
- Material săditor dendrologic
- Fructe
- Suc natural din mere

Premii şi diplome[14]

Salonul International „Inventica 2014” Republica Moldova	- Premiul „DIPLOMA DE EXCELENTA CU CUPA”, Dr. ing. Petre Ludovic, Dr. ing. Gelu Corneanu, SCDP Iasi, pentru crearea soiului de Cires RADU.
Salonul Internaţional Al Cercetării, Inovării Şi Transferului Tehnologic „Inventica”, Ediţia a XVI-a, Iaşi, 2014	- Medalie de Aur autorilor dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Gelu Corneanu, pentru crearea soiului de cireş Ștefan -Premiul „Gânditorul din Hamangia” INVENTICA IASI 2014, autorului dr. ing. Gelu Corneanu, SCDP Iași
Salonul Internaţional al Cercetării, Inovării şi Transferului Tehnologic „INVENTICA”, Ediţia a XV-a, Iaşi, 2013:	- Premiul „GÂNDITORUL DIN HAMANGIA”, autorilor dr. ing. Corneanu Margareta, dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Corneanu Gelu pentru crearea soiului

[14] *sursa informațiilor: http://www.pomicolaiasi.ro/Realizari-5c.html*

	de cireş Andrei - Premiul de Excelenţă pentru Grup de Invenţii prezentate, acordat de Universitatea Tehnică Cluj Napoca; - Cupa Centrului Naţional de Sănătate Publică a Republicii Moldova pentru rezultate ştiinţifice cu valorificare în practică - Medalie de Argint autorilor dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Elena Iurea, pentru crearea soiului de cireş Ludovic - Medalie de Aur autorilor dr. ing. Petre Ludovic, dr. ing. Corneanu Gelu şi dr. ing. Corneanu Margareta, pentru crearea soiului de cireş Cociu
Salonului Internaţional al Cercetării, Inovării şi Transferului Tehnologic „NEW TIME”, Ediţia a IX-a, Sevastopol, Ucraina, 2013	- Medalie de Aur autorilor dr. ing. Corneanu Margareta, dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Corneanu Gelu, pentru crearea soiului de cireş Andrei - Medalie de Aur autorilor dr. ing. Corneanu Margareta, dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Corneanu Gelu, pentru crearea soiului de cireş Cociu - Medalie de Argint autorilor dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Iurea Elena, pentru

	crearea soiului de cireş Ludovic - Diploma de Merit autorilor dr. ing. Corneanu Margareta, dr. ing. Petre Ludovic, dr. ing. Corneanu Gelu şi dr. ing. Iurea Elena, pentru crearea soiurilor de cireş Ludovic, Cociu şi Andrei, acordată din partea Agenţiei de Stat pentru Proprietate Intelectuală a Republicii Moldova
Concurs Naţional de caise şi piersici, Ediţia a IV-a, Constanţa, 2013	- Premiul Aur, pentru specia cais, soiul Tudor - Premiul Bronz, pentru specia cais, soiul Goldrich
Salonul Internaţional al Cercetării, Inovării şi Transferului Tehnologic „INVENTICA”, Ediţia XIV-a, Iaşi, 2012	- Medalie de aur autorilor: dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Corneanu Gelu, pentru crearea soiului de cireş George - Premiul „Excelenţă în Inventică” pentru activitatea de cercetare ştiinţifică din cadrul SCDP Iaşi.
Salonul Internaţional de Invenţii şi Tehnologii noi „NEW TIME” de la Sevastopol, Ucraina, 2012	- Medalia de Argint autorilor dr. ing. Petre Ludovic şi dr. ing. Corneanu Gelu, pentru crearea soiului de cireş George - Medalia de Aur autorilor dr. ing. Corneanu Margareta, dr. ing. Petre

	Ludovic, dr. ing. Corneanu Gelu şi dr. ing. Sîrbu Sorina, pentru crearea soiului de cireş Mihai - Medalia de Aur autorilor dr. ing. Petre Ludovic, dr. ing. Corneanu Margareta, dr. ing. Corneanu Gelu şi dr. ing. Iurea Elena, pentru crearea soiului de cireş Paul -Diplomă şi o medalie pentru merite deosebite în activitatea de inventică din partea USMF „N. Testemitanu" din Chişinău, Republica Moldova
Salonul Naţional de Inventică Iaşi, 2011	- Diplomă medalie de aur pentru autorii Petre L., Corneanu G. pentru obţinerea soiul Bucium - Diplomă medalia aur "Henri Coanda" pentru obţinerea soiul Romaria - Diplome de onoare pentru Petre L., Rominger E., pentru obţinerea soiul Romaria şi Cătălina - Cupa Primariei Iaşi pentru activitatea de cercetare din cadrul SCDP Iaşi;

sursa: http://www.pomicolaiasi.ro/Realizari-5c.html, link accesat în decembrie 2020

Turism

Pe raza comunei Bălțați, există următoarele obiective și resurse turistice:

- Biserica din lemn – monument istoric cu hramul Sfântul Gheorghe Teologul – Mădîrjești (la DJ202E)
- Casa și atelierul pictorului naiv Gheorghe Ciobanu
- Pescuitul sportiv
- Fermele pomicole SCDP Sîrca
- Stâna Ecologică de la Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Iași, localitatea Sîrca

Evenimente cu potențial turistic:

- Spectacolul de Datini și Obiceiuri
- Ziua comunei Bălțați

PARTEA III

ANALIZA SWOT

- Agricultură și dezvoltare rurală
- Educație, cultură și culte
- Sănătate și asistență socială
- Administrație publică
- Economie și potențial local

Agricultură și dezvoltare rurală

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Condițiile climatice locale sunt favorabile agriculturii; • Existența solurilor fertile și a suprafețelor de teren propice dezvoltării activităților agricole; • Solurile din comună sunt favorabile unei game largi de culturi agricole, cum ar fi cele cerealiere, tehnice, vii și livezi; • Condițiile climatice locale sunt favorabile cultivării de pomi fructiferi; • Pomicultura și livezile sunt o tradiție la nivel local, zona Bălțați fiind recunoscută pentru roadele pomilor fructiferi; • Existența Stațiunii de	• Teama de asociere; • Prezenţa intermediarilor în agricultură; • Slaba dezvoltare a unor domenii din agricultură precum legumicultura, pomicultura etc; • Dotare tehnică insuficientă sau învechită a sectoarelor din agricultură; • Absenţa unor sisteme de colectare, prelucrare şi valorificare superioară a produselor specifice; • Ponderea ridicată a activităţii zootehnice în gospodăriile agricole individuale comparativ cu exploatările agricole;

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Iaşi subordonată ierarhic Academiei de Ştiinte Agricole şi Silvice "Gheorghe Ionescu Şişesti"; • Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare are o tradiție de peste 50 ani • 69,1% din suprafaţa de teren agricol este reprezentată de teren arabil (2.544 ha dintr-un total de 3.684 ha); • Existența a 98 ha de pădure; • Existența la nivel local a stației antigrindină care este funcțională de aproximativ 2 ani; • Existenţa la nivel local a infrastructurii sanitare veterinare: există dispensar	• Seceta este un fenomen natural ce afectează teritoriul comunei; • Existența la nivel local a suprafețelor de teren agricol degradate și neproductive (73 ha); • Investiţii insuficiente în agricultură; • Practicarea agriculturii de subzistență de către locuitorii comunei, obținerea de produse pentru consumul familial, de aici reieșind venituri reduse din agricultură; • Sistemul de colectare, prelucrare şi valorificare superioară a produselor agricole locale se face în cantităţi mici (individual); • Lipsa unor asociații de crescători de animale;

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
veterinar și personal specializat (medic veterniar, tehnician); • Efectivul de animale bogat și diversificat cuprinzând bovine, ovine, caprine, cabaline, porcine, iepuri, păsări și familii de albine • Forţa de muncă are experiență în agricultură (cunoștințele în domeniu fiind transmise din generație în generație); • La nivel local, în prezent, există o bună colaborare între Autoritatea Publică Locală și Apa Vital – prin intermediul Asociaţiei Regionale a Serviciilor de Apă Canal Iaşi – (A.R.S.A.C.I.S); • Apartenența comunei la	• Îmbătrânirea forţei de muncă în agricultură; • Număr insuficient de utilaje agricole moderne; • Promovarea insuficientă a zonei rurale și a produselor specifice; • Insuficiența serviciilor specifice zonei rurale, care să genereze profit; • Servicii de consultanţă slab reprezentate la nivel local; • Lipsa din cadrul Compartimentului Agricol, a unor stații și ustensile specifice pentru măsurători cadastrale; • La nivel local, există un ghișeu poștal, dar care este depășit din punct de vedere al dotărilor și serviciilor pe care ar trebui să le

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Bălțați-Lungani; • Comuna Bălțați este poziționată pe traseul DN 28, care leagă Iașul de Roman, fiind situată în apropierea orașelor Iași (35 km), Podu Iloaiei (12,5 km), Târgu Frumos (9,5 km); • Accesibilitate bună și existența Gării CFR de la Sârca; • Existenţa unor firme cu activitate agricolă care deja funcţionează cu succes; • Existența la nivel local a drumurilor comunale asfaltate; • La nivel local, toate drumurile	ofere. • Absenţa diversificării activităţilor economice în zona rurală; • Insuficienta promovare a zonei rurale şi a produselor specifice; • Fondurile financiare reduse pentru modernizarea şi popularea infrastructurii zootehnice; • Existenţa unui număr mare de deţinători de teren agricol cu proprietăţi mici (1-3 ha); • Lipsa activităţilor şi serviciilor generatoare de venituri specifice zonei rurale; • La nivel local, nu toate drumurile sunt modernizate, fiind și drumuri ce necesită reabilitări; • Poluarea apelor de suprafață și

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
ce fac legătura între satele componente sunt asfaltate, dar și toate drumurile care duc spre biserici și unitățile educaționale; • Existența la nivel local a rețelelor tehnico-edilitare (rețea alimentare cu apă curentă, gaze naturale, rețea canalizare); • Existența reţelei de electricitate ce acoperă peste 99,5% din teritoriul comunei; • Existența reţelelor de comunicații (telefonie fixă şi mobilă, internet); • Populația are acces la transportul în comun ce este asigurat de către operatori privați prin curse regulate;	subterane întrucât există infiltrări ținând cont de faptul că rețeaua de canalizare nu acoperă tot teritoriul comunei; • Lipsa fondurilor destinate împăduririi terenurilor cu probleme.

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Existența suprafețelor întinse de pășuni și fânețe ce susțin sectorul agricol - ramura creșterea animalelor; • La nivel local există contract cu o firmă de salubrizare care ridică gunoiul de trei ori pe lună; • Existența punctelor special amenajate pentru colectarea selectivă a deșeurilor; • Populația și agenții economici sunt prietenoși cu mediul și acordă atenție colectării selective a deșeurilor; • Existența la nivel local a de spații de joacă și agrement pentru copii la Bălțați și Sârca;	

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Dezvoltarea agriculturii locale pe baze noi (tehnologie, inovație) întrucât la nivel local există potențial; • Valorificarea potențialului tradițional și a produselor tradiționale specifice zonei; • Politica de promovare, la nivel național a produselor naturale și creșterea gradului de interes al populației cu privire la alimentația sănătoasă și un stil de viață sănătos; • Existența cadrul legislativ privind înființarea și dezvoltarea exploatațiilor agricole; • Crearea asociaţiilor	• Cadrul legislativ instabil ce poate descuraja activitatea producătorilor agricoli; • Mărirea numărului de concurenţi pentru produse agroalimentare de pe piaţa UE; • Lipsa iniţiativei de asociere şi modul greşit în care este percepută asocierea; • Lipsa unui cadru legal pentru protejarea producţiei agricole interne; • Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene; • Resurse financiare insuficiente pentru finanţarea şi co-finanţarea proiectelor finanţate prin Fonduri Structurale şi FEADR;

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
producătoare agricole în vederea asigurării unor lucrări agricole de bună calitate şi pentru valorificarea produselor agricole; • Facilităţi legislative privind arendarea suprafeţelor agricole; • Fondurile europene destinate dezvoltării rurale, agriculturii și activităților conexe acesteia; • Existenţa unor asociaţii profesionale şi a unor organisme de sprijin a producătorilor. • Existenţa fondurilor europene nerambursabile, cu precădere a Planului Naţional Strategic pentru Dezvoltare Rurală; • Existenţa cadrului legislativ	• Cunoştinţe insuficiente legate de elaborarea şi administrarea proiectelor finanţate din Fondurile Structurale FEADR; • Frecvenţa ridicată a perioadelor ploioase şi existența riscului de inundaţii; • Lipsa de preocupare a unei părți din populații și a agenților economici cu privire la mediul înconjurător și la protejarea acestuia; • Riscul de inundații conduce la scăderea randamentului din agricultură; • În perioadele de vârf de producție, capacitățile de prelucrare a producției vegetale sunt reduse; • Lipsa informațiilor legate de

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
pentru înfiinţarea şi dezvoltarea exploatațiilor agricole; • Sprijinul oferit de Oficiul Judeţean pentru Consultanţă Agricolă din judeţul Iaşi cu privirea la accesarea fondurilor europene; • Posibilitatea de valorificare de către populație a produselor obținute în gospodăria proprie, în scopul suplimentării veniturilor; • Promovarea la nivel național a deprinderilor privind un stil de viață sănătos și o alimentație sănătoasă; • Existența organizațiilor și asociațiilor non-profit și neguvernamentale ce	normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători, dar şi în rândul populaţiei.

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
pledează pentru agricultura ecologică, protecția mediului și dezvoltare durabilă; • Existenţa cadrului legislativ pentru întemeierea şi dezvoltarea fermelor zootehnice; • Existența fondurilor externe rambursabile și nerambursabile ce vizează sprijinirea dezvoltării infrastructurii locale; • Existența la nivel județean a resurselor de gaze naturale, a magistralelor de gaze și a unui interes pentru extinderea rețelelor de distribuție a gazelor naturale; • Existența campaniilor de informare organizate de	

AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
APDPR, APIA etc. care vizează creşterea indicelui de absorbţie a fondurilor europene nerambursabile;	

Educație, cultură și culte

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Existența infrastructurii educaționale (unități educaționale din categoria: grădinițe, școli, biblioteci școlare); • Existența și implementarea unui management şcolar adecvat și aliniat cu standardele europene în unităţile de învăţământ public local; • Elevii sunt susținuți de cadrele didactice în procesul de dezvoltare-formare general, nu doar cel formal-didactic; • Cadrele didactice din instituțiile de învățământ din comuna Bălțați sunt implicate în proiecte	• Populaţia şcolarizată în învăţământul preşcolar, primar şi învăţământul gimnazial în continuă scădere; • La Școala din Valea Oilor, cursurile de la clasele a II-a și a IV-a se desfășoară cu un singur învățător (simultan); • Baza tehnico-materială a unităților educaționale este slab dezvoltată și uzată din punct de vedere fizic și moral; • Laboratoarele școlare necesită dotări multiple; • Dezvoltarea medie a bazei materiale pentru desfășurarea

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
locale și contribuie la dezvoltarea unui spirit civic în rândul elevilor / tinerilor; • Personalul didactic din comuna Bălțați aplică metode educaționale de predare, aliniate standardelor europene; • La nivel local, cu ajutorul societății civile nu mai există grupuri sanitare exterioare pentru elevi; toate unitățile educaționale au grupuri sanitare interioare; • La nivel local, există o colaborare foarte bună între familiile copiilor înscriși în sistemul educațional local și cadrele didactice; • Existența supravegherii video în unitățile educaționale locale;	activităților pentru discipline pentru chimie, biologie, fizică; • Unitățile de învățământ sunt insuficient echipate cu mobilier și materiale didactice; • La nivel local nu există parcuri de joacă pentru copii în toate satele componente; • La nivel local nu există cluburi pentru activități formale și non-formale pentru copii și tineri; • Lipsa sistemului de pază în unitățile locale educaționale; • La nivel local, se impune dezvoltarea sectorului cultural local; • În comuna Bălțați există un singur Cămin Cultural; • Nivelul relativ redus al pregătirii

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Resurse de dezvoltate personală şi profesională prin deţinerea bibliotecilor şcolare şi a celei publice; • Existența la nivel local a instituțiilor ce susțin și promovează cultura; • În localitatea Bălțați există tradiție în cultură și educație; • Comuna este reprezentată de oameni de seamă din breasla cultură-educație-arte (ex. Gheorghe Chirițescu, Gheorghe Ciobanu; Claudia Martinică, Genoveva Popa); • Existența în comună a unei biblioteci comunale ce oferă servicii informaţionale utilizatorilor săi: la nivel local, Biblioteca funcționează din anul	şcolare şi respectiv profesionale a majorităţii locuitorilor comunei; • Valorificarea necorespunzătoare a potenţialului unora dintre elevi; • Școlile din comună nu au fost supuse unui proiect de reabilitare energetică; • Școlile nu au suficiente materiale didactice pe arii curriculare, dotări tehnice, tablete, video-proiectoare, table inteligente; • Necesitatea cursurilor de formare pentru cadrele didactice; • Lipsa unui laborator lingvistic • Bibliotecile școlare necesită

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
1925 și de-a lungul timpului, nu au existat întreruperi ale activității; • Biblioteca Comunală are stabilite parteneriate cu Primăria, Școala, Poliția, Dispensarul uman; • În cadrul Bibliotecii Comunale funcționează și Centrul de Documentare-Informare; • O parte dintre copii și tineri sunt înscriși în grupul SCOUT, o organizație afiliată la „Cercetașii României”; • Existența la nivel local a unui teren de sport modern, amenajat conform standardelor; • Existența Bisericii de lemn – monument istoric „Sfântul Grigore Teologul” din satul	dotări specifice; • Desele modificări ale strategiilor curriculare privind evoluţia învăţământului pe termen mediu şi lung; • Inexistenţa unui sistem naţional de evaluare instituţională; • Fluctuaţia de personal numit la catedră; • Scăderea motivaţiei elevilor pentru studiu ca urmare a perturbărilor apărute în sistemul de valori ale societăţii; • Scăderea tot mai mult a interesului absolvenţilor de învăţământ superior pentru meseria de dascăl; • Lipsa sălilor de sport; • Uzura fizică şi morală a

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
Mădîrjești - inclusă pe Lista monumentelor istorice din județul Iași din anul 2004, având codul de clasificare IS-II-m-B-04198; • La nivelul comunei Bălțați s-au păstrat cu sfințenie de-a lungul anilor, obiceiurile de iarnă – reprezentate de jocurile cu măști (capra, cerbul, ursul, țapul, căiuții); • Organizarea la nivelul teritoriului comunei Bălțați a unor evenimente ce au ca scop promovarea culturii și tradițiilor locale. • Populația școlară participă nu numai la programele educaționale, ci și în derularea de activități extracurriculare	materialelor didactice; • Lipsa la nivel local a unei grădinițe cu program prelungit.

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
(club de teatru, educație ecologică, sănătate, mediu înconjurător); • Pe raza comunei activează a organizațiilor non-guvernamentale. Activitatea acestora îi poate influența în bine pe copiii din comună, prin oferirea de modele de bună practică: Asociaţia Tinerilor Comunei Bălţaţi și Asociația Umanitară Sfântul Vincețiu de Paul (Parohia Romano-Catolică Bălțați); • Existența în comună a unei biblioteci comunale (cu un fond de carte extins), in cadrul căreia au loc multe din activitățile extracurriculare; • Organizarea la nivelul teritoriului	

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
comunei Bălţaţi a unor evenimente ce au ca scop promovarea culturii și tradițiilor locale; • La nivel local există spații de joacă pentru copii moderne și care îndeplinesc toate standardele de siguranță (dar nu sunt suficiente); • Unitățile școlare din Bălţaţi au încheiate parteneriate cu alte unități școlare din țară, la care se adaugă și parteneriatele existente la nivel local cu instituțiile publice (biserică, CMI) • Există microbuz școlar ce asigură transportul copii în perioada de desfășurare a orelor de curs.	

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
• Existenţa unor programe comunitare şi naţionale de asigurare a accesului la educaţie pentru populaţiile dezavantajate; • Politici de stimulare a ocupării posturilor vacante pentru cadrele didactice şi a menţinerii cadrelor calificate; • Interesul manifestat de unele organizaţii civice în domeniul educaţional; • Oferta de formare continuă a cadrelor didactice; • Posibilitatea selectării unor cadre didactice bine pregătite profesional;	• Scăderea natalităţii şi îmbătrânirea populaţiei; • Scăderea gradului de instrucţie şcolară a populaţiei tinere; • Închiderea/restrângerea activităţii şcolilor generale din satele aparţinătoare, cu impact asupra scăderii gradului instrucţiei şcolare în comună • Autonomia parţială a instituţiei şcolare datorită necorelărilor legislative • Pierderea personalităţii juridice a instituţiilor şcolare • Planul de învăţământ şi programele şcolare prea încărcate la anumite discipline

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
• Sprijinul primit din partea administraţiei locale şi centrale pentru modernizarea bazei materiale; • Interesul manifestat de unii părinţi privind educaţia elevilor şi asigurarea unor condiţii optime de desfăşurare a activităţii şcolare; • Prezenţa unui număr mare de cadre didactice din rândul foştilor elevi; • Existența fondurilor externe destinate infrastructurii de susținerea a activităților diverse: de cultură, petrecere a timpului liber, activități sportive, etc.; • Existența unui proiect de lege prin care părinții să fie amendați dacă există absenteism în	centrează actul educativ pe aspectul informativ, teoretic în defavoarea celui formativ; • Accentuarea efectelor negative în educaţia elevilor datorită unei comunicări tot mai dificile cu familia; • Buget insuficient alocat învățământului public; • Fonduri externe limitate pentru reabilitarea, modernizarea și dotarea unităților școlare • Personalul didactic poate renunța ușor la posturile din învățământ și să se reorienteze din punct de vedere profesional, nefiind sufficient de motivat; • Reducerea populației școlare pe fondul scăderii sporului

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
rândul copiilor • Introducerea muncii în folosul comunității pentru acoperirea echivalentului în lei al amenzilor neachitate; • Deschiderea instituțiilor publice locale pentru colaborarea cu școlile din comună în proiecte educaționale; • Implicarea cadrelor didactice în programe de perfecționare continuă; • Posibilitatea valorificării monumentului istoric Biserica de Lemn - „Sfântul Grigore Teologul” din satul Mădîrjești; • Posibilitatea de a coopera cu alte școli din regiune, dar și din afara țării, prin programe de schimb de experiență.	natural; • Nivelul de trai scăzut al familiilor are impact asupra traseului educațional al copiilor, existând familii ce nu își pot susține copiii pentru derularea studiilor complete; • Estomparea tradiţiilor locale odată cu trecerea timpului; • Creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați în străinătate, sau chiar migrarea familiilor inclusiv cu copiii; • Pandemia datorată virusul SARS-COV 2 a dus de la desfășurarea cursurilor in mod firesc, la derularea în condiții speciale -școala online, sau în format hibrid, cu reguli noi, de igienă și distanțare social;

EDUCAȚIE, CULTURĂ ȘI CULTE	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
	• Pierdereainteresului pentru educație prin lipsa contactului direct/interacționării directe dintre elevișicadrele didactice; • Scăderea nivelui de pregătire al elevilor prin prisma necesității învățării online și a sporirii noțiunilor noi pe care elevii ar trebui să le asimilizeze și nu reușesc din cauza nivelului scăzut de trai și al restricțiilor la echipamente TIC.

Sănătate și asistență socială

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Autoritățile locale se implică activ în problemele comunității; • Existența infrastructurii sanitare de bază (1 dispensar uman, 2 cabinete de medicină de familie, 2 farmacii umane, 1 cabinet stomatologic); • Dispensarul uman de pe raza comunei Bălțați are încheiat un protocol de colaborare cu Asociația Alternative Sociale (protocolul de colaborare vizează asistenții sociali și medicii de familie); • Din punct de vedere al personalului medical (6 persoane prestează servicii	• Serviciile acordate sunt afectate de bugetul insuficent; • Fonduri insuficiente destinate asistenţei medicale, lipsa unui centru de recoltare a analizelor; • Sistemul de ajutor social nu încurajează reintegrarea activă; • Personal insuficient pentru asistență socială; • Societatea civilă insuficient implicată în rezolvarea problemelor locale din sfera socială; • Existența la nivel local a persoanelor fără ocupație și a șomerilor (indemnizați și ne-indemnizați);

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
medicale) – la nivel local populația poate apela la serviciile celor 2 medici de familie, a 2 asistenți medicali, 1 medic stomatolog și 1 farmacist; • Existența rețelei de apă curentă și a grupurilor sanitare în cadrul cabinetelor medicale; • Ponderea populației cu nevoi de asistare este mică; • Existența Centrului de Zi pentru Bătrâni Bălţaţi; • La nivel local, Compartimentul de asistență socială din cadrul Primăriei Bălțați acordă atenție serviciilor sociale în vederea rezolvării situațiilor specifice din comunitate, respectiv, identifică nevoile sociale, oferă consiliere și sprijin pentru persoanele,	• Lipsa aparaturii moderne din sistemul medical local și a lămpilor ultraviolete pentru dezinfecție; • Lipsa aparatelor medicale adecvate îi pune pe locuitorii comunei în situația de a se deplasa în vederea realizării de investigații medicale corespunzătoare; • Lipsa unei mașini pentru situații medicale de urgență; • Lipsa dotărilor cu aparatură medicală de specialitate (ex. spirometru, nebulizator, aparat determinare hemoglobină, glucometru, analiză urină) și mobilier medical, inclusiv pat pentru consultații; • Lipsa unei cantine sociale la

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
familiile și grupurile în dificultate de pe raza comunei, în scopul incluziunii sociale a acestora; • La nivel local, există Grup Comunitar de Sprijin; • Grupul Comunitar de Sprijin existent la nivelul comunei Bălțați își pune amprenta în cazul famiilor cu mulți copii și fără venituri, respectiv în cazul bătrânilor singuri.	nivel local; • La nivel local, se înregistrează în perioada anotimpului de toamnă, un abuz în ceea ce privește consumul de alcool și o creștere a numărului de infracțiuni; • Implicarea activă a Grupului Comunitar de Sprijin de la nivelul comunei Bălțați este destul de redusă; • Lipsa solidarității în rândul localnicilor.

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
• Asigurarea unei intervenții prompte la nivelul comunității, în cazurile de violență domestică, prin protecția imediată a victimei și securizarea spațiului familial • Crearea unui spațiu de socializare pentru persoanele de vârsta a treia, crearea unor punți între generații și înlesnirea unor întâlniri, între elevi și persoanele vârstnice fără aparținători legali • Cultivarea în rândul comunității a unui concept de respect față de persoana vârstnică și față de valoarea experienței sale de viață • Existența fondurilor destinate pentru reabilitarea şi dotarea corespunzătoare a unităților	• Apariția unor noi boli infecțioase și izolarea populației, presiunea psihică asupra populației și mai ales asupra copiilor și bătrânilor care au nevoie de ajutor în desfășurarea activităților de rutină zilnică; • Bugete reduse acordate pentru medicina primară (medicamente și consumabile); • Costul medicamentelor foarte ridicat și existența situațiilor în care veniturile mici ale populației restricționează dreptul la tratarea diferitelor afecțiuni; • Costul serviciilor medicale în creștere;

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
medicale • Existența fondurilor nerambursabile destinate pentru dezvoltarea de centre de zi pentru copii, adulți și vârstnici • Existența programelor complexe de urmărire a stării de sănătate a populaţiei • Existenţa Strategiei Naţionale Anti-sărăcie; • Identificarea și cooptarea unui partener privat care să sprijine autoritatea locală prin servicii de suport, în realizarea obiectivelor de prevenire a marginalizării sociale; • Informarea societății civile cu privire la drepturile fundamentale ale copilului – dreptul la educație, la sănătate,	• Costurile ridicate pot conduce la renunţarea dotărilor din sectorul medical; • Pragul de rentabilitate depinde de numărul de persoane active asistate; • Creșterea gradului de sărăcie prin prisma înăspririi condițiilor de acordare a ajutoarelor sociale și scăderii numărului de beneficiari; • Reacţie nefavorabilă la sistemul de norme sanitare impuse; • Politici de specializare zonală a centrelor de asistenţă sanitară; • Depopularea comunei prin migrație (prin plecarea tinerilor) • Inexistența unei necorelări a legislației în vigoare ce

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
la socializare, dreptul la o familie, dreptul de a crește într-un mediu sănătos, dreptul la protecția imaginii, dreptul de a-și exprima opinia etc.; • Sprijinirea financiară a şcolarilor care doresc obţinerea unei burse de studiu; • Politica socială susţinută din partea Uniunii Europene; • Programe complexe de urmărire a stării de sănătate a populației; • Existența programului național privind evaluarea stării de sănătate a populației demarat în anul 2017 și care s-a adresat atât persoanelor asigurate, cât și persoanelor neasigurate; • Promovarea la nivel național a principiilor naturiste și adoptării	reglementează centrele multifuncționale și politica de angajare / dezvoltare de noi locuri de muncă în sistemul public • Lipsa unei diferențieri clare între salariile personalului medico-sanitar și costurile pentru consumabile, respectiv medicamente; • Lista medicamentelor compensate sau gratuite nu acoperă necesitățile populației; • Tendințele de îmbătrânire a populației întrucât natalitatea este scăzută și mortalitatea în creștere.

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
standardelor alimentare sănătoase; • Promovarea tot mai intensă la nivel național unui stil de viață sănătos, a unei nutriții echilibrate, de combatere a consumului de tutun și alcool; • Rezolvarea cazurilor medicale deosebite în sistemul medical județean (distanța mică față de municipiul Iași – 40 km, dar și față de alte orașe ieșene – Podu Iloaiei si Târgu Frumos); • Servicii de îndrumare pentru toți membrii familiei cu tensiuni și violență familială, în vederea depășirii momentului de criză și prevenirii unor noi episoade de violență; • Dezvoltarea economică a	

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
comunei îi va permite mărirea fondurilor destinate asistenţei sociale; • Uniunea Europeană susține politica socială și oferă țărilor membre oportunități de finanțare pentru sectorul asistenței sociale; • Existența a numeroase linii de finanțare în domeniul sănătății și asistenței sociale, precum fondurile destinate dezvoltării de centre de zi pentru copii, adulți și vârstnici și cele destinate reabilitării și dotării corespunzătoare a unităților medicale; • Dezvoltarea și punerea în aplicare a conceptului economiei sociale;	

SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
• Legea economiei sociale; • Dezvoltarea economică a comunei poate conduce la suplimentarea veniturilor destinate asistenţei sociale; • Întărirea legăturilor interinstituționale și cele cu societatea civiă, ONG-uri și semnarea de parteneriate publice-private.	

Administrație publică

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Dotarea instituțiilor locale cu rețea de calculatoare, internet și servicii gestionate cu sistem IT; • Existența unui compartiment de relații cu publicul,care funcționează ca interfață principală între instituție și cetățeni; • Existența în structura organizatorică a Primăriei a persoanelor cu experiență în coordonarea și implementarea proiectelor cu finanțare nerambursabilă; • Implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reformă în	• Activitatea Primăriei și a Consiliului Local se desfășoară într-un sediu administrativ care (încă mai) necesită îmbunătățiri; • Rezistența scăzută la schimbare manifestată de o parte din personalul administrației publice locale; • Insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei; • Dificultăți de comunicare internă între diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale; • Resurse financiare limitate

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
administrație; • Existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție; • Existența unor proceduri care să descrie modul de realizare al activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție; • Resurse financiare suficente pentru informatizare și existența dotărilor informatice în administrația publică locală; • Aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația public; • Transparența în recrutarea și în promovarea personalului; • Participarea, în limita fondurilor	pentru susținerea programului de pregătire și formare continuă; • Nu se realizează testarea periodică a funcționarilor publici; • Dificultăți legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii și complextității acestora; • Lipsa de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziilor la nivel local.

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă; • Existența unui program de contabilitate și salarii; • Existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes public și transparența actului administrativ.	

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Îmbunătățirea eficacității organizaționale;	• Inerție mare privind implicarea factorilor responsabili, dar și a comunității în programele de

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
• Cursuri de perfecționare pentru angajații primăriei; • Posibilități de accesare a unor fonduri externe destinate în mod special modernizării și dotării cu echipamente moderne de lucru în cadrul administrației publice; • Dezvoltarea unor legături puternice între consiliul județean și autoritățile locale; • Mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională; • Nivelurile salariale curente în administrație sunt relative satisfăcătoare și de interes și pentru persoane cu nivel de studii superioare.	dezvoltare; • Tendința mass-mediei de a reflecta cu precădere - și de regulă fără a verifica – aspectele negative ale anumitor activități din administrație, de cele mai multe ori informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese; • Fluctuația funcționarilor publici și procedurile birocratice greoaie ce sunt necesare pentru înlocuirea personalului: influențează în mod negativ continuitatea activităților; • Dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice; • Schimbări legislative prea

ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	
OPORTUNITĂŢI	**AMENINŢĂRI**
	frecvente pentru a fi asimilate eficent

Economie și potențial local

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Existența materiilor prime pentru industria alimentară; • Tradiţii în prelucrarea unor resurse locale; • Tradiţii locale în creşterea animalelor şi cultivarea pământului; • La nivel local, există o colaborare bună între agenții	• Resurse financiare reduse, investiții autohtone insuficiente; • Infrastructura de susținere a mediului de afaceri local slab dezvoltată; • La nivel local nu există centre de colectare și prelucrare a produselor agricole – legume și fructe;

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
economici și mediul de afaceri; • Existența potențialului pentru obţinerea de produse ecologice (legume, fructe, etc.); • Existența resurselor piscicole, pe raza comunei; • Existența resurselor silvice; • Administrația locală sprijină întreprinzătorii și potențialii investitori în comuna Bălțați; • Existența agenților economici locali care asigură locuri de muncă localnicilor (peste 100 de agenți economici); • Diversitatea domeniilor de activitate ale agenților economici; • Existența de parcuri fotovoltaice pe teritoriul comunei;	• La nivel local nu există asociații ale crescătorilor de animale; • Lipsa iniţiativelor în domeniul agro-turistic; • Lipsa structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare și alimentație publică; • Resurse financiare insuficiente pentru susținerea și promovarea de investiții care să contribuie la dezvoltarea economică și la revigorarea turistică a comunei. • Slaba diversificare a întreprinderilor în domeniile industrial şi agro-zootehnic; • Resurse financiare la nivel local insuficiente pentru susţinerea de proiecte investiționale locale; • Sectorul serviciilor este slab

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
• Existența unor structuri de sprijin pentru mediul de afaceri local, precum Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Iași subordonată ierarhic Academiei de Științe Agricole şi Silvice Gheorghe Ionescu Şişesti; • La nivel local există spații special create pentru depozitarea silozurilor de cerealelor și oleaginoaselor deținute de compania Prutul SA, respective Plant Agro Vaslui; • Păstrarea obiceiurilor și tradițiilor locale; • Existența Bisericii de lemn – monument istoric Grigore Teologul, Mădârjești – punct de	reprezentat la nivel local (astfel accesul populației este restricționat pentru servicii de întreținere-reparații electrocasnice, service auto și servicii de înfrumusețare); • Infrastructura de susținere a mediului de afaceri local este deficitara (nu există filiale de bănci, societăți de asigurări, firme de consultanță etc.); • Lipsa culturii asociative, a înfiinţării de asociaţii; • Reprezentanții mediului de afaceri manifestă un grad scăzut de interes cu privire la normele europene și accesarea fondurilor nerambursabile; • Slaba preocupare pentru introducerea noilor tehnologii şi

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
atracție pentru turismul ecumenic; • Cadrul natural cu potențial turistic (pentru agro-turism și turismul de agrement); • Existența unor obiective turistice diverse: Biserica din lmen – monument istoric cu hramul Sfântul Gheorghe Teologul – Mădîrjești (la DJ202E), Casa și atelierul pictorului naiv Gheorghe Ciobanu, pictoriței Genoveva Popa; Fermele pomicole SCDP Sîrca, Stâna Ecologică de la Staţiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Pomicultură Iași, localitatea Sîrca subordonată ierarhic Academiei de Științe Agricole şi Silvice	pentru activitatea de cercetare-dezvoltare; • Lipsa unui plan de dezvoltare şi promovarea turistică pentru atragerea şi creşterea numărului de turişti în zonă; • Adaptarea mai lentă a populaţiei rurale mature şi vârstnice la schimbările şi provocările lumii actuale, în general, şi la fenomenul mobilităţi şi reconversiei profesionale, în special; • Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban şi străinatate, mai cu seama a celor cu pregătire profesională înaltă; • Capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei.

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
Gheorghe Ionescu Şişesti; • Favorabilitatea practicării pescuitului sportive și industrial; • Apartenența comunei la Grupul de Acțiune Locală Microregiunea Belcești-Focuri și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Bălțați-Lungani; • La nivel local, sectorul comercial este bine reprezentat, iar populația are acces la diverse și diferite categorii de produse; • Evoluție economică locală pozitivă; • Existența agenților economici ce asigură locuri de muncă populației din comună; • Administrația Locală manifestă deschidere și oferă sprijin	

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
PUNCTE TARI	**PUNCTE SLABE**
potențialilor investitori în vederea dezvoltării economiei locale; • Existența și păstrarea tradițiilor locale • Existența evenimentelor locale la care sunt promovate cultura și valorile locale; • Zonă tranzitată de drumul naţional 28 (drum naţional care leagă Iașul de Roman).	

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
• Existenta unei arii intinse de paduri (98 ha); • Existența resurselor locale,	• Oferte de creditare greu accesibile (garanţii mari, dobânzi mari, etc.);

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
necorespunzător valorificate în prezent; • Exploatarea potențialului piscicol al comunei; • Existența programelor guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM; • Existența fondurilor externe nerambursabile pentru dezvoltarea infrastructurii din mediul rural; • Existența fondurilor guvernamentale acordate pentru dezvoltarea mediului rural; • Posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural; • Existența firmelor și	• Creșterea ratei inflației și a ratei de schimb valutar, devalorizarea monedei naționale și a puterii de cumpărare; • Cadru legislativ instabil, cu dese modificări; • Necesitatea creșterii taxelor și impozitelor locale; • Scăderea numărului persoanelor calificate prin ieșirea acestora din viața activă; • Creșterea șomajului în rândul tinerilor absolvenți; • Estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului; • Sectorul comercial este invadat cu produse din import, iar resursele locale nu sunt

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
organizațiilor ce oferă sprijin și consultanță agenţilor economici în vederea accesării fondurilor europene cu scopul dezvoltării capacităților de producție și crearea de noi locuri de muncă; • Îmbunătățirea condițiilor economice locale prin diversificarea activităților economice și valorificarea corespunzătoare a resurselor locale; • Programe guvernamentale pentru încurajarea initiaţivelor locale, în special în domeniul dezvoltării zootehniei, a infrastructurii aferente, prima afacere, tineri fermieri; • Reconversia unor capacităţi economice aflate în conservare	valorificate corespunzător; • Creşterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieţei muncii, economiei şi asistenţei sociale • Efectivul populaţiei active de la nivel local înregistrează trend descedent; • Lipsa de receptivitate şi flexibilitate a populaţiei locale la cerinţele pieţei care determină decalaje economice mari, greu de recuperat; • Descurajarea micilor producători în ceea ce privește obținerea de certificate pentru produsele ecologice și bio din cauza procesului greoi și birocratic de certificare; • Lipsa inițiativelor în domeniul

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
în capacităţi cu profil nou de fabricaţie; • Reconversia unor capacităţi, în special agricole, spre arii de productivitate adaptate condiţiilor locale; • Disponibilitatea fondurilor europene ce pot fi absorbite în vederea dezvoltării spiritului antreprenorial; • Existenţa resurselor locale, puţin sau necorespunzător valorificate în prezent; • Existența programelor ce susțin încurajarea și creșterea capacității antreprenoriale prin finanțarea proiectelor inovative și sustenabile; • Creşterea asistenţei financiare din partea Uniunii Europene	agroturistic; • Slaba promovare a zonei pentru atragerea de turiști; • Migrarea turistică către alte regiuni; • Reinstalarea unei stări de criză economică la nivel global, prin prisma măsurilor de urgență și alertă luate odată cu apariția noului virus SARS-CoV-2 (noul coronavirus).

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
pentru IMM-uri, prin Fondurile Structurale; • Existența unor exemple de succes ale unor localnici cu inițiativă; • Diversificarea programelor naţionale de sprijin pentru IMM, acordarea de granturi; • Încurajarea la nivel județean și regional a unor noi forme de turism (religios, rural, ecologic etc.); • Îmbunătăţirea condiţiilor infrastructurii fizice şi de utilităţi la nivel local, județean și regional; • Dezvoltarea zonelor de agrement, mai ales în zonele cu pescuit sportiv; • Disponibilitatea de a încheia	

ECONOMIE ȘI POTENȚIAL LOCAL	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
relaţii de parteneriat a autorităţilor locale, cu investitori locali sau străini; • Diversificarea activităților economice prin valorificarea corespunzătoare a resurselor locale.	

PARTEA IV

DEZVOLTARE LOCALĂ:
2021-2027

- Portofoliu proiecte pentru perioada 2021-2027
- Surse posibile de finanțare
- Monitorizare și implementare

Portofoliu proiecte pentru perioada 2021-2027

Agricultură și dezvoltare locală

1. Centru de valorificare a producției vegetale (legume și fructe) la nivelul comunei Bălțați

2. Centru de valorificare a producției animaliere la nivelul comunei Bălțați

3. Înființarea de asociații pentru crescătorii de animale

4. Identificarea și atragerea de investiții în vederea valorificării corespunzătoare a terenurilor agricole și pășunilor de pe raza comunei Bălțați

5. Înființarea unui compartiment local în vederea oferirii de consultanță și susținere localnicilor și agenților economici care doresc să acceseze fonduri nerambursabile

6. Achiziționare program informatic specializat în vederea ținerii Registrului Agricol în format electronic / Alinierea Registrului Agricol de la nivelul Primăriei Bălțați la standardele europene

7. Achiziționarea unui program informatizat în vederea ținerii evidenției electronice a procedurilor de arendare a terenurilor de pe raza comunei Bălțați

8. Organizarea de sesiuni de informare pentru micii producători autorizați în ceea ce privește legislația în legătură certificatele / atestatele și respectarea celor menționate pe aceste acte oficiale

9. Intabularea terenurilor publice agricole pe loturi

10. Realizarea unei colaborări cu alte UAT-uri în vederea atragerii de noi investitori la nivel local

Infrastructură tehnico-edilitară

11. Introducere sistem nou apă în satele Podișu, Filiași

12. Exindere rețea apă-canal în satul Bălțați

13. Introducere sistem nou canal în satele Podișu, Valea Oilor, Mădîrjești

14. Introducere sistem nou rețea gaze naturale în satul Valea Oilor și satul Podișu

15. Întreținerea și modernizarea căilor de acces principale și secundare de pe raza comunei Bălțați

16. Modernizarea drumurilor de exploatație agricolă de pe raza comunei Bălțați

17. Extinderea și modernizarea iluminatului public în comuna Bălțați

18. Amenajarea de noi stații de călători și modernizarea celor existente

19. Extindere rețelei electrice în comuna Bălțați

20. Alei și trotuare pentru pieteni și bicicliști la nivelul comunei Bălțați

21. Amenajarea de puncte de colectare selectivă a deșeurilor menajere la nivelul comunei Bălțați

Infrastructură socio-medicală, societate civilă

22. Reluarea activității la Punctul Sanitar Valea Oilor ce aparține de Dispensarul Bălțați

23. Înființarea unui Centru de Permanență cu medic de

gardă în comuna Bălțați

24. Campanii de informare-educare sanitară și campanii de prevenire a bolilor, respectiv sesiuni de training familial la nivel comunei Bălțați

25. Organizarea de campanii de igienă și educație sanitară în cadrul unităților educaționale de pe raza comunei Bălțați

26. Organizarea de vizite la domiciliu în vederea identificării problemelor socio-medicale și prevenirea

27. Dezvoltarea de parteneriate cu instituții de profil în vederea direcționării persoanelor dizabilități către centrele de specialitate

28. Minimalizarea numărului de beneficiari de servicii sociale la nivelul comunei Bălțați

29. Implicarea Bisericilor în activitățile sociale prin intermediul partneriatelor

30. Dezvoltarea de locuințe sociale pentru prevenirea izolării / marginalizării sociale la nivelul comunei Bălțați

31. Ansamblu de locuințe sociale pentru tineri la novelul comunei Bălțați

32. Activități de lobby pentru încurajarea creșterii natalității la nivel local

33. Organizarea de simpozioane, comunicări, cursuri și informări cu specialiști în vederea combaterii riscurilor sociale

34. Organizarea de campanii de informare în ceea ce privește beneficiile voluntariatului și implicarea activă în programe de voluntariat

35. Implicarea tinerilor în activități de voluntariat prin intermediului unei organizații non-guvernamentale

36. Organizarea de sezători și întâlniri între localnicii comunei Bălțați care să contribuie la unificarea locală

37. Realizarea de parteneriate între Biserica Ortodoxă și Biserica Catolică de pe raza comunei Bălțați și organizarea de campusuri educative și pelerinaje comune în vederea eliminării barierelor în comunicare

38. Reabilitatea și punerea în valoare a Bisericii de lemn –

monument istoric „Sfântul Grigore Teologul” din satul Mădîrjești

Educație, cultură și sport

39. Finalizarea bazei sportive de la nivelul comunei Bălțați

40. Organizarea de campionate sportive la nivelul comunei Bălțați

41. “Școala de inițiere” parteneriat între mediul de afaceri local și Autoritatea Publică Locală Bălțați

42. Modernizarea și dotarea corespunzătoare a unităților educaționale de pe raza comunei Bălțați

43. Desfășurarea de campanii de informare și consiliere în vederea prevenirii abandonului școlar (la nivel gimnazial și liceal)

44. Înființarea unei formații de dansuri populare și dans modern la nivelul comunei Bălțați

45. Deschiderea unor cluburi cu activități educative și culturale pentru copii și tinerii din comuna Bălțați

Servicii locale

46. Organizarea de traininguri pentru salariații din cadrul Primăriei Bălțați în vederea calificării continue și alinierea la standardele de calitate în serviciile publice solicitate de către Uniunea Europeană

47. Înființarea la nivel local a unor comisii pe sate și organizarea de sesiuni de consultare a populației pe sate

48. Organizarea de sesiuni de informare și conștientizare în rândul cetățenilor în vederea transmiterii tuturor informațiilor legate de taxe și impozite

49. Modificarea organigramei aparatului de specialitate al primarului comunei Bălțați în vederea angajării de persoane noi în Compartimentul Contabilitate, Buget-Finanțe, Taxe și Impozite care să ofere informații și clarificări contribuabililor

Alte proiecte – comunicări și solicitări către Autoritățile Centrale

50. Alinierea meseriilor la cerințele de pe piața forței de muncă

Surse posibile de finanțare

În cadrul acestui subcapitol sunt analizate sursele posibile de finanțare ce pot contribui la implementarea portofoliului de proiecte propus în vederea dezvoltării comunei Bălțați pentru perioada 2021-2027.

Pornind de la o strategie bine realizată, conform nevoilor și așteptărilor cetățenilor, o comunitate ar trebui să aibă următoarele priorități:

Imagini din Comuna Bălțați

Comisia Europeană a propus un buget pragmatic și modern pentru perioada 2021-2027:

sursa: www.fonduri-structurale.ro, adaptate după date furnizate de Comisia Europeană

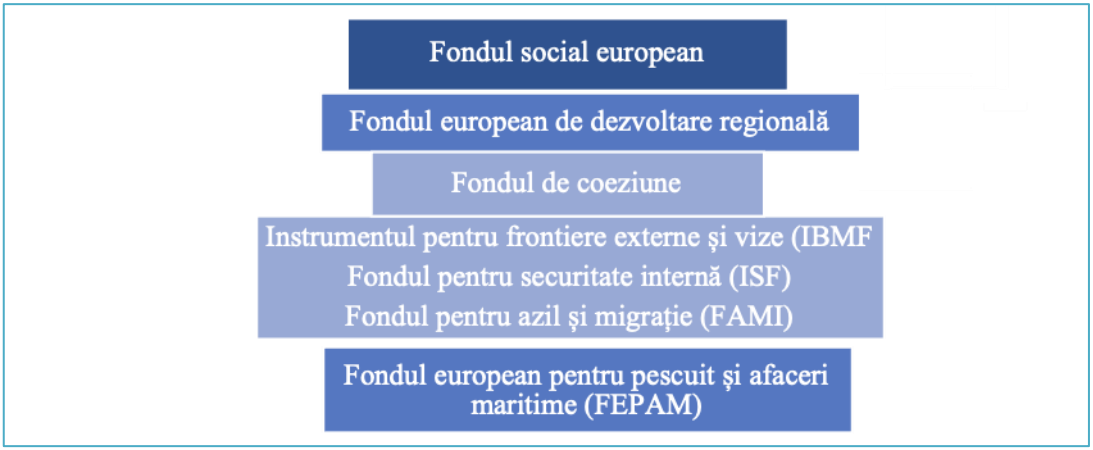
Propuneri legislative UE

În perioada 29 – 30 mai 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea privind **pachetul legislativ privind Politica de Coeziune (PC) 2021-2027**.

Aceasta cuprinde:

- ✓ Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
- ✓ Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)
- ✓ Regulamentul privind cooperarea teritorială;
- ✓ Regulamentul privind mecanismul de cooperare transfrontalieră;
- ✓ Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+).

Regulamentul privind prevederile commune(CPR) conține un set unic de norme pentru 7 fonduri UE implementate în gestiune partajată, respectiv:

Comparativ cu perioada 2014-2020 de programare, CPR nu mai acoperă fondul european pentru agricultură și dezvoltare rurală (FEADR).

Negocierile privind politica de coeziune la nivelul Consiliului au demarat în luna septembrie 2018, sub Președinția austriacă fiind finalizate aspectele privind abordarea strategică și programarea și management și control. Politica de Coeziune își propune:

Pe durata Președinției române a Consiliului UE, s-au finalizat aspectele privind condiții pentru eligibilitate și cadrul de performanță, monitorizare, evaluare, comunicare și vizibilitate, sprijin financiar din fonduri, management financiar și obiectivele, definițiile, delegarea puterilor, implementarea, prevederile

tranzitorii și finale ale CPR, precum și regulamentele specifice politicii de coeziune, respectiv FEDR, FC, FSE+ și CTE).

În data de 14 ianuarie 2020, Comisia Europeană a publicat propunerea privind Fondul pentru tranziție echitabilă (Just Transition Fund – JTF), ca parte componentă a unui pachet mai amplu legislativ referitor la Pactul Ecologic European (European Green Deal).

Fondul pentru Tranziție Echitabilă este complementar fondurilor Politicii de Coeziune, fiind necesară modificarea în consecința a proiectului de regulament privind dispozițiile comune ce guvernează perioada de programare 2021-2027. În prezent se află în desfășurare trialogul cu Parlamentul European.

În perioada 2021-2027, alocarea totală pentru România va fi de circa 84 miliarde Euro, din care:

- ✓ 73,3 miliarde euro bani nerambursabili

- ✓ 12 miliarde euro credite (cu rambursare până în anul 2058).

POR (Programul Operațional Regional)

Programului Operațional Regional pentru regiunea Nord-Est 2021-2027

I. Prezentare

Titlul programului	Programul Operațional Regional pentru regiunea Nord-Est 2021-2027
Titular	Ministerul Fondurilor Europene
Instituția care aprobă programul	Comisia Europeană
Prevederile în baza cărora a fost elaborat programul	Regulamentul privind prevederile comune (CPR)
Procedura de adoptare	Decizie a Comisiei Europene Conform art. 18 din Regulamentul privind

	prevederile comune (CPR), Comisia Europeană evaluează programul și conformitatea acestuia cu prezentul regulament și cu regulamentele specifice fondului, precum și coerența acestuia cu Acordul de parteneriat relevant sau cu setul de informații relevante menționate la articolul 8 alineatul (2). În evaluarea sa, Comisia ține seama, în special, de modul în care au fost adresate recomandările relevante pentru fiecare țară. Comisia poate face observații în termen de trei luni de la data depunerii programului de către statul membru. Statul membru revizuiește programul ținând cont de observațiile făcute de Comisie. Comisia adoptă o decizie prin intermediul unui act de punere în aplicare care aprobă programul în cel mult șase luni de la data depunerii programului de către statul membru.

Sectorul	specializare inteligentă și inovare, IMM-uri, digitalizare, eficiență energetică, dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate, biodiversitate, infrastructură educațională, turism și cultură/patrimoniu cultural
Zonă probabil afectată	Teritoriul privind regiunea de dezvoltare Nord-Est
Populaţia	Populația regiuni de dezvoltare Nord-Est

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	AP 1 - O regiune mai competitiva, mai inovativa	1. integrarea organizațiilor CDI in structuri, parteneriate si proiecte de cooperare interregionale si internationale, aliniate domeniilor RIS3 2. consolidarea capacitații de cercetare-inovare la nivel regional inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
		între organizațiile CDI și mediul de afaceri 3. sprijinirea transferului tehnologic 4. investiții in infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI / companiilor din domenii de specializare inteligenta 5. sprijinirea dezvoltării clusterelor cu accent pe exploatarea inovativa si completarea verigilor lipsa din cadrul lanțului de valoare 6. dezvoltarea capacitații ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea, maturizarea si internaționalizarea start-up / spin-off în domenii de specializare inteligenta

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor		1. investiții pentru facilitarea dezvoltării tehnologice a companiilor 2. investiții în active fixe corporale și necorporale în microîntreprinderi si IMM-uri, pentru dezvoltatea capacitatii de productie 3. susținerea implementării mecanismelor de economie circulara in companiile românești
Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat		1. dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare inteligentă 2. dezvoltarea competentelor la nivelul IMM-urilor, organizațiilor de CDI, entităților implicate în procesul de

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
		descoperire antreprenorială 3. crearea unui one-stop-shop regional dedicat proiectelor de cercetare-dezvoltare-inovare
Fructificarea avantajelor digitalizarii, in beneficiul cetățenilor, al companiilor si al guvernelor	AP 2 - O regiune mai digitalizata	1. susținerea digitalizării administratiei si serviciilor publice la nivel local (siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS) 2. transformarea digitala a companiilor prin adoptarea tehnologiilor si instrumentelor digitale care conduc noi modele de afaceri 3. sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH) 4. digitalizarea in invatamantul

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
		preuniversitar, profesional si tehnic/dual si universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de projection and video maping
Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	AP 3 - O regiune durabila, mai prietenoasa cu mediul	1. investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare, după caz, în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie 2. investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
		consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie 3. încălzire centralizata bazata pe combustibili alternativi/SACET de condominiu
Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării		1. regenerarea si/sau reconversia functionala a spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate, inclusiv prin promovarea investiţiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane (modernizare si extindere spatii verzi existente)

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile		1. dezvoltarea infrastructurii urbane nepoluante (infrastructuri de transport nepoluant, ciclism, material rulant, infrastructuri combustibili alternativi) 2. modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai, troleibuz 3. achiziționare/ modernizare material rulant (tramvaie), Achiziționare troleibuze/autobuze nepoluante 4. dezvoltarea unor culoare de mobilitate
Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața	AP 4 - O regiune mai accesibila	1. legături rutiere secundare reabilitate si nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T 2. dezvoltarea de solutii pentru decongestionarea/fluidizarea traficului (pasaje, variante ocolitoare, extinderi la 4 benzi, masuri de siguranta)

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere		
Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație,	AP 5 - Nord-Est - o regiune educata	1. construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare pt. nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar 2. construire / reabilitare / modernizare / dotare centre de educaţie şi formare profesională / învățământ dual, inclusiv

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii		pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluziva)
Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în	AP 6 - O regiune mai atractiva	1. turism cultural—ecumenic-istoric 2. turism balnear 3. spatii verzi. Securitate si siguranta 4. sprijinirea intreprinzatorilor specializati in mestesugurile traditionale

Obiectiv Specific FEDR selectat	Priorități de investiții	Acțiuni/Tipuri de proiecte
zonele urbane;		
Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane		1. îmbunătățirea mediului rural și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a *patrimoniului cultural si servicii culturale* 2. conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural 3. Sprijinirea intreprinzatorilor specializati in mestesugurile traditionale

II. Context[15]

În conformitate cu documentele naționale aprobate de Guvernul României, Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) Nord-Est va asigura funcția de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional pentru Regiunea Nord-Est 2021-2027, aspecte reflectate și in cadrul *Acordului de Parteneriat* în curs de negociere cu Comisia Europeană. **În acest context, vom avea, în premiera un Program Operațional la nivel regional, în acord cu principiul descentralizarii.**

Programul Operațional Regional pentru Regiunea Nord-Est 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă domeniile:

- specializare inteligentă și inovare
- IMM-uri

[15] *https://adrnordest.ro/news.php?id=1124*

- Digitalizare
- eficiență energetică
- dezvoltare urbană, mobilitate și conectivitate
- biodiversitate,
- infrastructura educațională
- turism și cultură/patrimoniu cultural.

Luând în considerare nevoile naționale, regionale și locale, obiectivele specifice selectate și Acțiunile/Tipurile de proiecte toate acestea susțin *Strategia programului* pentru dezvoltarea durabilă și echilibrată a regiunii.

Proiectele finanţate au potenţialul de a contribui la îmbunătăţirea infrastructurii verzi, prin adoptarea unor soluţii care să permită reducerea amprentei ecologice a componentei antropice. Adoptarea unor soluţii compatibile cu principiile infrastructurii verzi contribuie totodată la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale comunităţilor locale, prin asigurarea menţinerii condiţiilor ecologice optime.

Programul Operaţional Regional pentru regiunea Nord-Est 2021-2027, care face obiectul negocierii cu Comisia Europeană, va fi implementat în conformitate cu prevederile cadrului strategic comun european 2021-2027 şi ale Regulamentelor europene aferente. Programul nu prezintă conexiune cu alt program operațional pe același sector (nu există subordonare ierarhică). Pe de altă parte, pot fi identificate legături orizontale și sinergii cu programe operaționale privind alte sectoare la același nivel – PODD, POT, POCID, POCU, POS

Programul Operational CAPITAL UMAN (POCU) 2021-2027

Axa Prioritară 1	Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
Axa Prioritară 2	Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
Axa prioritară 3	Creșterea calității și asigurarea echității în sistemul de educație și formare profesională
Axa prioritară 4	Adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic
Axa prioritară 5	Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
Axa prioritară 6	Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
Axa prioritară 7	Antreprenoriat și economie socială
Axa prioritară 8	Susținerea reformelor pe piața muncii în acord cu dinamica pieței muncii

Axa prioritară 9	Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității (prioritate comună Educație/Ocupare)

Programul Operațional pentru Combaterea Săraciei 2021-2027 – Multifond: FSE+, FEDR

Axa Prioritară 1	Dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunitatii (intervenții adresate grupurilor de acțiune locală) – OP 4
Axa Prioritară 2	Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității OP 5
Axa prioritară 3	Comunități marginalizate
Axa prioritară	Reducerea disparităților între copiii în risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii
Axa prioritară 5	Servicii pentru persoane vârstnice
Axa prioritară 6	Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Axa prioritară 7	Sprijin pentru grupuri vulnerabile
Axa prioritară 8	Ajutorarea persoanelor defavorizate

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă 2021-2027

Axa Prioritară 1	Tranzitie energetică bazată pe eficiență energetică, emisii reduse, sisteme inteligente de energie, rețele si soluții de stocare
Axa Prioritară 2	Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară
Axa prioritară 3	Protecţia mediului prin conservarea biodiversităţii, asigurarea calităţii aerului şi decontaminare a siturilor poluate
Axa prioritară 4	Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea şi gestionarea riscurilor

Programul Operațional Sănătate (POS) 2021-2027

Axa Prioritară 1	Continuarea investițiilor în spitale regionale
Axa Prioritară 2	Servicii de asistență medicală primară, comunitară și servicii oferite în regim ambulatoriu
Axa prioritară 3	Servicii de recuperare, paliaţie şi îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populaţiei şi profilului epidemiologic al morbidităţii
	Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii
Axa prioritară 4	Investiții prioritare în infrastructură
	Investiții în structurile relevante în domeniul supravegherii bolilor transmisibile şi de gestionare a alertelor naţionale şi internaţionale la nivel central şi local din domeniul sănătății publice
	Modernizarea sistemului național de transfuzii, inclusiv a infrastrucurii de testare a sângelui și/sau procesare a plasmei

Axa prioritară 5	Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical
Axa prioritară 6	Informatizarea sistemului medical

Programul Operațional Transport (POT) 2021-2027

Axa Prioritară 1	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier
Axa Prioritară	Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială
Axa prioritară 3	Îmbunatățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată
Axa prioritară 4	Îmbunătățirea mobilității naționale, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
Axa prioritară 5	Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gradului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ilfov
Axa prioritară 6	Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabilă și rezilientă în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată
Axa prioritară 7	Dezvoltarea unui sistem de transport multimodal
Axa prioritară 8	Creșterea gradului de utilizare a căilor navigabile și a

	porturilor
Axa prioritară 9	Creșterea gradului de siguranță și securitate pe rețeaua rutieră de transport
Axa prioritară 10	Asistență Tehnică

Pentru realizarea și îndeplinirea domeniilor de acțiune (măsuri) cuprinse în planul strategic de dezvoltare, unitatea administrativ-teritorială Bălțați poate utiliza ca surse de finanțare inclusiv: fondurile proprii, creditele bancare și fondurile de la bugetul de stat.

Monitorizare și implementare

Etapa de implementare, monitorizare şi control reprezintă sistemul de realizare a proiectelor, programelor şi politicilor prevăzute în strategie şi de colectare şi raportare a informaţiilor asupra desfăşurării proiectelor şi asupra succesului şi impactului acestora relative la dezvoltarea comunităţii.

Scopul monitorizării şi evaluării implementării strategiei:

- ✓ evaluarea atingerii obiectivelor în timp util şi în bugetul alocat
- ✓ constatarea durabilităţii proiectelor implementate

Succesul realizării unei strategii depinde în mare măsură de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare şi monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei strategii vor fi implicaţi mai mulţi actori, fiecare urmând responsabilităţi bine determinate, îndeplinind rolul de

implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituţional principalii actori locali ai implementării strategiei vor fi:

- ✓ administraţia locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)
- ✓ agenţii economici
- ✓ societatea civilă
- ✓ locuitorii comunei
- ✓ structurile/entitățile externe (instituţii judeţene, regionale)

Etapa de implementare, monitorizare şi control cuprinde în principal 5 etape: adoptarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea implementării strategiei și analiza impactului.

Adoptarea. În cadrul acestei etape strategia va fi supusă dezbaterilor publice. În urma dezbaterilor se vor opera recomandările primite şi strategia va fi înaintată Consiliului Local în vederea aprobării.

Implementarea. În cadrul acestei etape se vor realiza acţiunile, activităţile, măsurile şi proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conţine obiective stricte, planul activităţilor necesare, perioada de desfăşurare, persoanele responsabile în proiect şi partenerii implicaţi în realizarea proiectului, sursele de finanţare.

Monitorizare. Echipa de implementare va evalua aspecte, precum: activităţi, rezultate, buget, patrimoniu, performanţele personalului angajat şi implicit a autorităţii locale (organizaţia în sine), ipotezele formulate iniţial. Monitorizarea se va efectua pe categorii: activitate, informaţie necesară, colectare informaţie, modalitate utilizare informaţie, ritmicitate utilizare informaţie, persoană responsabilă cu adunarea informaţiei. Monitorizarea implementării proiectelor se va efectua prin intermediul indicatorilor de proiect. În cazul înregistrării unor devieri în procesul de implementare se vor lua măsuri de corectare. Monitorizarea implementării va fi realizat de o structură de

evaluare care va avea în componenţă reprezentanţii tuturor factorilor implicaţi în dezvoltare.

Structura aparatului de monitorizare va fi următoarea:

- ✓ comitet de coordonare pentru implementarea, monitorizarea şi evaluarea strategiei;
- ✓ comisii organizate pe direcţii de dezvoltare;
- ✓ secretariat.

Responsabilităţile de bază sunt: planificarea implementării acţiunilor; elaborarea şi promovarea deciziilor privind acţiunile de implementare; coordonarea activităţilor de implementare a acţiunilor şi proiectelor; coordonarea activităţilor de atragere a surselor financiare în scopul realizării problemelor identificate; monitorizarea implementării; elaborarea rapoartelor şi prezentarea lor către consiliul local; acordarea consultanţei tehnice şi consultative în toate domeniile; elaborarea şi

dezbaterea proiectelor prioritare; analiza deciziilor privind problemele comunităţii locale; elaborarea şi iniţierea modificărilor în strategie; elaborarea studiilor şi proiectelor de dezvoltare.

Evaluarea implementării strategiei. Se vor analiza indicatorii de implementare. Fiecare proiect stabilit va avea stabiliți indicatori de implementare şi, funcţie de complexitatea unui proiect, se vor efectua evaluări intermediare, pe faze de implementare.

Analiza impactului. Această analiză apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influenţează criteriile de performanţă privind dezvoltarea eficientă a localităţii. Se vor efectua studii de impact de specialitate înaintea începerii unui

proiect sau la o anume perioadă de timp după finalizarea proiectului.

Etapa de implementare, monitorizare şi evaluare oferă atât permanent, cât şi periodic un raport asupra stadiului de implementare a proiectelor.